

10 lecie

ustawy o zatrudnieniu socjalnym

Ludzie, ich pasja i upór – wartość nadrzędna ustawy

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Instytut Rozwoju Służb Społecznych

Publikacja współfinansowana ze środków MPiPS w ramach projektu partnerskiego Stowarzyszenia Kobiet Gminy Sawin i Instytutu Rozwoju Służb Społecznych pod tytułem Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej realizowanego w ramach programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” edycja 2011 – 2015

konwenticiskis@gmail.com
konwenticiskis.promocja@gmail.com

Materiały zebrali i opracowali :
Andrzej Trzeciecki – Członek Rady Programowej Konwentu
Katarzyna Sokołowska – Członek Rady Programowej Konwentu

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim osobom dzięki którym powstała niniejsza publikacja

Szczególne słowa kierujemy do Dyrekcji i Pracowników Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MPiPS oraz do Członków Konwentu, którzy służyli pomocą merytoryczną, a także udostępnili materiały do niniejszej publikacji.

Spis treści

Wstęp.....	2
Rozdział I. Chronologia najważniejszych wydarzeń ustawy o zatrudnieniu socjalnym (lata 2003 – 2013).....	4
Rozdział II. Przyjaciele Centrów i Klubów Integracji Społecznej	37
Rozdział III. Galeria Centrów i Klubów Integracji Społecznej.....	44

Zanim uchwalono ustawę – słowo wstępu

Był 2002 rok, kiedy w Polsce toczyły się dyskusje nad kształtem nowej polityki społecznej, która miała wzorować się na najlepszych *dobrych praktykach* krajów Europejskiej Wspólnoty, a które dotyczyły między innymi pomocy społecznej, nowych jej instrumentów oddziaływania na sytuację osób ubogich, bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. W październiku 2002 r. na konferencji prasowej w Centrum Wspierania Bezdomnych w Warszawie ówczesna Wiceminister Pracy i Spraw Socjalnych, Pani Jolanta Banach zapowiedziała nowy akt prawny, stwierdzając zarazem że jest on dedykowany pamięci tragicznie zmarłego Marka Kotańskiego¹. To był projekt ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Budził on wówczas wiele emocji i kontrowersji ponieważ w znacznej mierze naruszał istniejący w Polsce system profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazując iż środki finansowe w tym systemie będą wspierać tworzenie nowych instytucji, zwanych centrami integracji społecznej. Jednakże, w archiwalnych dokumentach, związanych z debatą nad projektem można odnaleźć sformułowania, które po 10 latach funkcjonowania tej ustawy nie dziwią ani przedstawiciele administracji publicznej, ani sektora organizacji pozarządowych, ani osób które korzystają z jej rozwiązań prawno - ekonomicznych. Oto przykład opinii pani prof. D. Hübner, ówczesnej Sekretarz Komitetu Integracji Europejskiej a zarazem Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych z dnia 31 marca 2003 r., (cyt.): „*Należy zauważyć, że projektowana regulacja stanowi element szerszych działań rządu zmierzających do zbudowania krajowej strategii przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W powyższym zakresie, projektowane rozwiązania instytucjonalno-prawne nawiązują do jednego z najistotniejszych celów polityki Unii Europejskiej w obszarze polityki społecznej, jakim jest walka z ubóstwem i marginalizacją społeczną. Obowiązek realizacji ww. celu przez państwa członkowskie wynika z brzmienia art. 136 oraz 137 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE)*”². Nowum projektu ustawy o zatrudnieniu socjalnym było wprowadzenie do słowniczka polskiej polityki społecznej nowych definicji. Wśród nich były: pojęcie *zatrudnienie socjalne*, katalog *osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*, czy też

¹ Strona internetowa www.dps.pl - materiał informacyjny DPS Forum nt: *Ustawa o zatrudnieniu socjalnym – omówienie MIPS*, Warszawa 2002 r. (na dzień 23 lutego 2010 r.)

² Druk Sejmowy nr 1441, Sejm RP IV Kadencji , „Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zatrudnieniu socjalnym, pismo z dnia 31.03.2003 r., znak: Sekr. Min. DH/1045/2003/DPE-eb., Warszawa, 25.03.2003 r.

reintegracja społeczna i zawodowa. Dla wielu osób pojęcia te były zupełnie nieznanymi, trudno zrozumiałymi i po uchwaleniu ustawy trudno interpretowanymi.

Pomimo - jak wspomina C. Miżejewski³ - wcześniejszego używania w Polsce pojęcia „*zatrudnienie socjalne*”, które odnoszone było do wąskiej grupy osób (niepełnosprawni, samotnie wychowujący dzieci), dopiero propozycja z 2002 r. całkowicie zmieniła kierunek jego znaczenia. Dzisiaj, pojęcie to oznacza pewien ciąg działań, to proces składający się z dwóch etapów: uczestnictwa w zajęciach centrów i klubów integracji społecznej oraz zatrudnienia wspieranego. Bardzo istotnym elementem propozycji projektu ustawy o zatrudnieniu socjalnym było nie tylko zagwarantowanie najpierw procesu przygotowawczego do ponownego zatrudnienia ale także udzielenie wsparcia po jego zakończeniu. Jak stwierdził C. Miżejewski, użycie prostych instrumentów okazało się najlepszym rozwiązaniem. Wówczas zaproponowano jako *pierwszy instrument* skierowanie przez powiatowy urząd pracy do pracy u pracodawcy lub w centrum, oraz jako *drugi* podjęcie wspólnej działalności gospodarczej na zasadach określonych w ustawie z 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze⁴. Rok 2003, to czas uchwalenia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ale tak naprawdę jej wdrażanie zaczęło się dopiero w 2004 r. W tym czasie nastąpiło przygotowanie struktur organizacyjnych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do nadzorowania tematyki nowej ustawy (nowy wydział w Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej – Wydział Aktywnych Form Pomocy), a także zaczęły pojawiać się pierwsze wnioski o wydanie przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego opinii, warunkującej nadanie statusu centrum integracji społecznej. Rozpoczął się trudny okres wdrażania rozwiązań ustawy o zatrudnieniu socjalnym w życie, okres nauki tych którzy mieli tę ustawę nadzorować jak i tych, którzy od strony praktycznej tworzyli instytucje świadczące dzisiaj usługi reintegracji społecznej i zawodowej. W opinii wielu osób był to jednak nie tylko ciekawy czas, ale okres twórczego klimatu nacechowanego nutką entuzjazmu do nowych rozwiązań, wnoszącego nadzieję tworzenia dobrych rozwiązań w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Warto przed chronologicznym przedstawieniem najważniejszych wydarzeń „10-lecia” ustawy wspomnieć o początku, bowiem rzutował on na rozwój usług reintegracji społecznej i zawodowej, jako trzeciego filaru systemu wsparcia i pomocy, obok ośrodków pomocy społecznej i publicznych służb zatrudnienia.

³ C. Miżejewski: *Przemiany prawa spółdzielczości socjalnej w Polsce*, OZRSS, strona internetowa: recesja.icm.edu.pl/ips/problemypps/pps20/MizejewskiPPS20-2013.pdf

⁴ Tamże

Rozdział I: Chronologia najważniejszych wydarzeń ustawy o zatrudnieniu socjalnym

Rok 2003 - *Departament Pomocy i Integracji Społecznej inicjuje promocję ustawy o zatrudnieniu socjalnym*

Pod koniec 2003 r. struktura organizacyjna Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej nie przewidywała oddzielnej komórki (zespołu), która miałaby zajmować się problematyką ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Kluczową decyzją ówczesnego Sekretarza Stanu, Pana Miżejewskiego było przeniesienie służbowo z innego departamentu dwóch pracowników pod nadzór Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej, przypisanie im zadania związanego z „promocją” ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Jak wspomina Pani Krystyna Wyrwicka, Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej -tak naprawdę to wszyscy uczyli się nowej problematyki, która różniła się w zdecydowany sposób od tradycyjnych zagadnień pomocy społecznej. Nowi koledzy w departamencie cechowali się entuzjazmem, pomysłowością w propozycjach „rozkręcania” zadań ustawy. Wiekowo różnili się – jak mówi Pani Dyrektor – była to mieszanka dwóch osobowości. Z jednej strony młodość, energia i aktywność a z drugiej wieloletnie doświadczenie zawodowe, opanowanie, praktyka działania i pomysłowość.

Nowi pracownicy szybko weszli w rytm pracy departamentu, przynosząc co rusz nowe pomysły oraz propozycje programowe z obszaru zatrudnienia socjalnego. Mowa tu oczywiście o Pani Paulinie Chodyrze i Panu Andrzeju Trzecieckim, którzy z entuzjazmem podjęli działania na rzecz rozwoju zatrudnienia socjalnego, a wcześniej przez wiele lat pracowali w Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej.

Koleżanki i koledzy z najstarszych centrów i klubów integracji społecznej na pewno wspominają ich miło i sympatycznie – dodaje Pani Krystyna Wyrwicka.

Nieco później, bo dopiero od 2005 r. w wyniku zmian organizacyjnych departamentu został wydzielony wydział, który otrzymał nazwę Wydziału Aktywnych Form Pomocy. Nowa komórka stała się „łącznikiem” pomiędzy działaniami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz powiatowych urzędów pracy (np. w problematyce prac społecznie

użytecznych, początkach spółdzielczości socjalnej). To w tym wydziale powstawały takie inicjatywy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, jak chociażby program „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”, program „Wsparcie rozwoju spółdzielczości socjalnej” i wiele innych.

Rok 2004 - Zespół ds. opiniowania wniosków o nadanie statusu Centrum

Słuszny na początku - chociaż można spotkać jeszcze dzisiaj głosy opowiadające się za jego utrzymaniem - przejściowy przepis art. 28 ustawy o zatrudnieniu socjalnym, wprowadził obowiązek uzyskiwania przez instytucje tworzące centra opinii ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego w procesie ubiegania się o nadanie statusu Centrum Integracji Społecznej. Pierwsze wnioski o nadanie statusu Centrum z 2004 r. stały się „poligonem” doświadczalnym, na którym wydawane opinie ministra właściwego ds. zabezpieczenia były traktowane również jako wskazówki merytoryczne. Z opinii tych korzystali kolejni wnioskodawcy, pracownicy wydziałów polityki społecznej urzędów wojewódzkich, oraz regionalne ośrodki polityki społecznej rekomendujące centra do decyzji marszałków województw w zakresie finansowego wsparcia. Działający przy ministrze ds. zabezpieczenia społecznego *Zespół ds. Opiniowania Wniosków* o nadanie statusu Centrum został powołany w 2004 r. na podstawie Zarządzenia Nr 10 Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lutego 2004 r. Zespół składał się z przedstawicieli: administracji publicznej (reprezentanci Ministerstwa Polityki Społecznej - Departament Pomocy i Integracji Społecznej i Departament Pożytku Publicznego oraz reprezentanci Ministerstwa Gospodarki i Pracy – Departament Rynku Pracy), samorządu terytorialnego (reprezentanci Związku Miast Polskich) oraz organizacji pozarządowych (reprezentanci Związku Organizacji na Rzecz Zatrudnienia Socjalnego).

Przewodniczący Zespołu ds. opiniowania wniosków, Pan Krzysztof Więckiewicz, Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego – wspomina, że największym sukcesem działania tego grona było wzajemne uczenie się nowej problematyki oraz wypracowanie uniwersalnych wskazówek dla przyszłych centrów integracji społecznej oraz Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich i Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej Marszałkowskich Urzędów Wojewódzkich. Pod koniec 2004 r. Zespół opublikował osiem podstawowych

kryteriów oceny, które stanowiły matrycę porównawczą do analiz przedsięwzięć programowo-organizacyjnych gmin i organizacji pozarządowych, chcących tworzyć centra integracji społecznej. W pakiecie kryteriów wyróżniono: **zachowanie spójności i komplementarności usług CIS, odpowiednie programy zajęć w CIS, doświadczenie wnioskodawcy, odpowiednie przygotowanie budżetu CIS, opis bazy lokalowej, innowacyjność programów zajęć dla uczestników, planowane efekty działania, oraz lokalizacji centrum (dogodność dojazdu dla uczestników).**

W 2004 r. wydano łącznie 12 pozytywnych opinii dla instytucji tworzących centra integracji społecznej, tym samym rozpoczęło się w Polsce działanie pierwszych podmiotów zatrudnienia socjalnego. Na liście pierwszych instytucji tworzących Centra znajdowały się:

Nazwa i rodzaj podmiotu	Data otrzymania pozytywnej opinii	Województwo
Prezydent Miasta Olsztyna	5.03.2004 r.	Warmińsko-mazurskie
Prezydent Miasta Torunia	30.03.2004 r.	Kujawsko-pomorskie
Prezydent Miasta Elbląga	15.06.2004 r.	Warmińsko-mazurskie
Burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej	20.07.2004 r.	Dolnośląskie
Burmistrz Drezdenka	16.11.2004 r.	Lubuskie
Stowarzyszenie PSS „Krań” w Gorzowie Wlkp.	9.09. 2004 r.	Lubuskie
Caritas Diecezji Kieleckiej	9.09.2004 r.	Świętokrzyskie
Stowarzyszenie „Szkoła Barki im H. CH. Kofoeda” w Poznaniu	6.10. 2004 r.	Wielkopolskie
Prezydent Miasta Zielona Góra	28.12. 2004 r.	Lubuskie
Burmistrz Miasta Bytowa	22.12. 2004 r.	Pomorskie
PKPS Stowarzyszenie. Charytatywne Zarządu Wojewódzkiego w Ostróda	28.12. 2004 r.	Warmińsko- Mazurskie
Burmistrz Byczyny	22.12 2004 r.	Opolskie

Tabela 1 Pierwsze instytucje tworzące Centra. Źródło: informacje uzyskane od jednostek

Do dnia dzisiejszego w Olsztynie, Toruniu, Bystrzycy Kłodzkiej, Kielcach, Byczynie, Zielonej Górze oraz Gorzowie Wlkp. działają najstarsze centra integracji społecznej, będące wzorem dla innych.

Rok 2004 -pierwszy konkurs promocyjno-edukacyjny na temat ustawy o zatrudnieniu socjalnym

Wzrastające zainteresowanie problematyką zatrudnienia socjalnego przy jednoczesnych

ograniczonych możliwościach kadrowych Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej, nie pozwalających dotrzeć do wielu miejsc w kraju spowodowało, że Sekretarz Stanu w Ministerstwie Polityki Społecznej, Pan Cezary Miżejewski podjął decyzję o rozpisaniu pierwszego konkursu o charakterze promocyjno-edukacyjnym na temat

ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Na liście realizatorów – edukatorów pojawiły się m.in. Fundacja Wzajemnej Pomocy „Barka” oraz Stowarzyszenie „WAMA-COOP”, dla których zatrudnienie socjalne nie było nowością w ich działalności wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W okresie wrzesień-grudzień 2004 r. na obszarze kraju, przeprowadzono szereg spotkań szkoleniowo-edukacyjnych na temat tworzenia podmiotów zatrudnienia socjalnego. Inicjatywa ta, pod nazwą „Promocja, szkolenie i monitoring ustawy o zatrudnieniu socjalnym”, stała się odpowiedzią na liczne pytania i potrzeby tych środowisk, które rzeczywiście widziały szanse dla wielu osób długotrwale bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które nie były „atrakcyjnymi” klientami dla powiatowych urzędów pracy.

Realizowane w tej akcji promocyjno-edukacyjnej projekty szkoleniowe ukazały ogromną potrzebę przekazania wskazówek dla tych podmiotów, które z uwagi na ograniczone możliwości finansowe nie mogły utworzyć centrum integracji społecznej, a chciały skorzystać z usług reintegracji społecznej i zawodowej. Mowa w tym miejscu oczywiście o drugim podmiocie zatrudnienia socjalnego – klubie integracji społecznej. Końcówka 2004 r. stała się czasem przygotowywania pierwszego informatora dla instytucji, wskazanych w ustawie jako organizatorzy klubów integracji społecznej.

Rok 2005 - pierwszy raport z monitoringu działania centrów integracji społecznej oraz pierwszy podręcznik o klubach integracji społecznej

To był ważny rok. Na liście ważnych wydarzeń wyróżniły się dwie kwestie, które stały się impulsem dla późniejszych zmian legislacyjnych oraz drogowskazem dla instytucji chcących tworzyć własne podmioty zatrudnienia socjalnego.

Pierwsza sprawa, to fakt przeprowadzenia pierwszego badania monitorującego działalność centrów integracji społecznej w latach 2003-2005. Była to inicjatywa Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej, stawiająca sobie za cel nie tylko wskazanie trudności na jakie napotykają instytucje tworzące podmioty zatrudnienia socjalnego, ale także wskazanie na potrzebę wysłuchania praktyków i uwzględnienia ich głosu przy modyfikowaniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym. W wyniku tych badań, prowadzonych po kierunku prof. Ewy Leś, reprezentującej Pracownię Badań Organizacji Non-profit w Instytucie Studiów Politycznych PAN, powstał raport obejmujący pierwsze 2 lata funkcjonowania ustawy.

Raport z monitoringu działania Centrów Integracji Społecznej– 2 lata po uchwaleniu ustawy o zatrudnieniu socjalnym

Autorzy: dr hab. prof. UW Ewa Leś, dr Sławomir Nałęcz

Na podstawie badań przeprowadzonych przez Pracownię Badań Organizacji Non-profit w Instytucie Studiów Politycznych PAN finansowanych przez Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa, 2005

Raport poza liczbami zawierał wiele informacji z bezpośrednich wywiadów, jakie zostały przeprowadzone

wśród przedstawicieli administracji publicznej, organizacji pozajzdowych, a także samych uczestników zajęć pierwszych centrów i klubów integracji społecznej. Wiele rekomendacji zawartych w *Raporcie* jest aktualnych po dzień dzisiejszy. Przykładem jest rekomendacja na str.33 Raportu (cyt.): „*W zakresie KIS potrzebne jest rozwinięcie UZS, w tym przejście od formuły „samorząd może” do zapisu „samorząd wspiera działalność KIS” przy czym można też określić obligoparametrycznie np. w sytuacji gdy bezrobocie w regionie przekracza średnią krajową itp.*”

Można zaryzykować stwierdzenie, że *Raport* ten stał się kanwą nie tylko dla inicjowania kolejnych opracowań, ale również dla wprowadzenia do ustawy obowiązku sporządzania co dwa lata informacji o funkcjonowaniu centrów i klubów integracji społecznej dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Druga kwestia: w 2005 r., w marcu opublikowano pierwszy informator o klubach integracji społecznej, powstały w wyniku współpracy Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej z grupą inicjatorów takiego podmiotu w Zamościu. Publikacja nosiła tytuł „*Tworzenie i funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej – Vademecum – Jak założyć, prowadzić i finansować klub*” i stała się wytyczną dla tworzenia Klubów na wiele lat. Główną, koordynacyjną funkcję przy powstawaniu tego podręcznika pełnił Pan Kazimierz Wojtowicz,

założyciel Klubu Integracji Społecznej Stowarzyszenia „Nowa Szansa” , który jest jednym z najstarszych podmiotów zatrudnienia socjalnego w Polsce. Jego lider wielokrotnie znajdował się w gronie wyróżnianych za zaangażowanie w rozwiązywanie problemów osób marginalizowanych.

W dniu 24 listopada 2010 r. Pan Kazimierz Wojtowicz, był jednym z reprezentantów środowiska centrów i klubów integracji społecznej, uczestniczących w spotkaniu z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, Panem Bronisławem Komorowskim z okazji corocznie obchodzonego Dnia Pracownika Socjalnego.

Dzisiaj, Stowarzyszenie „Nowa Szansa” z Zamościa jest jednym z inicjatorów powołanego Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej a także tworzy od 2011 Lubelskie Partnerstwo trzech organizacji pozarządowych, prowadzących kluby integracji społecznej⁵.

Rok 2006 - dwa innowacyjne przypadki tworzenia centrum integracji społecznej

Statystyka 2006 r. odnotowała względną równowagę w procesie tworzenia centrów integracji społecznej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi. Na mapie podmiotów zatrudnienia socjalnego w 2006 roku funkcjonowało już 37 centrów, z tego: 18 jednostek organizacyjnych powołanych przez samorząd oraz 19 jednostek utworzonych przez organizacje pozarządowe. Ten rok był o tyle ważnym, że rozpoczęły swoją działalność takie ośrodki jak: Wrocław, Zielona Góra, Chełm, Bydgoszcz, Bytów, Kwilcz, Staszów, Buczyna, Łazy, Szczecin oraz Siedlce, stające się z każdym następnym rokiem bardzo istotnymi z punktu widzenia wpływu na kształt rozwiązań prawnych ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Ośrodki te w 2009 roku stały się bardzo ważnymi dla administracji centralnej konsultantami społecznymi w zakresie modyfikacji przepisów prawnych.

Rok 2006 jest wart podkreślenia, ponieważ właśnie wtedy zostały utworzone dwa centra integracji społecznej, uznane za niezwykle ciekawe inicjatywy lokalne, łączące idee partnerstwa instytucjonalnego dla rozwiązywania problemów społecznych.

⁵ Patrz strona internetowa www.jsnphumanus.pl.

Pierwszy przypadek, to Powiat Łobeski, gdzie uwzględniając poziom stopy bezrobocia w 2006 r. wynoszący 43%⁶, kilka gmin podjęło wspólną decyzję dla swoich mieszkańców, kierując się minimalizacją kosztów funkcjonowania centrum integracji społecznej a także chęcią stworzenia warunków dla likwidowania podstawowych powodów długotrwałego bezrobocia. Partnerstwo z inicjatywy Starostwa Powiatowego objęło gminy Łobez, Węgorzyno, Dobra, Resko i Radowo Małe.

Przykład Powiatu Łobeskiego wyprzedził późniejsze zmiany w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, dopuszczające możliwość tworzenia centrów integracji społecznej przez powiat i województwo.

Drugi przypadek, to inicjatywa Caritas Diecezji Siedleckiej, NSZZ Solidarność Oddział w Siedlcach oraz firmy Mostostal Siedlce S.A. Dzięki wspólnemu zrozumieniu wzajemnych korzyści z przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu utworzono podmiot zatrudnienia socjalnego, działający i rozwijający się po dzień dzisiejszy. Prowadzone dla uczestników zajęć sekcje zawodowe obejmują pracownie: ślusarsko – spawalniczą, krawiecko – szwalniczą, remontowo – budowlaną, florystyczno - ogrodniczą oraz opiekuna osób starszych. Efektywność zatrudnieniowa uczestników kształtuje się przez wiele lat na

poziomie około 75%, a głównym pracodawcą dla kończących zajęcia jest Przedsiębiorstwo Mostostal Siedlce S.A a także Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Siedlce. Przykład siedlecki jest o tyle znamieny, że w realizację zadań ustawy o zatrudnieniu socjalnym w 2006 r. włączył się reprezentant „dużego” gospodarczego biznesu.

Rok 2007 - pierwsza nowela ustawy z komentarzem i przeglądem dobrych praktyk oraz drugi raport o ustawie o zatrudnieniu socjalnym

Konstrukcja przepisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym w okresie 2004 – 2012 ulegała trzykrotnym zmianom. Każda z tych zmian była wynikiem konsultacji prowadzonych ze środowiskiem podmiotów zatrudnienia socjalnego odnośnie efektywności usług reintegracji społecznej i zawodowej, barier we wdrażaniu indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego, bądź w przypadku klubów integracji społecznej, kontraktów socjalnych. Praktyka ta stała się istotnym elementem kształtowania rozwiązań prawnych ustawy i dobrym przykładem współpracy instytucjonalnej przy ustanawianiu prawa,

⁶ Opracowanie pt.: Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w latach 2005-2006, strona internetowa www.stat.gov.pl/szczec/69_803_PLK_HTML.htm

zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Pierwsza nowelizacja pozwoliła wyeliminować pojawiające się niejasności interpretacyjne oraz wprowadzić kilka nowych narzędzi, którymi mogła dysponować kadra podmiotów zatrudnienia socjalnego wobec „trudnych” grup uczestników. Zbiór regulacji prawnych, które zostały zmodyfikowane a także pojawiły się w ustawie pierwszy raz od momentu jej uchwalenia obejmował czternaście zagadnień:

1. Włączenie osób niepełnosprawnych do katalogu ustawy,
2. Osoby z rentą socjalną w gronie uczestników zajęć,
3. Obowiązek wskazania we wniosku o nadanie statusu rodzaju umów o pracę z pracownikami centrum,
4. Terminy składania wniosków o nadanie statusu oraz wydłużenie jego czasu obowiązywania na 5 lat,
5. Sprawozdania dla ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego,.
6. Pomoc publiczna dla centrów,.
7. Kwestia uporczywego opuszczania zajęć przez osoby objęte indywidualnymi programami zatrudnienia socjalnego,
8. Wprowadzenie zaświadczenia o ukończeniu zajęć,
9. Uczestnictwo w centrum a ubezpieczenie zdrowotne,
10. Świadczenie integracyjne równe zasiłkowi dla bezrobotnych,
11. Prawo do 4 dni wolnych od zajęć dla rozwiązywania własnych spraw,.
12. Uregulowanie kwestii zwolnienia lekarskiego,
13. Premia motywacyjna dla uczestników zajęć,.
14. Kontrakt socjalny w klubie integracji społecznej.

Te, czternaście najważniejszych zmian w ustawie w 2007 r. było potwierdzeniem, że stworzony system centrów i klubów integracji społecznej zaczął nie tylko funkcjonować, ale też przynosić pierwsze oczekiwane przez ustawę rezultaty.

We wrześniu 2007 r. pojawił się także pierwszy komentarz do znowelizowanej ustawy o zatrudnieniu socjalnym, opracowany przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej wraz z listą dobrych praktyk klubów i centrów integracji społecznej. Opublikowana lista zawierała nie tylko podstawowe informacje o rodzaju prowadzonych zajęć przez

poszczególne podmioty zatrudnienia socjalnego, ale także wiele cennych informacji statystycznych⁷.

Kierując się potrzebą dysponowania informacjami o skuteczności rozwiązań ustawy o zatrudnieniu socjalnym w marcu 2007 r. z inicjatywy Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej zlecono ponownie zespołowi Pani prof. E. Leś, z Instytutu Studiów Politycznych PAN przeprowadzenie prac badawczych dotyczących ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Powstał kolejny, drugi raport, w którym przedstawiono pogłębioną analizę i ocenę rezultatów usług reintegracji społecznej i zawodowej⁸. Raport ten zawierał analizę losów zawodowych absolwentów centrów integracji społecznej oraz analizę relacji tych podmiotów z otoczeniem zewnętrznym.

DRUGI RAPORT:

Monitoring ustawy z dnia 13 czerwca 2007 r. o zatrudnieniu socjalnym – Badanie skuteczności reintegracji społecznej i zawodowej, Warszawa 2007 r.,

Kierownictwo i redakcja naukowa

Prof. UW dr hab. Ewa Leś

Autorzy subraportów:

mgr Anna Ciepielewska, dr Marta Danecka

mgr Albert Izdebski, dr Sławomir Nałęcz

mgr Mikołaj Pawlak, mgr Małgorzata Ołdak

mgr Katarzyna Szwedor, mgr Wiesław Zajac

Cennymi informacjami tego raportu były kwestie związane z pierwszymi ocenami korelacji działania pomiędzy jednostkami reintegracji społecznej i zawodowej, a rozwijającym się sektorem spółdzielczości socjalnej (ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych).

Rok 2008 - podmioty zatrudnienia socjalnego segmentem sektora Ekonomii Społecznej oraz realizatorem projektów EFS w POKL 2008-2013

Nowy okres programowania unijnego na lata 2008 -2013 stał się bardzo ważnym czasem dla działalności wielu centrów i klubów integracji społecznej. Stały rozwój zatrudnienia socjalnego, wzrost znaczenia działalności CIS i KIS w obszarze aktywnej

⁷ Opracowanie Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MPiPS pt.: *Komentarz do nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym (DZ.U. Nr 115, poz. 793) oraz dobre praktyki zatrudnienia socjalnego*, strona internetowa MPiPS, interpretacje wybranych przepisów.

⁸ Strona internetowa: www.mpips.gov.pl/userfiles/File/.../raport_koncowy_09.11.07.pdf

polityki społecznej spowodował, że dzisiaj podmioty zatrudnienia socjalnego uznaje się jako istotny segment sektora ekonomii społecznej. Centra i Kluby Integracji Społecznej zostały uznane jako podmioty integracyjne, tworzące otoczenie ekonomii społecznej⁹. W projekcie *Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej 2020*, zapisano (cyt.)¹⁰: *Natomiast sektor ekonomii społecznej składa się z trzech segmentów: Pierwszy obejmuje podmioty o charakterze integracyjnym, które w związku zrealizowanymi przez siebie zadaniami mają umożliwić reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, tj. Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej; formy te nie będą w żadnym przypadku przedsiębiorstwami społecznymi, ale mogą przygotowywać do prowadzenia lub pracy w przedsiębiorstwie społecznym lub być prowadzone jako usługa na rzecz społeczności lokalnej przez przedsiębiorstwa społeczne.”.*

Teza ta powstała m.in. dzięki efektom zaangażowania kadry centrów i klubów integracji społecznej we współpracę partnerską z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz urzędami pracy przy realizacji wielu projektów systemowych EFS w ramach POKL 2008-2013. To z kolei zostało umożliwione poprzez wprowadzenie w POKL 2008-2013 wydzielonych działań, takich jak przykładowo: Działanie 7.2 *Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej* oraz Działanie 7.3 *Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji*. Oto tylko kilka przykładów projektów zrealizowanych przez podmioty zatrudnienia socjalnego:

Nazwa jednostki zatrudnienia socjalnego	Projekt EFS
CIS we Wrocławiu	Wrocławski Ośrodek Ekonomii Społecznej - Istotą Projektu było upowszechnianie rezultatów wypracowanych przez Partnerstwo MUFLON, szerokie propagowanie idei ekonomii społecznej, rozpowszechnienie wiedzy z tego zakresu oraz popularyzacja skutecznych rozwiązań walki ze zjawiskiem bezrobocia i wykluczenia społecznego. Celem projektu było upowszechnianie wypracowanych rezultatów wspierania rozwoju sektora przedsiębiorczości społecznej w rejonie Dolnego Śląska, przejawiający się w powstawaniu i rozwoju spółdzielczości socjalnej, a także we wzroście wiedzy

⁹ Patrz projekt Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, opracowanie Zespołu ds. rozwiązań systemowych ekonomii społecznej, strona internetowa www.pozYTEK.gov.pl/files/KPRES.pdf

¹⁰ Tamże, s.13

	dotyczącej tych zagadnienia.
	Moda na pracę - Projekt skierowany był do 150 niezatrudnionych kobiet, mieszkank Wrocławia (w rozumieniu KC), a w szczególności kobiet po raz pierwszy wchodzących na rynek pracy, głównie osób młodych, bez doświadczenia zawodowego, kobiet powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim lub wychowawczym. Celem głównym projektu było zwiększenie szans na zatrudnienia 150 niezatrudnionych mieszkank Wrocławia.
CIS CISTOR Toruń	Szkolenia systemowe – Projekt objął 22 kobiety z pięciu gmin ościennych: Czernikowo, Obrowo, Wielka Nieszawka, Kowalewo Pomorskie i Łysomice. W pierwszym etapie uczestniczki odbyły szkolenie społeczne z psychologiem, z doradcą zawodowym, z wizażystką, informatykiem i pracownikiem socjalnym. Kolejną fazą były szkolenia zawodowe i praktyki, na których uczestniczki zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe. Panie szkoliły się w czterech profilach: kasjer- sprzedawca, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, manicure, gastronomia. Łącznie do końca czerwca 2009 wszystkie uczestniczki przeszły 240-godzinne szkolenie wraz z praktyką. Wracamy - program aktywizacji zawodowej kobiet wychowujących dzieci - Projekt „Wracamy - program aktywizacji zawodowej kobiet wychowujących dzieci”. realizowany był w okresie od 1 lutego 2009 do 31 marca 2010. Program skierowany był do bezrobotnych kobiet, które pragnęły powrócić na rynek pracy po przerwie na macierzyństwo. Zastosowano: szkolenia (trening interpersonalny, szkolenie komputerowe, wizaż, warsztaty przedsiębiorczości, warsztaty świadomości kulturalnej i obywatelskiej, klub pracy), specjalistyczne doradztwo (psychologiczne i prawne) oraz półroczne przygotowanie zawodowe w miejscu pracy połączone z kursem zawodowym. Dodatkowo uczestniczki programu będą miały zapewnione stypendium, bilety MZK, posiłki oraz dofinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem.
CIS Zielona Góra	„Od bezdomności do normalności” - Projekt jest realizowany od 1 lipca 2013 do 30 czerwca 2015 r. Głównym celem jest zmniejszenie wykluczenia społecznego w Zielonej Górze poprzez objęcie osób bezdomnych nowatorską formą

	pracy ulicznej – streetworking. W tym celu Centrum Integracji Społecznej nawiązało współpracę z Barka UK z siedzibą w Londynie, gdzie odbędą się tygodniowe szkolenia dla członków patroli w tzw. modelu mieszanym. Przeszkolonych zostanie 20 osób, tworzących wykwalifikowaną kadrę streetworkerów. Projekt zakłada udział 54 osób bezdomnych (44 mężczyzn i 10 kobiet), w szczególności w młodym wieku (15-25 lat) oraz Lubuszan powracających po nieudanej migracji zarobkowej z Wielkiej Brytanii.

Tabela 2 Projekty współfinansowane z EFS realizowane w CIS Źródło: informacje uzyskane od jednostek

Nie sposób w tym miejscu wymienić wielu innych przykładów, ale na stronach internetowych centrów i klubów integracji społecznej znajduje się wiele informacji na ten temat.

Rok 2009 - samorządowe centra integracji społecznej bronią swojej pozycji w systemie wsparcia i pomocy

2009 rok był szczególnie trudny dla Centrów Integracji Społecznej tworzonych przez samorządy, funkcjonujących w formule gospodarstwa pomocniczego. W sierpniu Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił nową ustawę o finansach publicznych, która likwidowała formę „gospodarstwa pomocniczego”. Nowe przepisy ustawy o finansach publicznych nie przewidywały sposobu przekształcenia i dalszych losów samorządowych centrów. W tym czasie w Polsce funkcjonowało łącznie 67 centrów integracji społecznej, w tym 20 to jednostki utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego. Autorzy zmian w finansach publicznych nie zaproponowali żadnych działań umożliwiających kontynuowanie działalności centrów. Brak było propozycji nowych form organizacyjnych, pozwalających na wygospodarowywanie własnych środków finansowych z przeznaczeniem na pokrycie kosztów działalności, a równocześnie gwarantujących ciągłość realizacji projektów współfinansowanych ze środków EFS oraz uznających dotychczasowy dorobek przewidzianych do likwidacji jednostek zatrudnienia socjalnego.

Tak zaprezentowana koncepcja zmian finansów publicznych w ocenie wielu specjalistów z dziedziny polityki społecznej mogła doprowadzić do całkowitej likwidacji tych ważnych placówek w „architekturze” usług socjalnych. Odpowiedzią środowiska zatrudnienia socjalnego na ten stan rzeczy była szeroko zakrojona kampania o charakterze „lobbystycznym” na rzecz ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Wiodącą rolę wzięły na siebie najstarsze centra integracji społecznej: Wrocław, Toruń, Zielona Góra i Chełm, które uczestniczyły w posiedzeniach sejmowych komisji a także były konsultantem społecznym dla

ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego w wypracowywaniu nowych propozycji. Ta postawa środowiska zatrudnienia socjalnego została potem oceniona następująco: „*Na szczęście sygnały płynące z centrów integracji społecznej oraz z zakładów aktywności zawodowej trafiły do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej we właściwym czasie i na właściwy grunt*”¹¹.

W toczącej się debacie o kształcie finansów publicznych oraz rozwiązaniach ustawy o zatrudnieniu socjalnym, pojawiły się głosy uznające dotychczasowy dorobek centrów integracji społecznej. Jednym z nich był głos ówczesnej Minister Pracy i Polityki Społecznej, Pani Jolanty Fedak, wyrażony w odpowiedzi na Interpelację Poselską nr 7514/2009 (cyt.): „*Centra integracji społecznej pełnią ważne społecznie funkcje, w związku z tym ich likwidacja byłaby niecelowa. W tej sytuacji konieczne jest określenie przyszłego kształtu centrów. Gminy powinny mieć możliwość wyboru przyszłej formy organizacyjnej centrów, jednak w chwili obecnej ten wybór jest bardzo ograniczony. Jediną możliwością wydaje się przekazanie centrów do prowadzenia organizacjom pozarządowym. Nie w każdej gminie jednak istnieją organizacje zdolne do prowadzenia tego typu działalności, w związku z tym wskazane byłoby umożliwienie dalszego funkcjonowania gospodarstw pomocniczych w ograniczonym zakresie poprzez wprowadzenie do ustawy o finansach publicznych zapisu o funkcjonowaniu samorządowych gospodarstw pomocniczych w przypadkach określonych w odrębnych ustawach lub w przypadkach realizacji celu integracji zawodowej i społecznej*”¹².

Warto te twarze zapamiętać, ponieważ postawa tych osób zaprezentowana w 2009 r. w trakcie poszukiwania nowych rozwiązań dla samorządowych centrów integracji społecznej była nacechowana pasją do wykonywanej pracy, a w zasadzie rozumieniem misji wobec osób potrzebujących pomocy.

¹¹ Patrz S. Pawłowski: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druki nr 3086 i 3123), posiedzenie nr 69 Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 23 czerwca 2010 r., strona internetowa: www.gover.pl

¹² Patrz strona internetowa: orka2.sejm.gov.pl/IZ6.nsf/main/1B7CAA01

CIS CISTOR Toruń

Anna Stańczyk-Chłopecka

Małgorzata Kowalska

Joanna Danicka

CIS Zielona Góra

Wacław Hansz

Anita Buraczewska

CIS Chełm

Katarzyna Sokołowska

Magdalena Nadolska

Małgorzata Kazanowska

Instruktorzy reintegracji zawodowej,
pracownicy reintegracji społecznej

CIS Wrocław

Jadwiga Góralewicz

Dorota Lignarska

Ewa Żmuda

Beata Bąk

Beata Turuta

Rok 2010 - nowe formy organizacyjne centrów integracji społecznej

W dniu 24 czerwca 2010 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął nowelizację ustawy o zatrudnieniu socjalnym pozwalającą utrzymać samorząd terytorialny w kręgu instytucji tworzących centra integracji społecznej, a nawet poszerzyć rodzaj jednostek samorządu terytorialnego uprawnionych do inicjowania tych przedsięwzięć o powiat i województwo. Tym samym stworzono nowe szanse na rozwój działalności centrów integracji społecznej.

Wśród form organizacyjno-prawnych, obowiązujących dla centrów integracji społecznej tworzonych przez samorząd terytorialny wyróżnia się obecnie jednostkę budżetową lub samorządowy zakład budżetowy. Stworzono także możliwość prawną przekazania przez samorząd terytorialny likwidowanego gospodarstwa pomocniczego organizacji pozarządowej.

Przykładami przekształceń prawno-organizacyjnych z tamtego okresu są:

CIS Miasta Chelmskie

Centrum Integracji Społecznej w Chelmie powstało w sierpniu 2006 roku. Powołane zostało przez Prezydenta Miasta Chelmskiego, Zarządzeniem Nr 855/06 z dnia 18 maja 2006 r., jako gospodarstwo pomocnicze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chelmie. Od stycznia 2011 roku Centrum jest jednostką organizacyjną Miasta Chelmskiego, nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność w formie jednostki budżetowej, (Uchwała Nr LVI/504/10 Rady Miasta Chelmskiego z dn. 28 października 2010 r.).

CIS im. Jacka Kuronia w Bydgoszczy

Centrum Integracji Społecznej im. Jacka Kuronia w Bydgoszczy powstało na mocy Zarządzenia Prezydenta Miasta Bydgoszcz w listopadzie 2005 r., jako gospodarstwo pomocnicze MOPS Bydgoszcz. W dniu 27 października 2010 r. na mocy Uchwały LXVII/1153/10 Rady Miasta Bydgoszczy zostało przekształcone w samorządowy zakład budżetowy.

CIS CISTOR Toruń

Centrum Integracji Społecznej CISTOR w Toruniu działało od 1 maja 2004r. na zasadach gospodarstwa pomocniczego Urzędu Miasta Torunia. W dniu 1 maja 2010 r. Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne (obecna nazwa CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne) przejęło zadania dotychczas wykonywane przez gospodarstwo pomocnicze. W dniu 1 kwietnia 2010 r., Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał decyzję o przyznaniu statusu **Centrum**, znak: WPS/DT.VII.KM.9024-5/10 dla przejmującej instytucji.

Rok 2010 - rekordowa, czy rzeczywista liczba klubów integracji społecznej

Według nieoficjalnych danych Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich na koniec 2010 r. liczba klubów integracji społecznej wyniosła 286 jednostek organizacyjnych, w tym prawie 220 jednostek prowadziło swoją działalność bez przerw od momentu utworzenia¹³. Duża liczba działających klubów integracji społecznej wynikała z faktu organizowania tych podmiotów zatrudnienia socjalnego dzięki działaniom podejmowanych w ramach inicjatyw Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”. Rekordzistą statystycznym w 2010 r. było Województwo Warmińsko-Mazurskie, na obszarze którego zarejestrowano działalność 116 klubów integracji społecznej.

Nieprecyzyjne dane co do liczby funkcjonujących klubów były podawane ponieważ rozwiązania prawne ustawy o zatrudnieniu socjalnym, w odniesieniu do Klubów, nie przewidywały obowiązków zgłaszania, rejestracji, a także przekazywania informacji statystycznych do zbiorów centralnych (np. system SAC). Obowiązek taki wprowadzono dopiero w 2012 roku. Przeprowadzona w 2010 r. przez Departament Pomocy i Integracji

¹³ Patrz „Informacja o funkcjonowaniu centrów i klubów integracji społecznej dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej”

Społecznej ankietą w środowisku podmiotów zatrudnienia socjalnego na temat działalności klubów integracji społecznej potwierdziła funkcjonowanie 139 jednostek, co jak się okazało w kolejnych latach było bliższe rzeczywistości¹⁴, a także pozwoliła pozyskać kilka cennych informacji, w tym m.in., że:

- Dominującą rolę w tworzeniu klubów integracji społecznej ma samorząd terytorialny (62% utworzonych klubów), który uchwałami rad gmin organizował je w strukturach organizacyjnych swoich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, albo jako wydzielone odrębne gminne jednostki organizacyjne. To trend odwrotny w stosunku do tworzenia centrów integracji społecznej (kwestia kosztów);
- Tworzenie klubów integracji społecznej na terenie gmin poprzedzane było w większości przypadków (67%) pracami diagnostycznymi, określającymi skalę zjawiska wykluczenia społecznego oraz potrzebę dysponowania dodatkowymi instytucjami pomocy i wsparcia dla osób i rodzin z dysfunkcjami społecznymi;
- Inicjatorami wykorzystania rozwiązań ustawy o zatrudnieniu socjalnym w formie tworzenia klubu integracji społecznej byli pracownicy ośrodków pomocy społecznej, upatrujący szansę skonsolidowania na obszarze gminy wysiłków aktywizacyjnych instytucji pomocy społecznej, rynku pracy oraz III sektora.

Kluby Integracji Społecznej stały się zauważalne przez służby pomocy społecznej, a także publiczne służby zatrudnienia jako ważne ogniwo działań przeciw wykluczeniu społecznemu.

Rok 2010 - podmioty zatrudnienia socjalnego inicjują Pierwsze Targi Aktywnych Form Pomocy – Nadrzecze k/ Biłgoraju

W październiku 2010 r. odbyły się Pierwsze Targi Aktywnych Form Pomocy, zainicjowane przez środowisko podmiotów zatrudnienia socjalnego.

¹⁴Od 2012 r. wprowadzono przepisy do ustawy o zatrudnieniu socjalnym o rejestracji klubów integracji społecznej u wojewodów.

Organizacja tego przedsięwzięcia została powierzona Janowskiemu Stowarzyszeniu Niesienia Pomocy „Humanus” z Janowa Lubelskiego, prowadzącemu od 2007 r. klub integracji społecznej. Dwudniowe spotkanie stało się stałym elementem programu resortowego „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”, pozwalającym raz w roku w obecności przedstawicieli administracji rządowej, samorządowej oraz innych instytucji zaprezentować dorobek i dobre praktyki działalności dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Targi Aktywnych Form Pomocy stały się też miejscem bezpośredniej wymiany doświadczeń pomiędzy podmiotami zatrudnienia socjalnego a innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej czy rynku pracy. W pierwszych Targach uczestniczyli na zaproszenie organizatorów m.in.: Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta z Augustowa, Ośrodek Wsparcia Organizacji Pozarządowych z Białegostoku, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Jarosławiu, Spółdzielnia Socjalna „Konar” w Tarnobrzegu oraz Spółdzielnia Socjalna „Pięć Plus” w Stalowej Woli.

Rok 2011 - absolwent centrum lub klubu integracji społecznej

Po siedmiu latach korzystania z rozwiązań ustawy o zatrudnieniu socjalnym, przy jednoczesnej złożoności niektórych zagadnień okazało się, że zarówno urzędnicy jak i osoby kończące zajęcia w centrach i klubach integracji społecznej miały coraz większe trudności w interpretowaniu przepisów. Osoby, które uczestniczyły w zajęciach podmiotów zatrudnienia socjalnego nie posiadały statusu „osoby bezrobotnej” w myśl przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zaczęły pojawiać się więc głosy krytyczne, że „nagroda” za pozytywne ukończenie zajęć reintegracji społecznej i zawodowej jest ponowne „stawanie w kolejce w urzędzie” do rejestru osób bezrobotnych. Krytyka dotyczyła szczególnie sytuacji ubiegania się o środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w formule spółdzielni socjalnych. Podobne sygnały o trudnościach natury administracyjnej wysyłane były od wielu podmiotów zatrudnienia socjalnego, które w sposób bardzo aktywny włączyły się w okresie 2008-2010 w działania promujące rozwój przedsiębiorczości społecznej wśród osób bezrobotnych.

Rozwiązanie kłopotów interpretacyjnych nastąpiło w dniu 9 września 2011 r. po kolejnej nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym wprowadzającej pojęcie absolwenta.

- Absolwent centrum integracji społecznej – co oznacza osobę, która będąc uczestnikiem centrum integracji społecznej pozytywnie zakończyła zajęcia w centrum

integracji społecznej trwające nie krócej niż 6 miesięcy, otrzymała zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 5a ustawy oraz jest w trakcie realizacji programu indywidualnego zatrudnienia socjalnego;

- Absolwent klubu integracji społecznej – co oznacza osobę, która uczestnicząc w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada ważne zaświadczenie określone w art. 18 ust. 5a ustawy;

Status absolwenta umożliwił osobom kończącym zajęcia ubiegać się o środki z Funduszu Pracy na założenie spółdzielni socjalnej na równi z osobami bezrobotnymi, bez ponownej „fikcyjnej” rejestracji w urzędach pracy.

Rok 2011 - wojewódzkie rejestry klubów integracji społecznej

Dopiero przy trzeciej nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym zdecydowano się na wprowadzenie prawnego rozwiązania umożliwiającego uzyskanie informacji o rzeczywistej liczbie działających klubów integracji społecznej. Dzisiaj mamy sytuację, w której podobnie jak w przypadku centrów integracji społecznej, wojewoda prowadzi rejestr klubów integracji społecznej, a instytucje tworzące je muszą dokonać takiego wpisu przed rozpoczęciem zajęć z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Skutkiem zmian od 2011 r. jest także dysponowanie przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego kompletem informacji o podmiotach zatrudnienia socjalnego działających w kraju. Pierwsze informacje rejestrowe spowodowały, potwierdzenie wcześniejszej tezy z 2010 r. o weryfikacyjnej liczbie klubów¹⁵.

Rok 2011 - ustawowy monitoring ustawy o zatrudnieniu socjalnym

W uzasadnieniu do projektu zmian ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 28 lutego 2011 r.¹⁶ można przeczytać (cyt.): „*Zmiany z art. 1 pkt 5 oraz art. 3 pkt 3 dotyczące zarówno przepisów zatrudnienia socjalnego jak i spółdzielczości socjalnej, tworzą system monitorowania zarówno funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego jak i spółdzielczości socjalnej. Jest to o tyle istotne z uwagi na fakt, że obie te formy aktywnej integracji są wspierane ze środków Unii Europejskiej, co wymaga analizy efektywności i adekwatności działań.*”. Fakt wprowadzenia obowiązku przedkładania co dwa lata

¹⁵ W roku 2013 przy opracowywaniu drugiej „Informacji o funkcjonowaniu centrów i klubów integracji społecznej dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej” w statystykach systemu SAC odnotowano 122 jednostki organizacyjne na koniec 2012 r.

¹⁶ Patrz, projekt zmian do ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 28 lutego 2011 r. – druk sejmowy 4074, strona internetowa [orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/.../\\$file/4074.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/.../$file/4074.pdf)

informacji o funkcjonowaniu centrów i klubów integracji społecznej należy ocenić jako jeden z większych sukcesów środowiska, bowiem daje to szansę na szerokie prowadzenie dyskusji nad kierunkami rozwoju usług reintegracji społecznej i zawodowej w Polsce. Pierwsza informacja została przyjęta podczas debaty sejmowej w dniu 25 stycznia 2013 r.

Rok 2011 - drugie Targi Aktywnych Form Pomocy – Łobez

Doświadczenia organizacyjne z 2010 r. pozwoliły Stowarzyszeniu Współistnienie - Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie przygotować w czerwcu 2011 r. II Targi Aktywnych Form Pomocy. Tym razem partnerem organizacyjnym był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Marszałkowskiego Urzędu Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie. Cel jaki sobie obrano to promocja szeroko pojmowanej ekonomii społecznej oraz ukazanie dobrych praktyk zachodniopomorskich podmiotów zatrudnienia socjalnego, jak również dorobku reprezentantów z 15 województw. Podczas Targów zaprezentowane zostały efektywne idee oraz doświadczenia samorządów gminnych, organizacji pozarządowych z obszaru aktywnych form pomocy. Wśród gości specjalnych, uczestniczących w tym spotkaniu należy wymienić m.in.: Panią Magdalenę Kochan, Posłankę na Sejm RP, Pana Bartosza Arłukowicza, ówczesnego Pełnomocnika premiera ds. koordynacji współpracy organizacji pozarządowych i administracji w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, Panią Krystynę Wyrwicką, Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MPiPS, Pana Jerzego Mormula, Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy a także Pana Ryszarda Mićko, Wicewojewodę Zachodniopomorskiego, Pana Michała Karłowskiego, Wicestarostę Powiatu Łobeskiego.

Rok 2011 - konsolidacja środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego

14 października 2011 r. w Białobrzegach k/Legionowa nastąpiło podpisanie przez 42 jednostki organizacyjne zatrudnienia socjalnego deklaracji powołującej Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej.

Źródło: Archiwum Sekretariatu Konwentu

Uczestnicy I Zjazdu sformułowali misję Konwentu CIS/KIS, która brzmi (cyt.)¹⁷: „Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej jest forum wymiany doświadczeń, wypracowywania wspólnych stanowisk i prezentowania propozycji rozwiązań systemowych w kluczowych sprawach dotyczących problematyki świadczenia usług reintegracji społecznej i zawodowej, współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, urzędami pracy oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej to również reprezentacja instytucji świadczących pomoc i wsparcie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym wobec administracji rządowej i samorządowej a także partner w konsultacjach społecznych w obszarze zatrudnienia socjalnego. Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej jest otwartym forum podmiotów zatrudnienia socjalnego, co oznacza, że mogą do niego przystępować nowi członkowie po przyjęciu zasad uczestnictwa w przyjętym Regulaminie Konwentu.”.

Rok 2012 - wzrasta aktywność Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej

¹⁷ Patrz: „Biuletyn KONWENTU CENTRÓW i KLUBÓW INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, Numer 01/X/2011r.”, strona internetowa irss.pl, cis/kis.

Konsolidacja środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego była ważną i bardzo cenną inicjatywą, która została dostrzeżona przez wiele instytucji administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych. Liczba członków Konwentu w 2012 r. sukcesywnie wzrastała, a przed rozpoczęciem II Zjazdu wynosiła już 84 jednostki organizacyjne. Praca członków Konwentu zostawiła swoje ślady w takich obszarach jak:

- Obszar współpracy z administracją publiczną – to m.in. udział w przygotowywaniu dokumentu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pt.: *„Tryb i organizacja monitoringu ustawy o zatrudnieniu socjalnym”*, udział w przygotowywaniu projektu *„Informacji o funkcjonowaniu centrów i klubów integracji społecznej dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – druk sejmowy 676/2012.”*, udział w konsultacjach nad projektem narzędzia *„Ocena zasobów pomocy społecznej”*, projektu *„Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2020”*;
- Obszar współpracy z sektorem Ekonomii Społecznej – udział w spotkaniach sieciujących centrów integracji społecznej: Tychy, Toruń, Ełk, a także wypracowanie pakietu nowych propozycji zmian w ustawie o zatrudnieniu socjalnym (IV projekt);
- Obszar interwencji – to przekazanie stanowiska odnośnie braku realizacji projektu systemowego EFS nr 1.48 *„Kompleksowe formy reintegracji społecznej i zawodowej”* który został wprowadzony do planu działania jeszcze w 2009 r., a także przekazanie petycji odnośnie konieczności konsultowania aktów prawnych z tymi, których one dotyczą – przykład: Rada Programowa wystosowała petycję w dn. 12 stycznia 2012 r., znak: RPK-06/I/2012 do ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego o właściwe traktowanie przez komórki organizacyjne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w trakcie konsultacji dotyczących różnych projektów aktów legislacyjnych związanych z problematyką ekonomii społecznej, reprezentacji środowisk podmiotów spółdzielczości socjalnej i zatrudnienia socjalnego. Petycja ta była poparciem dla stanowiska Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych. To także działanie w sprawie uznania podmiotów zatrudnienia socjalnego, jako instytucji mogących ubiegać się o organizowanie szkoleń dla osób, będących kandydatami na opiekunów do dzieci, a także ewentualnie na asystentów rodzin.

W roku 2012 środowisko podmiotów zatrudnienia socjalnego, zrzeszone wokół Konwentu CIS/KIS zostało dostrzeżone także przez pryzmat wydarzeń ogólnokrajowych, czego dowodem były zaproszenia dla członków Rady Programowej na:

- Konferencję w dniu 12 stycznia 2012 r. w Kancelarii Prezydenta RP nt: „Wyzwania ekonomii społecznej” z udziałem Pana Bronisława Komorowskiego, Prezydenta RP oraz specjalnego gościa prof. Muhammada Yunus’a, twórcy mikropożyczek, laureata Pokojowej Nagrody Nobla.
- Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Warszawie w dniu 19 marca 2012 r., w którym wśród zaproszonych honorowych gości byli małżonka Prezydenta RP, Pani Anna Komorowska, Prezes Rady Ministrów, Pan Donald Tusk, oraz Wicemarszałek Senatu RP, Pani Maria Pańczyk-Pozdziej.

Rok 2012 - *Trzecie Targi Aktywnych Form Pomocy – Bieczyna woj. opolskie*

Organizatorem Targów w czerwcu 2012 r. był bardzo zasłużony dla rozwoju usług reintegracji społecznej i zawodowej a także ekonomii społecznej rejon Polski – Miasto Bieczyna, w Województwie Opolskim. Na terenie Centrum Integracji Społecznej w Polanowicach odbyło się spotkanie różnorodnych podmiotów współdziałających w szeroko pojętym sektorze Ekonomii Społecznej. Widać było w sposób oczywisty powstały związek korelacyjny pomiędzy podmiotami zatrudnienia socjalnego, spółdzielniami socjalnymi a innymi przedsiębiorstwami społecznymi. W Targach uczestniczyli przedstawiciele administracji rządowej w randze ministrów, a także przedstawiciele władz samorządowych Regionu Opolskiego.

Rok 2012 - *projekt czwartej nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym*

W listopadzie 2012 r. do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej został przekazany pakiet propozycji czwartej nowelizacji ustawy, zawierający efekt współpracy członków Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej z reprezentantami Agencji Rozwoju Spółdzielczości ZLSP w Krakowie, realizującej projekt systemowy EFS nr 1.19 „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”. Najważniejsze propozycje obejmowały m.in.:

- Włączenie w katalog osób, o których mowa w art.1 ust.2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym nowej grupy uczestników, będących mieszkańcami obszarów wiejskich oraz które są właścicielami lub posiadaczami samoistnym lub zależnym

nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), lub są współmałżonkami lub domownikami takich osób ;

- Powiązanie okresu działania centrów integracji społecznej z czasem obowiązywania wojewódzkich strategii rozwoju a także realizacji wieloletnich regionalnych planów promocji i rozwoju ekonomii społecznej;
- Wprowadzenie stabilniejszych warunków finansowania działalności centrów integracji społecznej, szczególnie tych które posiadają 24 miesięczną praktykę świadczenia usług reintegracji społecznej i zawodowej oraz uzyskały akredytację ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego odnośnie standardu jakości usług;
- Wprowadzenie minimalnych standardów usług reintegracji społecznej i zawodowej, jakie obowiązywałyby jednostki zatrudnienia socjalnego, dla uniknięcia przypadkowości ich świadczenia oraz premiowania ich efektywności i skuteczności;
- Wprowadzenie obligatoryjnego obowiązku monitorowania sytuacji uczestników zajęć po ich zakończeniu do czasu 18 miesięcy w formie poradnictwa zawodowego, psychologicznego i społecznego a także stosowania rzecznictwa;
- Wyjaśnienie sytuacji absolwentów klubów integracji społecznej, którzy będąc zarazem „absolwentami klubu” są jednocześnie w rejestrach urzędów pracy, jako poszukujący pracy, co tym samym wyłącza ich z katalogu osób, które mogą zakładać spółdzielnie socjalne (art. 4 ust.1 ustawy o spółdzielniach socjalnych);
- Postulowanie skrócenia procedur kwalifikowania uczestników zajęć po okresie próbnym tylko przez kierownika centrum bez konieczności zasięgania dodatkowych opinii, bowiem w okresie próbnym tylko specjaliści centrum integracji społecznej posiadają najbardziej aktualną wiedzę o postawie danej osoby;
- Postulowanie o zmianę zasad organizowania staży dla bezrobotnych absolwentów szkół w klubach integracji społecznej, prowadzonych przez organizacje pozarządowe, ponieważ poza zmianą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie przeprowadzono zmian w rozporządzeniach;
- Postulowanie wprowadzenia na czas uczestnictwa w zajęciach klubu integracji społecznej poprzez analogię do centrów pewnej wysokości świadczenia integracyjnego, finansowanego z Funduszu Pracy;

Przedstawione propozycje zmian stały się przedmiotem dalszych prac wewnątrz resortowych oraz przyczynkiem do prowadzenia dyskusji nad doskonaleniem systemu świadczenia usług reintegracji społecznej i zawodowej w połączeniu z efektami realizacji niektórych projektów systemowych EFS.

Pod koniec 2012 r. środowisko podmiotów zatrudnienia socjalnego postulowało także przyspieszenie prac pilotażowych związanych z realizacją projektu systemowego EFS nr 1.48 „Kompleksowe formy reintegracji społecznej i zawodowej w środowisku lokalnym”, a szczególnie przetestowanie propozycji systemu certyfikacji klubów integracji społecznej.

Rok 2013 - obchody 10-lecia ustawy o zatrudnieniu socjalnym

Minęło, dokładnie 10 lat od wprowadzenia w życie ustawy o zatrudnieniu socjalnym dlatego ten rok, dla środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego był szczególnym, można podkreślić go słowem „jubileuszowy”. W kalendarzu jubileuszowych wydarzeń konieczne jest zwrócenie uwagi na dwa miesiące, a mianowicie: czerwiec – IV Targi Aktywnych Form Pomocy oraz październik – III Zjazd Konwentu CIS/KIS.

IV Targi Aktywnych Form Pomocy - Gorzów Wlkp. i Drzonków

IV Targi Aktywnych Form Pomocy-Gorzów Wlkp. i Drzonków

Organizację kolejnego ogólnopolskiego spotkania, będącego forum prezentacji *dobrych praktyk aktywnych form pomocy* dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, powierzono jednemu z najstarszych centrów integracji społecznej w Polsce prowadzonemu przez Stowarzyszenie Pracowników Służb Społecznych KRAŁ z Gorzowa Wlkp. Wykorzystując hasło promocyjne „Lubuskie warto zachodu”, partnerami tego przedsięwzięcia byli: CIS Zielona Góra oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze. Patronat honorowy objęła Pani Elżbieta Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego. Na stoiskach targowych spotkały się podmioty z 16 województw, działające w obszarze pomocy społecznej, zatrudnienia socjalnego, rynku pracy, wspierania osób niepełnosprawnych, oraz spółdzielczości socjalnej. Targi były też okazją do podsumowania 10 lat funkcjonowania ustawy o zatrudnieniu socjalnym, jej wpływu na rozwój sektora podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz współpracy partnerów lokalnych. Na Gali Jubileuszowej wręczono nagrody i wyróżnienia Ministra Pracy i Polityki Społecznej tytułem.: „*Dobra Praktyka Aktywnych Form Pomocy za 2012 rok*”, w tym także dla podmiotów zatrudnienia socjalnego: CIS Olsztyn, CIS Wrocław, KIS Kętrzyn oraz KIS Konin. Wśród wyróżnionych w 2013 r. byli także przedstawiciele samorządów lokalnych, na terenie których współpraca z podmiotami zatrudnienia socjalnego od wielu już lat przynosi konkretne efekty, np.: Gmina Bojszowy, Gmina Lubaczów, Miasto Katowice, Miasto Częstochowa.

Archiwum Sekr. Konw. Laureaci wyróżnień MPiPS "Dobra praktyka Aktywnych Form Pomocy 2012 r

III Zjazd Konwentu CIS/KIS – Białobrzegi k/Legionowa

Tradycyjnie, bo w październiku odbył się III Zjazd Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej, będący jednocześnie spotkaniem zamykającym jubileuszowy rok zatrudnienia socjalnego. Platforma współpracy podmiotów zatrudnienia socjalnego to już 105 jednostek organizacyjnych, czyli jeśli uwzględni się oficjalne statystyki (94 centra oraz 122 kluby, łącznie 216 jednostek) stanowi to 48% ogółu działających i zarejestrowanych w rejestrach wojewodów. O przebiegu III Zjazdu Konwentu CIS/KIS można zapoznać się w jego programowych dokumentach. Ważniejszą kwestią jest fakt, że członkowie Konwentu CIS/KIS, nie tylko z okazji 10-ciu lat ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ale w uznaniu roli wspierających rozwój usług reintegracji społecznej i zawodowej przyznali po raz pierwszy wyróżnienia tytułem „Przyjaciel centrów i klubów integracji społecznej”. Otrzymali je m.in.: Pani Joanna Staręga- Piasek, Pani Krystyna Wyrwicka, Pan Krzysztof Więckiewicz, Pan Cezary Miżejewski, Pan Tadeusz Tomaszewski, Pan Krzysztof Michalkiewicz.

Przyjaciel Centrów i Klubów Integracji Społecznej - wyróżnienia

Na III Zjeździe Konwentu CIS/KIS podsumowano „10-lat ustawy o zatrudnieniu socjalnym”. Uczestnicy tego spotkania usłyszeli (cyt.)¹⁸:

- „Chciałbym wszystkim Państwu podziękować za Waszą pracę i wkład w budowanie ogniwa wsparcia będącego pomostem między pomocą społeczną a rynkiem pracy,

¹⁸ Materiały archiwalne Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej – Biuletyn III Zjazdu

a także ważnym ogniwem sektora ekonomii społecznej (...)” – z listu Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Pana Władysława Kosiniaka-Kamysza.

- „(...) 10 rocznica funkcjonowania ustawy o zatrudnieniu socjalnym skłania do refleksji i podsumowań, dotyczących efektywności starań służb społecznych różnych szczebli o godny byt drugiego człowieka. Który nie poradził sobie „na zakręcie” zmian ustrojowych i gospodarczych w naszym kraju. Pragnę przekazać wszystkim uczestnikom Konwentu wyrazy szacunku i uznania, a także życzyć pożytecznej, merytorycznej debaty. Jestem przekonana, że podjęte przez Państwa inicjatywy będą owocowały skutecznymi rozwiązaniami na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (...),” - z listu Przewodniczącej Rady Pomocy Społecznej, Pani Jolanty Ślęzak - Chabros.

Ponadto, bardzo miłym gestem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej było uhonorowanie specjalnymi wyróżnieniami najstarszych centrów i klubów integracji społecznej.

Przedstawiciele najstarszych Centrów i Klubów Integracji Społecznej, źródło: Archiwum Konwentu

Lista najstarszych Centrów Integracji Społecznej:

NAZWA	ADRES	INSTYTUCJA TWORZĄCA CIS	DATA PRZYZNANIA STATUSU CIS
CIS Olsztyn	Olsztyn, ul. Aleja Wojska Polskiego 33,	Miasto Olsztyn	2004-04-01
CIS CISTOR	Toruń, ul. Stokrotkowa 22, 87-100 Toruń	Gmina Miasto Toruń /	2004-05-01

		CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne	2010-04-01
CIS Bystrzyca Kłodzka	Bystrzyca Kłodzka, ul. 1-Maja 1,	Gmina Bystrzyca Kłodzka	2004-08-17
CIS SPSS "KRAĞ"	Gorzów Wlkp., ul. Teatralna 26,	Stowarzyszenie Pracowników Służb Społecznych "KRAĞ"	2004-09-23
CIS Caritas Kielecka	Kielce, ul. Wesola 54,	Caritas Diecezji Kieleckiej	2004-10-04
CIS Barka Poznań	Poznań, ul. Św. Wincentego 6/9,	Stowarzyszenie Szkoła "Barki" im. H. Ch. Kofoeda	2004-10-20
CIS w Drezdenku	Drezdenko, ul. Warszawska 4,	Burmistrz Miasta i Gminy Drezdenko	2004-12-29
CIS w Ostródzie	Ostróda, ul. Sienkiewicza 15,	PKPS Zarząd Rejonowy w Ostródzie	2005-01-01
CIS „Cispol”	Polanowice 94, 46-220 Byczyna	Gmina Byczyna	2005-01-01
CIS Zielona Góra	Zielona Góra ul. Staszica 4,	Miasto Zielona Góra	2005-01-05
CIS w Staszowie	Staszów, ul. Parkowa 6,	Gmina Staszów	2005-03-23
CIS w Bytowie	Bytów, ul. Miła 26a,	Urząd Miejski w Bytowie	2005-04-01
CIS w Mikołowie	Mikołów, ul. Kolejowa 2	Urząd Miasta	2005-06-13
CIS "Od Nowa" w Łobzie	Łobez, ul. Bema 27,	Stowarzyszenie "Współistnienie"	2005-07-15
CIS w Braniewie	Braniewo, ul. Kościuszki 10/1,	Braniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie w Braniewie	2005-07-18
CIS w Kwilczu	Kwilcz, ul. Dworcowa 5,	Stowarzyszenie Dla Ludzi i Środowiska	2005-07-21
CIS Łazy	Łazy, ul. Brzozowa 19,	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne	2005-08-17
CIS Siedlce	Siedlce, ul. Bpa. Ignacego Świrskiego 57,	Caritas Diecezji Siedleckiej	2005-08-23
Centrum Integracji Społecznej im. Jacka Kuronia	Bydgoszcz, ul. Smoleńska 43,	Prezydent Miasta Bydgoszczy	2005-11-09
CIS we Wrocławiu	Wrocław, ul. Strzegomska 49,	Miasto Wrocław	2005-12-01
CIS w Szczecinie	Szczecin, ul. Kolumba 86,	Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego - Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości	2005-12-02
CIS w Chełmie	Chełm, ul. Połaniecka 10/-,	Miasto Chełm	2006-06-01
CIS Stargard Szczeciński	Stargard Szczeciński, ul. Krasińskiego 19	Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej	2006-06-07
CIS "Przytulisko"	, ul. Kisielice Duże 30, 78-200 Białogard	Stowarzyszenie Pomocy "Przytulisko"	2006-09-01
CIS Ostrzyce	Ostrzyce, ul. Droga Kaszubska 9	Gmina Somonino	2006-09-13
CIS Gracz	Gracz, ul. Kartuska 25,	Gmina Chmielno	2006-09-13
CIS Jaworzno	Jaworzno, ul. Szczakowska 44,	Stowarzyszenie REDA	2006-09-28

CIS Częstochowa	Częstochowa, ul. NMP 54,	Akcja Katolicka Archidiecezji Częstochowskiej	2006-10-23
CIS "Darzybór"	Poznań, ul Borówki 4,	Pogotowie Społeczne	2006-10-27
CIS Stopil	ul. Wyspiańskiego 22, 33-300 Nowy Sącz	Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych STOPIL	2006-11-10
CIS Klucze	Klucze, ul. Bolesławska 23, 32-310 Klucze	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne	2006-11-27

Tabela 3 Dane SAC MPiPS

Goście Konwentu z przedstawicielami najstarszych KIS, źródło: Archiwum Konwentu

Lista najstarszych Klubów Integracji Społecznej

NAZWA	INSTYTUCJA TWORZĄCA	ADRES KIS	DATA ROZPOCZĘCIA DZIAŁALNOŚCI
Klub Integracji Społecznej	Miasto Szczytno	ul. Sienkiewicza 1, 12-100 Szczytno	2003-12-22
Klub Integracji Społecznej	Miasto Pabianice	ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice	2004-01-01
Klub Integracji Społecznej	Gmina Skarżysko - Kamienna	ul. Sikorskiego 10, 26-110 Skarżysko - Kamienna	2004-08-02
Klub Integracji Społecznej	MGOPS Błaszki	Lubanów 27, 98-235 Błaszki	2004-10-19
Klub Integracji Społecznej	MOPS Lidzbark Warmiński	ul. Góreckiego 7, 11-100 Lidzbark Warmiński	2004-11-24
Klub Integracji Społecznej	GOPS w Lidzbarku Warmińskim	ul. Krasickiego 1, 11-100 Lidzbark Warmiński	2005-01-01
Klub Integracji Społecznej	OPS Słubice	ul. Plac Wolności 17F, 69-100 Słubice	2005-01-01

Klub Integracji Społecznej	Rada Miasta w Jezioranach	ul. Kajki 20/-, 11-320 Jeziorany	2005-01-01
Klub Integracji Społecznej	Gmina Piecki	ul. Plac 1 Maja 6, 11-710 Piecki	2005-02-28
Klub Integracji Społecznej	GOPS Kolno	Kolno 38, 11-311 Kolno	2005-02-28
Klub Integracji Społecznej	MOPS Orneta	ul. 1 maja 6, 11-130 Orneta	2005-03-01
Klub Integracji Społecznej	GOPS w Wieliczkach	ul. Lipowa 16, 19-404 Wieliczki	2005-03-01
Klub Integracji Społecznej	Fundacja "Wiatrak"	ul. Bołtucia 5, 85-791 Bydgoszcz	2005-03-10
Klub Integracji Społecznej	GOPS w Świątkach	Świątki 87, 11-008 Świątki	2005-03-30
Klub Integracji Społecznej	MOPS Sieradz	ul. Polna 5, 98-200 Sieradz	2005-04-12
Klub Integracji Społecznej	Wójt Gminy Janowo	ul. Przasnyska 14, 13-113 Janowo	2005-04-20
Klub Integracji Społecznej	MOPS w Olecku	ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko	2005-06-01
Klub Integracji Społecznej	GOPS w Purdzie	Purda 12A, 11-030 Purda	2005-06-01
Klub Integracji Społecznej	MOPS w Tczewie	ul. Armii Krajowej 39, 83-110 Tczew	2005-06-08
Klub Integracji Społecznej	Rada Gminy Działdowo	ul. Księżożewska 10, 13-200 Działdowo	2005-06-22
Klub Integracji Społecznej	Rada Miasta Kostrzyn n/Odrą	ul. Graniczna 8, 66-470 Kostrzyn n/Odrą	2005-06-30
Klub Integracji Społecznej	MOPS w Krakowie	ul. Józefińska 14, 30-529 Kraków	2005-07-04
Klub Integracji Społecznej	MOPS w Nidzicy	ul. Kolejowa 5/-, 13-100 Nidzica	2005-07-08
Klub Integracji Społecznej	Gmina Wicko	Wicko 60, 84-352 Wicko	2005-07-26
Klub Integracji Społecznej	GOPS w Kętach	ul. Żwirki i Wigury 8, 32-650 Kęty	2005-08-01
Klub Integracji Społecznej	Miasto Elbląg	ul. Browarna 85, 82-300 Elbląg	2005-08-29
Klub Integracji Społecznej	Miasto Wejherowo	Plac Jakuba Wejhera 8, 24-200 Wejherowo	2005-10-27
Klub Integracji Społecznej	OPS w Nisku	ul. 3go Maja 10, 37-400 Nisko	2005-12-02
Klub Integracji Społecznej	Miasto Puławy	ul. Leśna 17, 24-100 Puławy	2006-01-02
Klub Integracji Społecznej	OPS Gminy Lubawa	Fijewo 73, 14-260 Lubawa	2006-04-27

Tabela 4 Dane SAC MPiPS

III Zjazd Konwentu CIS/KIS zamknął jubileuszowy rok zatrudnienia socjalnego, który okazał się doskonałą promocją dotychczasowych efektów działalności centrów i klubów integracji społecznej, a także utrwalaniem poglądu, że instytucje te stały się poważnym, liczącym się na rynku usług publicznych partnerem dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz instytucji rynku pracy.

Rok 2013 - pozytywne wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli w centrach i klubach integracji społecznej

Centra integracji społecznej zostały w 2013 r. poddane kompleksowej kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Ta kontrola objęła ponad 50% działających jednostek organizacyjnych. Mimo ukazania pewnych niedociągnięć, Najwyższa Izba Kontroli uznała, że podmioty świadczące usługi reintegracji społecznej i zawodowej stały się trwałym elementem architektury pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. We wnioskach zawartych w protokołach pokontrolnych przekazywanych do „naszych” jednostek Najwyższa Izba Kontroli potwierdziła słuszność kierunku proponowanych zmian ustawy, o których wcześniej, bo w 2012 r. mówił Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej. Podkreślono także potrzebę zacieśniania wzajemnych związków z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, szczególnie pomiędzy instrumentami aktywnego oddziaływania na postawy osób, kierowanych do centrów integracji społecznej.

Rok 2013 - dobry prognostyk na następne lata

Rok 2013 r. przyniósł dobre perspektywy na następne lata działania jednostek realizujących ustawę o zatrudnieniu socjalnym. Dowodem na to jest fakt uwzględnienia centrów i klubów integracji społecznej w nowej, zbliżającej się perspektywie programowej – projekt Programu Operacyjnego „Wiedza – Edukacja - Rozwój” na lata 2014-2020.

W projekcie dokumentu można odnaleźć w Priorytecie nr 9.4 propozycje włączenia podmiotów zatrudnienia socjalnego w realizację Celu nr 3: *Integracja, indywidualizacja i standaryzacja usług na rzecz osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój aktywnej integracji społeczno-zawodowej osób, rodzin i lokalnych społeczności.*

Kiedy jest mowa o potrzebie lepszej koordynacji na poziomie krajowym polityk sektorowych i regionalnych na rzecz włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, dostrzega się konieczność dostarczania kompleksowych, zintegrowanych i zindywidualizowanych usług osobom i rodzinom.

To dobrze, że centra i kluby integracji społecznej są spostrzegane w gronie instytucji, które mogą swymi działaniami przyczynić się do osiągnięcia nowych celów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

10-lecie ustawy o zatrudnieniu socjalnym warto podsumować słowami Jacka Kuronia (cyt.)¹⁹: „Jedyną drogą do kierowania własnym życiem jest aktywne przekształcanie otaczającego nas świata przedmiotów, relacji łączących nas z partnerami i wreszcie świata stosunków społecznych. Swe życie zmieniać możemy pośród innych, dla innych i wspólnie z innymi.”

¹⁹ Patrz: J. Kuroń „Działanie. Jeśli nie panujemy nad swoim życiem, ono panuje nad nami”, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2002

Rozdział II: Przyjaciele centrów i klubów integracji społecznej

Dziesięcioletnia działalność centrów i klubów integracji społecznej to nie tylko pracownicy instytucji oraz uczestnicy zajęć reintegracji społecznej i zawodowej, to nie tylko statystyki i wskaźniki.

Wdrażanie ustawy, jej modyfikacje a także promowanie usług reintegracji nie miałyby miejsca gdyby nie szeroki krąg przyjaciół i zwolenników zatrudnienia socjalnego, wspierający rozwój tej dziedziny.

Gdyby przyszło każdemu, zaangażowanemu w praktyce i teorii zatrudnienia socjalnego utworzyć własną listę osób i instytucji, które uznano by za sojuszników tej problematyki, byłaby ona zapewne długim spisem, lecz z powtarzalnymi sylwetkami i nazwami niektórych z nich. Tworząc taką listę trzeba pamiętać, że zawsze będą na niej ludzie, którzy z wielkim zaangażowaniem, determinacją i oddaniem wspierają rozwój zatrudnienia socjalnego, oraz promują tę formę wsparcia zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnie.

Pierwsza próba wyróżnienia tytułem *Przyjaciół Centrów i Klubów Integracji Społecznej*, została podjęta przez środowisko w 2013 r. podczas III Zjazdu Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej. Tytuły te zostały przyznane dla osób indywidualnych jak i instytucji w trzech kategoriach: Administracja, Samorząd terytorialny, Organizacje.

Ponieważ celem niniejszej publikacji jest pokazanie nie tylko chronologii najważniejszych wydarzeń w 10-letniej historii ustawy o zatrudnieniu socjalnym ale także zwrócenie uwagi na nadrzędną wartość tego aktu prawnego, jaką są przede wszystkim „Ludzie, Ich Pasja i Upór”, poniżej prezentowane są sylwetki Tych, którzy swoją działalnością niezaprzeczalnie zasługują na miano „Przyjaciela”.

PANI DR JOANNA STARĘGA – PIASEK

Doradca Społeczny Prezydenta RP, Posel na Sejm I, II i III kadencji, Wiceminister w rządach T. Mazowieckiego, J. K. Bieleckiego, H. Suchockiej, J. Buzka, Wieloletni Dyrektor Instytutu Rozwoju Służb Społecznych.

Trudno sobie wyobrazić kształt systemu pomocy społecznej, a także poszukiwanie dróg rozwoju ekonomii społecznej w Polsce bez udziału Pani Joanny Staręgi-Piasek.

Kiedyś o wzajemnych relacjach tych dwóch systemów powiedziała: „Partnerstwo ekonomii społecznej, zasad ekonomii społecznej i te które dotyczą ludzi, zasobów i metod działania przy budowaniu strategii wyjścia stają, a przynajmniej mogą

stać się niezbędne. Wszystko zależy od tego, jak i gdzie nastąpi owo spotkanie, w drodze między ekonomią społeczną a pomocą społeczną”²⁰.

Dzisiaj centra i kluby integracji społecznej traktują osobę Pani Joanny Staręgi Piasek nie tylko jako doradcę, konsultanta ale przede wszystkim jako przyjaciela w integrowaniu środowiska instytucji świadczących usługi reintegracji społecznej i zawodowej, na którego zawsze mogą liczyć, zwłaszcza w rozwoju partnerskiej współpracy z ośrodkami pomocy społecznej.

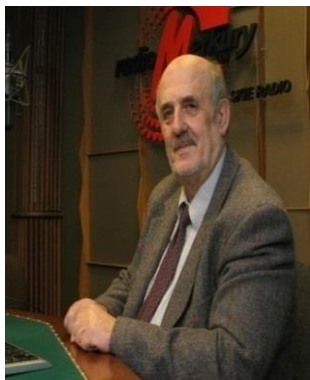
PANI BARBARA SADOWSKA

Wiceprezes Fundacji Wzajemnej Pomocy „Barka” w Poznaniu,
Działacz społeczny, laureatka wielu nagród, w tym: Time Magazine „European Heros, Stowarzyszenia Innowatorów Społecznych Ashoka (USA).

Od 1989 r. zawsze w czołówce tych, którzy inicjują oraz budują system integracji na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które znalazły się w ekstremalnych sytuacjach życiowych w okresie transformacji ustrojowej w Polsce.

Dzisiaj jest nie tylko orędowniczką systemu partnerstwa na rzecz integracji i przedsiębiorczości społecznej, ale czynnym praktykiem pomagającym w wielu miejscach budować „wspólnotowy” system pomocy i wsparcia. Jej ogromnym sukcesem jest pokazanie innym w Polsce przykładu takiego partnerstwa – to Częstochowa.

Pani Barbara nie tak dawno powiedziała: „(...) w Częstochowie urzędnicy z tych instytucji przez dwa lata spotykali się co miesiąc lub dwa razy w miesiącu i mozolnie wypracowywali wspólny program działania. Zbudowano wspólny system, w którym tych zadłużonych i tzw. trudnych lokatorów, którzy mieli być początkowo eksmitowani, skierowano właśnie do centrum integracji społecznej.”²¹

PAN TOMASZ SADOWSKI

Prezes Fundacji Wzajemnej Pomocy „Barka” w Poznaniu,
Działacz społeczny, inicjator działań wpisujących się w ekonomie społeczną,
Członek pierwszej Rady Pożytku Publicznego przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej.

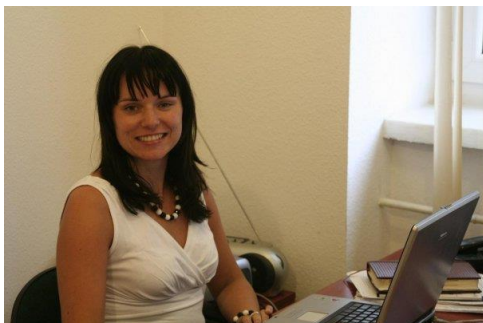
To postać, bez której trudno dzisiaj wielu osobom w ogóle mówić i działać dla innych. Przełomową datą dla rozwoju różnych aktywnych form pomocy dla osób potrzebujących był 1996 r., kiedy Pan Tomasz z grupą trzydziestoosobową zaadaptował starą szkołę we Władysławowie (woj. wielkopolskie) po prostu na dom.

Dzisiaj „Barka” to żywy przykład załatwiania różnych trudnych spraw przy jednym stole. Kiedyś Pan Tomasz powiedział: „Nikt, tak do końca, nie wybiera swojego losu. On wynika ze splotu życia z innymi. Wszyscy jesteśmy słabi i skazani na siebie. Niepodobna podnieść się w całkowitym opuszczeniu. Wszyscy potrzebujemy bliskich, rodziny; nie rozwijamy się kiedy ich brakuje,....

²⁰ J. Staręga-Piasek: *Ekonomia społeczna ku pomocy społecznej*, w „Ekonomia społeczna – perspektywa rynku pracy i pomocy społecznej”, IRSS Warszawa 2007

²¹ B. Sadowska: „Kryzys, potrzebujących jest tyle samo o lat”, www.epoznan.pl

Otwarcie na siebie, wzajemne zaangażowanie i wspólna perspektywa tworzą godne i odpowiedzialne życie.”²².

PANI DR JOANNA BRZOZOWSKA-WABIK

Prezes Agencji Rozwoju i Promocji Spółdzielczości ZLSP w Krakowie. Członek Rady Programowej Wydawnictwa „Ekonomia Społeczna”

Od wielu lat zaangażowana w rozwój spółdzielczych form tworzenia miejsc pracy, w tym także spółdzielczości socjalnej.

Kierowała niejednym projektem związanym z promocją i rozwojem ekonomii społecznej, zawsze pamiętając o centrach i klubach integracji społecznej.

Ostatni okres programowania EFS to koordynowanie działań sieciujących CIS/KIS w ramach projektu EFS nr 1.16 „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”, dzięki którym udało się wspólnie wypracować kolejne propozycje modyfikacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym (listopada 2012 r.).

Pani Joanna od kilku lat współpracując z prof. Jerzym Hausnerem tworzy zarys ustawy o przedsiębiorczości społecznej.

PAN DR MAREK RYMSZA

Instytut Spraw Publicznych,

Autor badań z zakresu pomocy społecznej oraz zatrudnienia socjalnego

Jako ekspert ds. badań w takich dziedzinach jak pomoc społeczna oraz zatrudnienie socjalne zawsze stara się dostarczyć kompendium wiedzy inspirujące do aktywności i zmian w środowisku instytucji działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Uczestnicząc w wielu spotkaniach z centrami integracji społecznej i klubami integracji społecznej powtarzał: „Animator nie wkracza do społeczności po to, by krytykować, że jest tu źle, nic nie działa i ludziom się nie chce. Animator w każdym miejscu szuka zasobów i próbuje je uruchomić”²³.

Pan Marek dostarczył w okresie funkcjonowania ustawy o zatrudnieniu socjalnym wielu danych i informacji badawczych, które pomagały tworzyć korzystne zmiany legislacyjne.

PAN KRZYSZTOF MICHAŁKIEWICZ

Przewodniczący Stałej Podkomisji Sejmowej ds. Pomocy Społecznej,

W latach 2005-2006 Minister Pracy i Polityki Społecznej

Jako Minister Pracy i Polityki Społecznej wprowadził do zadań urzędu realizację programu resortowego „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”, w którym wiodącą rolę nadał promocji podmiotów zatrudnienia socjalnego, jako partnerów jednostek

²² T. Sadowski: „Nikogo nie zostawić bez nadziei”, www.consolamentum.salon24.pl/72789,

²³ M. Rymsza: „Jak to zrobić, żeby poczuli, że robią to sami?”, www.gazeta.praca.pl

organizacyjnych pomocy społecznej oraz urzędów pracy.

Zawsze był i jest gotowy współuczestniczyć w debatach społecznych poświęconych nadawaniu nowego kształtu legislacji, w której występuje problematyka zatrudnienia socjalnego.

Na II Zjeździe Konwentu CIS/KIS w 2012 r. podkreślił że *ustawa o zatrudnieniu socjalnym jest „żywym” aktem prawnym, kształtowanym przez praktyków usług reintegracji społecznej i zawodowej.*

PAN RYSZARD GRÜNER

Burmistrz Miasta Byczyna, woj. opolskie

Wyjątkowa postać, reprezentująca samorząd terytorialny. Od samego początku wdrażania ustawy o zatrudnieniu socjalnym wspólnie z innymi uczył się nie tylko tworzenia pierwszych centrów i klubów integracji społecznej ale zawsze osobiście uczestniczył we wszystkich ważniejszych wydarzeniach budujących sieć podmiotów ekonomii

społecznej w kraju.

Powstałe w 2004 r. centrum integracji społecznej w Polanowicach, było jednym z pierwszych w kraju.

Takie cechy jak: otwartość, komunikatywność i wrażliwość na ludzkie losy stały się podstawą traktowania Burmistrza Miasta Byczyna za prawdziwego *Przyjaciela* centrów i klubów integracji społecznej.

PANI DR MAŁGORZTA OŁDAK

Pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego

Dla wielu osób ze środowiska centrów i klubów integracji społecznej po prostu Małgośka. Jej zainteresowania naukowe to pomoc i integracja społeczna, przedsiębiorczość społeczna oraz polityka na rzecz rodziny.

Uczestniczyła w wielu projektach i wydarzeniach budujących właściwy klimat dla rozwoju związków korelacyjnych pomiędzy zatrudnieniem socjalnym a spółdzielczością socjalną. Jako Pełnomocnik Zarządu

Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych mocno wspierała, doradzała a także uczestniczyła w pierwszych dniach funkcjonowania Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej.

Zawsze otwarta, a czasami za szczerą w opiniach potrafiła stworzyć klimat do dyskursu o dalszych kierunkach pracy nad rozwijaniem systemu pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

PAN DR HAB. PROF. RYSZARD SZARFENBERG

Pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego

To osoba nie wymagająca przedstawiania. Bogata twórczość naukowa w dziedzinie polityki społecznej, a także ciągle poszukiwanie dróg rozwiązywania problemów ubóstwa, biedy i wykluczenia społecznego sprawia, że Pan Ryszard jest zawsze mile widziany przez środowisko zatrudnienia socjalnego.

Dla wielu centrów i klubów integracji społecznej jest ekspertem, osobą wskazującą najnowsze trendy polityki społecznej a także dla wielu przyjacielem w poszukiwaniu innowacji. Zawsze, kiedy zachodzi potrzeba skonsultowania nowych pomysłów odwołujemy się do Jego wiedzy i doświadczenia.

PAN PRZEMYSŁAW PIECHOCKI

Prezes Stowarzyszenia na rzecz Spółdzielni Socjalnych z Poznania

Przemek, bo tak wielu zwraca się do niego, mając jedną zawodową miłość, którą jest ekonomia społeczna traktuje zatrudnienie socjalne jako brata dla swojej ukochanej spółdzielczości socjalnej.

Zawsze wspierał swoim praktycznym działaniem rozwój obu obszarów. Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej wzorował się na Jego pomysły związanym z budową ogólnopolskiej reprezentacji spółdzielni socjalnych.

Przemek nie zapomina także o konieczności wzajemnej współpracy, czego dowodem jest zapraszanie centrów i klubów integracji społecznej w organizowanych przez niego Ogólnopolskich Forach Spółdzielczości Socjalnej.

Przemek, to dzisiaj nie tylko ekspert spółdzielczości socjalnej ale także doradca dla wielu podmiotów zatrudnienia socjalnego w kraju

PAN DR HAB. PROF. NAD. MIROSLAW GREWIŃSKI

Prorektor w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie.

Przedmiotem zainteresowań badawczych Profesora są głównie: przeobrażenia welfare states, usługi społeczne, system pomocy i integracji społecznej, rynek pracy i zatrudnienie, a więc tematy nierozzerwalnie związane z działalnością centrów i klubów integracji społecznej.

W 2012 r. był gościem specjalnym II Zjazdu Konwentu CIS/KIS, który pozostawił wśród uczestników pytanie: czy system zatrudnienia socjalnego powinien być mocniej powiązany z systemem pomocy społecznej, czy raczej stanowić element polityki rynku pracy?.

Stąd też, podmioty zatrudnienia socjalnego dbają o dobre relacje z jednostkami organizacyjnymi obu

tych systemów.

PAN DR HAB.PROF. JULIAN AULEYTNER

Prezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej

To postać, która od wielu lat kształtuje kierunki polityki społecznej w kraju. Jest autorem ponad 300 publikacji, w tym ostatniej z 2011 r. pt.: *Polityka społeczna w Polsce i w świecie*. Profesor był gościem specjalnym na I Zjeździe Konwentu CIS/KIS i w swoim referacie zaprezentował dość odważne tezy, a wśród nich, że ubóstwo może przynosić z punktu

widzenia społeczno-gospodarczego konkretne korzyści, którymi mogą być:

- Dostarczanie gospodarce taniej siły roboczej,
- Subsydiowanie bogatych poprzez swoją pracę,
- Tworzenie miejsc pracy w administracji do obsługi ludzi biednych,
- Tworzenie systemu awansu społecznego w hierarchii społecznej.

Podmioty zatrudnienia socjalnego wielokrotnie wykorzystywały wiedzę i doświadczenia naukowe Profesora, jako konsultanta ds. polityki społecznej w opracowywaniu własnych strategii rozwoju.

PANI AGNIESZKA ŚCIGAJ

Socjolog, Wiceprezes Spółdzielni Socjalnej „Opoka” w Kluczkach, woj. małopolskie

Od prawie 15 lat znana w kręgach polityki społecznej oraz ekonomii społecznej. Pani Agnieszka zawsze była w czołówce, kiedy tworzyły się nowe pomysły, zwłaszcza dotyczące centrów integracji społecznej oraz spółdzielczości socjalnej.

Jej doświadczenia zawodowe pozwoliły stworzyć kilka organizacji pozarządowych, w tym znane Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego „KLUCZ”.

Pani Agnieszka, to osoba nie tylko uroczą ale otwartą, na której można polegać, a zwłaszcza wtedy kiedy trzeba pracować nad nowymi pomysłami.

Dzisiaj, wiele podmiotów zatrudnienia socjalnego traktuje ją jako dobrego, rzetelnego konsultanta.

Jest laureatką wielu wyróżnień, potwierdzających jej społeczne nastawienie do budowania solidarnościowego świata.

PANI AGATA SWĘDZIOL

Psycholog, Prezes Spółdzielni Socjalnej „Opoka” w Kluczkach, woj. małopolskie

Pani Agata przeszła prawie wszystkie szczeble w ekonomii społecznej, od organizacji pozarządowej, poprzez centrum integracji społecznej, aż do spółdzielni socjalnej. Teraz brakuje tylko wejścia w sferę „przedsiębiorstwa społecznego”. Posiada duże doświadczenie

w zakresie tworzenia podmiotów ES, które pomogło powstać takim jednostkom jak: CIS Klucze, CIS Radomsko, CIS Wieprz, CIS Żerkowice. Posiadając duże organizatorskie doświadczenie pomagała wypracowywać ideę ogólnopolskiej platformy współpracy centrów i klubów integracji społecznej.

Pani Agata to stały współpracownik wielu organizacji społecznych, współrealizator wielu przedsięwzięć z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej i ekonomii społecznej. Obecnie członek zarządu Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego, prezes Spółdzielni Socjalnej „OPOKA” oraz kierownik Centrum Integracji Społecznej w Zawierciu.

PANI ANNA BULKA

Kierownik Centrum Ekonomii Społecznej, Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości ZLSP w Krakowie

Centra i Kluby Integracji Społecznej znają ją jako Anię z Krakowa, skromną, pracowitą i bardzo oddaną sprawie budowania ekonomii społecznej w Polsce.

Potrafi bardzo sprawnie organizacyjnie połączyć interesy obu sfer działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wielokrotnie swoim działaniem potwierdziła nierozzerwalny, integracyjny związek między zatrudnieniem socjalnym

a spółdzielczością socjalną.

Od wielu lat Pani Ania kojarzy się z organizacją spotkań sieciujących centrów integracji społecznej, dzięki którym udało się wypracować kilka projektów zmian ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

W 2013 r. została wyróżniona przez Konwent CIS/KIS specjalnym tytułem „Przyjaciel centrów i klubów integracji społecznej”.

Rozdział III: Galeria Centrów i Klubów Integracji Społecznej

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W ZIELONEJ GÓRZE, ul. Stanisława Staszica 4, 65-175 Zielona Góra, tel. 68 470-33-03, cis_zgora@poczta.onet.pl

Centrum zostało powołane decyzją Prezydenta Miasta w 2003 r., a rozpoczęło swoją działalność w kwietniu 2005 roku. Początek działalności to

Budynek CIS

zabieganie o środki finansowe, partnerów do współpracy, poszukiwanie lokum, w którym placówka mogłaby funkcjonować, dobór kadry oraz promocja działalności.

Pierwszą siedzibą CIS był pokój w Noclegowni dla Bezdomnych Osób, w którym pracowali kierownik, księgowy, pracownik socjalny, doradca zawodowy, psycholog oraz instruktorzy zawodu. Na salę dydaktyczną przeznaczono świetlicę, którą udostępniano po opuszczeniu jej przez mieszkańców noclegowni. Warunki pracy były uciążliwe, jednak dobra atmosfera wśród kadry wpływała korzystnie na współpracę i pomagała lepiej przystosować się do istniejącej sytuacji.

W 2005 r. rozpoczęły się pierwsze szkolenia w specjalnościach: pomoc kuchenna, opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, opieka nad dziećmi, krawiec – szwacz oraz robotnik budowlany. Zajęcia obejmowały teorię zawodu, warsztaty motywacyjne oraz praktyki zawodowe w jednostkach miejskich, z którymi podpisano porozumienia o współpracy.

Taki stan względnego spokoju nie trwał jednak długo.

Z końcem października upływał termin wynajmu

Uczestnicy podczas zajęć

pomieszczeń w noclegowni. Z pomocą przyszła dyrekcja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie do dyspozycji CIS oddano dwa pokoje dla kadry i salę konferencyjną na zajęcia dydaktyczne. Po przeprowadzce do nowej, tymczasowej siedziby, można było kontynuować działalność. Jednocześnie zbliżająca się kolejna przeprowadzka zmuszała do

większej mobilizacji sił. W marcu 2006 r. Centrum przeniosło się do kolejnego budynku, gdzie do dyspozycji otrzymało 6 pomieszczeń co stwarzało komfortową sytuację, tym bardziej, że zbiegało się to z czasem kwalifikacji do kolejnych grup zawodowych (w tym 2 nowych kierunków - stolarz-tapicer i obróbka metalu). W nowym miejscu 6 grup rozpoczęło

Uczestnicy podczas zajęć

niczym niezakłóconą realizację programu. Bogatsza o doświadczenia instytucja funkcjonowała coraz lepiej, tym bardziej, że modernizacja docelowej siedziby przy ulicy Staszica dobiegała końca. Świadomość bliskiego kresu tułaczki dobrze wpływała na realizację założonego programu szkoleniowego oraz integrację uczestników.

1 marca 2007 r. przekazano Centrum budynek dwukondygnacyjny o powierzchni ponad 800 m² mieszczący się w Zielonej Górze przy ul. Staszica 4. Przeprowadzka trwała 2 dni i brali w niej udział uczestnicy razem z kadrą. Zmodernizowany budynek był znacznie lepiej przygotowany do przyjęcia kolejnych osób potrzebujących aktywizacji. Udało się również uruchomić windę oraz wykonać podjazd dla osób niepełnosprawnych, a nieprzydatną już kotłownię przekształcono w nowoczesną salę gimnastyczną, w której odbywają się zajęcia rekreacyjno-sportowe.

Uczestnicy podczas zajęć

Od 2008 r. do końca 2012 r. w Centrum zrealizowano trzy projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2013 r. rozpoczęliśmy realizację kolejnych: „Aktywni od nowa” – w ramach którego planujemy zaktywizować 144 osoby, „Od bezdomności do normalności” – projekt z komponentem ponadnarodowym realizowany w partnerstwie z BARKA UK z siedzibą w Londynie oraz „Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży bezrobotnej, zagrożonej wykluczeniem społecznym w oparciu o model szwedzki i niemiecki”. Dotychczas przeszkoliliśmy 456 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, mieszkańców Zielonej Góry oraz okolicznych gmin. Prowadzimy szkolenia w specjalnościach zawodowych: pomoc krawiecka, kasjer-sprzedawca, opiekun dzieci, opiekun środowiskowy, robotnik magazynowy, robotnik budowlany, ogrodnik-florysta,

kucharz małej gastronomii, pomocnik piekarza-cukiernika, ogrodnik-winiarz, opiekun małego dziecka. Wybieramy zawody deficytowe, staramy się, by nasza oferta była dostosowana do sytuacji na lubuskim rynku pracy.

Poza kursami zawodowymi i zajęciami społecznymi, oferujemy uczestnikom dodatkowe zajęcia pozwalające poszerzyć wiedzę i zdobyć dodatkowe umiejętności. Stwarzamy absolwentom możliwość przystąpienia do egzaminów sprawdzających potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Uczestnicy biorą też udział w warsztatach z zakresu wizażu, w kursach języka niemieckiego, obsługi komputera oraz pierwszej pomocy przedmedycznej i otrzymują certyfikaty potwierdzające uzyskane umiejętności.

Duże znaczenie ma współpraca z pracodawcami, u których kursanci odbywają praktyki zawodowe. Od kilku lat organizujemy Zielonogórskie Targi Pracy, podczas których bezrobotni uzyskują porady z zakresu metod poszukiwania pracy oraz zakładania własnej działalności gospodarczej.

Ponad połowa uczestników prowadzonych przez nas kursów powraca na rynek pracy. To najlepszy dowód na to, że działania Centrum mają sens.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W OSTRZYCACH, 83-311 Ostrzyce, ul. Droga Kaszubska 9, tel. (58) 694-19-78

Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach jest jednostką organizacyjną Gminy Somonino Działą w formie jednostki budżetowej. Zostało utworzone w 2006r. dzięki dotacji udzielonej przez Marszałka

Województwa Pomorskiego, jak również dzięki dofinansowaniu, które Gmina Somonino jako jeden z pięciu wnioskodawców otrzymała w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Departament Pomocy i Integracji Społecznej pod nazwą: „Centra Integracji Społecznej w gminie wiejskiej”.

CIS w Ostrzycach swoją działalność kieruje do osób pochodzących z czterech gmin Powiatu Kartuskiego, które podlegają bądź zagrożone są wykluczeniem społecznym.

Zajęcia praktyczne w pracowni ogrodniczo-porządkowej

MISJA CIS W OSTRZYCACH: Pomoc osobom dotkniętym dysfunkcjami społecznymi w osiągnięciu własnym staraniem samodzielności ekonomicznej, prowadzenie profilaktyki społecznej, wspieranie zdolności przystosowawczych uczestników Centrum, a także stworzenie równych szans dostępu do rynku pracy.

Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach swoje zadania realizuje poprzez równoległe prowadzenie reintegracji zawodowej i społecznej. Szczegółowy program zajęć wdrażany przez ostrzyckie Centrum obejmuje następujące bloki zagadnień:

1. Edukacja zawodowa : Zajęcia praktyczno – teoretyczne w grupach zawodowych:

- 1) Opiekuńczo – pielęgnacyjna kurs zawodowy: asystent osoby zależnej;
- 2) Krawiecka kurs zawodowy: szwaczka;
- 3) Ogrodniczo – porządkowa kurs zawodowy: pracownik gospodarczy

W ramach reintegracji zawodowej Centrum w Ostrzycach prowadzi działalność wytwórczą, handlową i usługową.

Zajęcia teoretyczne: **Warsztaty motywacyjne z doradcą zawodowym.**

Zajęcia uzupełniające – kursy: Abc przedsiębiorczości, czyli jak założyć działalność gospodarczą; Instruktaż handlu detalicznego z nauką obsługi kasy fiskalnej; Internet – współczesne źródło ofert pracy; Vademecum klienta banku; Prawidłowe utrzymanie zieleni; Instruktaż kształtowania swojego wizerunku; Aranżacja wnętrz; Akademia rękodziela; Przygotowanie

Zajęcia z doradcą zawodowym

swojego wizerunku; Aranżacja wnętrz; Akademia rękodziela; Przygotowanie i dekoracja potraw; Organizacja uroczystości domowych;

2. Zajęcia praktycznej nauki zawodu u pracodawcy.

3. Reintegracja społeczna: Warsztaty terapeutyczne z doradcą zawodowym i psychologiem; Warsztaty edukacyjne z doradcą zawodowym;

4. Aktywizacja edukacyjna: Kurs – podstawy obsługi komputera; Warsztaty edukacyjne z pracownikiem socjalnym;

Budynek Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach

W 2009r. Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach realizowało projekt finansowany z EFS w ramach POKL pod nazwą **„Polubić pracę, czyli CIS - na aktywność”**. Za realizację tego przedsięwzięcia Centrum zostało laureatem jubileuszowej edycji ogólnopolskiego konkursu „Sposób na sukces”, otrzymując nagrodę II-go

stopnia w kategorii: Inicjatywy na rzecz rozwoju społeczności lokalnych. W konkursie nagradzane były najciekawsze przedsięwzięcia gospodarcze przyczyniające się do powstania nowych, pozarolniczych miejsc pracy na wsi oraz działania, które ograniczają bezrobocie na terenach wiejskich i jednocześnie aktywizują mieszkańców tych terenów.

Ponadto CIS w Ostrzycach szczyti się uzyskanym wyróżnieniem Starosty Kartuskiego w ramach corocznie przyznawanych nagród „Perła Kaszub”.

Od 2008r w Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach realizowane są projekty systemowe, których liderami są Ośrodki Pomocy Społecznej z trzech gmin powiatu kartuskiego: Kartuz, Stężycy i Somonina. W 2012r. Centrum w Ostrzycach zrealizowało kolejny projekt pod nazwą **„Stworzenie i zagospodarowanie kaszubskiego zakątka literackiego w Ostrzycach w Gminie Somonino”** w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Przy budynku CIS powstał plenerowy zakątek literacki z placem zabaw dla dzieci. Na podjęte przedsięwzięcie pozyskano kwotę dofinansowania ponad 23 tysiące zł., zaś wymaganym wkładem własnym była wartość niepieniężna wniesiona w formie pracy Uczestników CIS w Ostrzycach oraz użycie niezbędnego do wykonania prac sprzętu, znajdującego się na wyposażeniu placówki. Nowe, innowacyjne przedsięwzięcie, docelowo służyć ma mieszkańcom Ostrzyc i turystom, pozwala wzbogacić ofertę CIS.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ CISTOR®
W TORUNIU Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne, ul.
Stokrotkowa 22, 87-100 Toruń, tel. / fax : 56 654 92 7

cistor@cistorsps.pl , www.cistorsps.pl

Centrum Integracji Społecznej CISTOR w Toruniu jest jedną z pierwszych tego typu placówek w Polsce. Powstało 1 maja 2004 roku. Poprzedziło je złożenie wniosku o nadanie statusu centrum do wojewody kujawsko-pomorskiego. W 2004 roku projekt uzyskał pozytywną opinię marszałka oraz ministra

gospodarki, pracy i polityki społecznej. W tym samym roku wojewoda nadał status CIS, zaś 1 maja - zarządzeniem nr 105/2004 –Prezydent Miasta Torunia utworzył Centrum Integracji

Tak wyglądała siedziba CISTOR tuż przed remontem w 2004r. W pracach remontowych brali czynny udział pierwsi uczestnicy

Tak wygląda CISTOR dziś. Budynek jest własnością miasta, które przekazało je w użyczeniu stowarzyszeniu

Społecznej – CISTOR gospodarstwo pomocnicze UM Torunia z siedzibą przy ulicy Stokrotkowej 22. Jeszcze w tym samym roku rozpoczęto reintegrację dla pierwszych uczestników w ramach projektu współfinansowanego ze środków przedakcesyjnych.

Od tego czasu CIS w Toruniu pracuje nieprzerwanie, aż do dnia dzisiejszego.

W tym czasie zrealizowano kilkadziesiąt projektów dla osób wykluczonych. CIS każdego

Grupa porządkowa podczas reintegracji zawodowej

roku kończy od 50 do 100 uczestników. W zależności od projektu od 30% do nawet 80% z nich znajduje zatrudnienie po zakończeniu reintegracji. Przeszkodą w działalności CIS nie była nawet likwidacja gospodarstwa pomocniczego w 2010 roku, wymuszona zmianą przepisów ustawy

o finansach publicznych. Już następnego dnia po likwidacji gospodarstwa pomocniczego, kontynuację jego zadań, wraz z przejęciem pracowników, składników majątku oraz wszystkich realizowanych projektów, w drodze otwartego konkursu ofert, przejęło Stowarzyszenie - CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne składające się w większości z pracowników Centrum.

CISTOR nieustannie się rozwija i poszerza swoją działalność. Poza prowadzeniem CIS-u, zajmuje się również KIS-em, szeroko pojętą ekonomią społeczną, aktywizacją środowiska

Jedna z konferencji organizowanych przez CISTOR. Na zdjęciu dyrektor CIS Małgorzata Kowalska

lokalnego oraz realizacją usług, w tym różnorodnych szkoleń oraz podwykonawstwem

w projektach systemowych dla ośrodków pomocy społecznej. Ważnym działaniem jest również prowadzona od lat promocja zatrudnienia socjalnego – organizowanie „drzwi otwartych”, seminariów, konferencji itp. Warto podkreślić, iż od początku istnienia CISTOR uznawany za wzorcową placówkę zatrudnienia socjalnego, zaś opracowane przez toruńską instytucję rozwiązania chętnie adaptowane są w wielu miastach w Polsce. Przedstawiciele CISTOR często zapraszani są jako eksperci na różnego typu branżowe konferencje, wydarzenia czy spotkania. Toruń często jest wówczas wskazywany jako miasto pionierskich i innowacyjnych inicjatyw z zakresu integracji społecznej. Podczas 9 lat funkcjonowania CISTOR, kluczową rolę odegrało utrzymywanie ciągłej współpracy z lokalnymi urzędami i organizacjami oraz instytucjami rynku pracy i pomocy społecznej.

Za swą działalność CISTOR otrzymał szereg nagród, w tym trzy za prowadzenie Centrum Integracji Społecznej: nagrodę Ministerstwa Rozwoju Regionalnego „Dobre praktyki EFS” (2007) nagroda Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Stalowy Anioł” (2011) oraz wyróżnienie Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Dobra praktyka aktywnych form pomocy” (2011).

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GDAŃSKU 80-546 Gdańsk, ul. Floriańska 3, tel.+48 (58) 522 07 52, fax +48 (58) 343 12 77, email: cis@ab.org.pl

utworzone w 2008 roku jest naturalną kontynuacją prowadzonego wcześniej Centrum Reintegracji Społecznej i Zawodowej w ramach projektu EQUOL „Agenda Bezdomności – Standard Aktywnego Powrotu na Rynek Pracy.”

Konferencja w CIS w Gdańsku

Pierwszym ważnym etapem było złożenie wniosku do Wojewody Pomorskiego o przyznanie statusu CIS. Wymagało to sporej koncentracji i zaangażowania w napisanie wniosku. Na szczęście po kilku konsultacjach i sprawnej współpracy z urzędnikami udało się wszystko

sfinalizować i ostatecznie otrzymaliśmy status w dniu 15 września 2008 roku.

Drugim bardzo znaczącym etapem w procesie powstawania CIS był remont

pomieszczeń. Remont musiał być przeprowadzony w taki sposób, aby dostosować wnętrza do potrzeb oraz aby zapewnić przyjazną atmosferę zarówno dla pracowników, jak i uczestników.

Centrum Integracji Społecznej w Gdańsku od momentu powstania cały czas cieszy się wzrastającą popularnością wśród mieszkańców Trójmiasta. Zawdzięczamy to atrakcyjnej ofercie zajęć z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dostosowanej do potrzeb uczestników. Dbłość o dostosowywanie oferty CIS do oczekiwań potencjalnych uczestników

wymaga stałej obserwacji i reagowania na zmiany dotyczące wielu sfer życia społecznego i zawodowego. Bieżące sprawy i problemy uczestników Centrum są monitorowane i na bieżąco rozwiązywane poprzez cały zespół pracowników naszej instytucji.

Centrum Integracji Społecznej w Gdańsku jest znaczącym narzędziem na mapie możliwości reintegracji społecznej i zawodowej posiada swoją sieć współpracy. Oczywiście poza obligatoryjnymi partnerami dla Centrów jakimi są Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Urzędy Pracy, ważnymi partnerami są firmy z sektora biznesowego które zapewniają potencjalne miejsca zatrudnienia.

Próbując zdobyć zaufanie na rynku pracy i wypromować jakość szkoleń przeprowadzanych w Centrum nawiązało kontakty partnerskie z lokalnym biznesem. Obserwując znikome zainteresowanie zatrudnianiem osób po wewnętrznych tzn. zorganizowanych na terenie Centrum warsztatach zawodowych, podjęto współpracę z już istniejącymi przedsiębiorcami i zorganizowano szkolenia uczestników bezpośrednio w zakładach pracy.

Z perspektywy kilku lat działalności z pełnym przekonaniem można powiedzieć, że:

- funkcjonowanie CIS w Gdańsku jest ważnym miejscem integracji społecznej i zawodowej dla mieszkańców Trójmiasta, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i dążą do reintegracji społecznej i zawodowej, ok 400 osób chętnych do przyjęcia do CIS;

- CIS Gdańsk stał się ważnym narzędziem aktywnej integracji wykorzystywanym przez instytucje pomocy społecznej (MOPR Gdańsk, MOPS Sopot, MOPS Gdynia) i rynku pracy (PUP Gdańsk, PUP Gdynia);

- CIS Gdańsk stał się ważnym partnerem dla przedsiębiorców i przedstawicieli biznesu

w działaniach zmierzających w kierunku rozwiązania problemu bezrobocia;

- CIS Gdańsk aktywnie włączył się w prace na rzecz nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym i budowaniu standardów zatrudnienia socjalnego; aktywny udział w spotkaniach sieciujących Centra Integracji Społecznej i Konwent CIS/KIS;

- CIS Gdańsk systematycznie włącza się w szereg inicjatyw podejmowanych w środowisku lokalnym, w trudnych rewitalizowanych obecnie dzielnicach Gdańska; CIS Stale współpracuje z Miejską Poradnią Terapii Uzależnień i Współzależnienia, Gdańskim Centrum Profilaktyki Uzależnień, organizacjami pozarządowymi np. Caritas, Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności oraz z nowopowstałym Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej;

- CIS Gdańsk jest również miejscem szkolenia i odbywania praktyk przez studentów trójmiejskich wyższych uczelni;

- CIS Gdańsk podejmuje współpracę międzynarodową w zakresie wymiany dobrych praktyk z obszaru reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W CHEŁMIE**ul. Połaniecka 10, 22-100 Chełm, tel. 82 5637379,****www.cis.chelm.pl , cischelm@cis.chelm.pl**

Centrum Integracji Społecznej w Chełmie działa od sierpnia 2006 roku. Zostało powołane przez Prezydenta Miasta Chełm Zarządzeniem Nr 855/06 z dnia 18 maja 2006 r. Powstanie CIS w Chełmie jest rezultatem projektu współfinansowanego z EFS w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006. Do 2010 roku Centrum działało w formie gospodarstwa pomocniczego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie. Zmiany w ustawie o finansach publicznych w 2010 roku wymusiły likwidację gospodarstw pomocniczych, dlatego też Centrum Integracji Społecznej zostało przekształcone i od 1 stycznia 2011 r. jest jednostką organizacyjną Miasta Chełm, nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność w formie jednostki budżetowej (Uchwała Nr LVI/504/10 Rady Miasta Chełm z dnia 28 października 2010 roku). Praktycznie od początku działalności placówki pracują w niej te same osoby – specjaliści z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej pod kierownictwem Katarzyny Sokołowskiej.

Centrum jest to specjalistyczna placówka, aktywizująca zawodowo i społecznie osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Głównym powodem wyboru takiego rodzaju wsparcia proponowanego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, był brak na terenie miasta Chełma placówki, która realizowałaby zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, a także przyczyniłaby się do ograniczenia zjawiska bezrobocia.

Podstawowym celem Centrum Integracji Społecznej w Chełmie jest realizowanie pełnego zakresu programu zatrudnienia socjalnego, skierowanego do osób wskazanych w art. 1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Są to w szczególności osoby: długotrwale bezrobotne (zarejestrowane w PUP co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 2 latach), zwolnione z zakładów karanych mające trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, uzależnione od alkoholu (po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego), bezdomne (realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności).

Każdy z uczestników programu objęty jest Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego. Pełen zakres usług świadczonych przez Centrum Integracji Społecznej obejmuje szereg zajęć zorganizowanych w dwóch blokach: reintegracji społecznej i zawodowej, tematycznie dostosowanych do grup zawodowych. W ramach reintegracji społecznej

realizowane są zajęcia: warsztaty motywacyjne, warsztaty z doradztwa zawodowego, psychoedukacja rodzinna, edukacja ogólna i ekologiczna, zajęcia z terapeutą uzależnień. Reintegracja zawodowa odbywa się w obrębie pięciu grup zawodowych: grupa porządkowa, grupa remontowo – porządkowa, grupa kulinarno – porządkowa, grupa opiekuńczo – porządkowa, grupa fryzjerska. Każda grupa podnosi swoje kwalifikacje podczas praktycznej i teoretycznej nauki zawodu. Wiedza zdobyta na zajęciach teoretycznych jest wykorzystywana w praktyce na zorganizowanych warsztatach zawodowych u pracodawców.

Praktyki, grupa porządkowa

Do listopada 2013 roku Centrum Integracji Społecznej zrealizowało siedem edycji zatrudnienia socjalnego, podczas których programem zatrudnienia socjalnego objęto 454 osób. Efektem działań jest m.in.: podejmowanie zatrudnienia przez uczestników, wiele osób rozpoczęło dalsze kształcenie, uporządkowanie życia osobistego uczestników w postaci odbudowania więzi rodzinnej z dziećmi, podniesienie samooceny, rozwój umiejętności interpersonalnych.

Uczestnictwo w Centrum cieszy się coraz większym zainteresowaniem, co potwierdzają liczne zgłoszenia uczestników i ciągle pełne listy rezerwowe. Czas oczekiwania na udział w edycji wynosi co najmniej 6 miesięcy.

Zajęcia grupa fryzjerska

Centrum ma ugruntowaną pozycję na mapie placówek realizujących idee ekonomii społecznej i zatrudnienia socjalnego zarówno w mieście Chełm, jak i w województwie lubelskim. Jest sygnatariuszem Konwentu CIS i KIS oraz realizatorem wielu partnerskich działań skierowanych do osób nieaktywnych zawodowo i zagrożonym

wykluczeniem społecznym z terenu miasta. Dzisiejsze Centrum Integracji Społecznej w Chełmie to jednostka zauważana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Prezydenta Miasta Chełm i lokalną społeczność jako przykład dobrej praktyki w dziedzinie ekonomii społecznej i zatrudnienia socjalnego czego dowodem są liczne nagrody i wyróżnienia.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „DARZYBÓR”
W POZNANIU Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne, ul. Borówki 4,
 61-304 Poznań, tel. 61 887 66 23,

biuro@pogotowiespoleczne.org.pl , www.pogotowiespoleczne.org.pl

Centrum Integracji Społecznej to projekt prowadzony przez

Zajęcia uczestników Centrum

Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne. Celem działalności CIS „Darzybór” jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, która zakłada: podniesienie kwalifikacji zawodowych; rozwijanie kompetencji społecznych podczas zajęć edukacyjnych; nabycie umiejętności zwiększających szansę na zdobycie zatrudnienia po zakończeniu edukacji

Status Centrum otrzymało 1 lutego 2007r. a już w marcu rozpoczęły się pierwsze zajęcia dostępne dla osób z terenu Poznania.

Pomoc udzielana jest osobom spełniającym warunki Ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Uczestnicy nie mogą mieć żadnego dodatkowego dochodu, aby otrzymywać świadczenie integracyjne. Uczestnik musi dostosować się do regulaminu panującego w Centrum Integracji Społecznej.

Oferta Centrum obejmuje:

- **warsztaty zawodowe:** warsztat krawiecki z elementami rękodzieła, warsztat ogólnobudowlany, ekonomii społecznej
- **zajęcia edukacyjne mające kształtować postawy w zakresie:** rozwoju osobistego, planowania życia, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, aktywnego poszukiwania pracy
- możliwość uczestniczenia w **praktykach zawodowych** trwających od 1 do 3 miesięcy, z szansą późniejszego zatrudnienia

Zajęcia uczestników Centrum

- spotkania z **psychologiem i doradcą zawodowym**

Reintegracja społeczna w Centrum "Darzybór" w Poznaniu

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „OD NOWA”
W ŁOBZIE Stowarzyszenie "Współistnienie" ul. Drawska
 6, 73-150 Łobez, tel. 91 397 36 04, e-mail: cis.lobez@wp.pl,
www.cislobez.com

Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie zostało utworzone na terenie powiatu łobeskiego (woj. zachodniopomorskie), obszaru głównie popegeerowskiego, który od kilku lat cieszy się niechlubną sławą powiatu o jednej

Siedziba Centrum Integracji Społecznej

z najwyższych stóp bezrobocia w kraju (w 2004 roku wynosiła 43%, obecnie jest to nadal wysoki procent - 29%). Centrum zostało utworzone przez **pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowego Urzędu Pracy** w Łobzie. Swoją status

uzyskało 15 lipca 2005 roku. **Było ono wówczas pierwszym Centrum w województwie, a zarazem jedynym w kraju, które zasięgiem swoich działań obejmowało cały powiat.** Instytucją tworzącą CIS jest Stowarzyszenie „Współistnienie”, co w dobie późniejszych przemian prawnych związanych z funkcjonowaniem CIS-ów okazało się przysłowiowym „strzałem w dziesiątkę”.

Uczestnictwo w zajęciach CIS-u charakteryzuje się edycyjnością. W pierwszej edycji udział w zajęciach brało 44 uczestników, w II edycji – 61 uczestników, w III edycji – 80 uczestników, w IV i V edycji po 55 uczestników. Obecnie trwa szósta edycja zajęć, w której uczestniczy 75 osób.

Specyfiką każdej edycji programu realizowanego przez CIS jest jego dwutorowość, na którą składają się dwa aspekty: reintegracja zawodowa i reintegracja społeczna – prowadzone równoległe i nawzajem się uzupełniające.

W ramach reintegracji zawodowej uczestnicy odbywają cztery razy w tygodniu zajęcia

Grupa rękodzielniczo - artystyczna

w pięcioosobowych grupach. Początkowo były to grupy głównie remontowo-porządkowo-budowlane i konserwacji terenów zielonych. Z biegiem lat, w odpowiedzi na potrzeby rynku grupy wyspecjalizowały się. Obecnie prowadzonych jest 16 grup zawodowych, m. in. grupy opiekunek, gastronomiczne, sprzątająca, krawiecka. CIS wykonuje prace na

zlecenia firm, jednostek samorządowych i oświatowych. CIS aktywnie dostosowuje swoją ofertę do zmieniających się warunków rynku pracy i rosnących oczekiwań uczestników. Uczestnicy mają możliwość korzystania z nowoczesnych maszyn i narzędzi, otrzymują dostosowaną do potrzeb odzież roboczą i przechodzą niezbędne przeszkolenia, a ci, którym wady wzroku utrudniają funkcjonowanie w pracy przechodzą badanie okulistyczne i otrzymują niezbędne do pracy okulary.

W ramach reintegracji społecznej prowadzone są raz w tygodniu zajęcia ze specjalistami: doradcą rodzinnym, zawodowym, pracownikiem socjalnym, terapeutą uzależnień, psychologiem, doradcą społecznym, radcą prawnym. Proces reintegracji społecznej prowadzony jest w

Kurs komputerowy w CIS

oparciu o wykłady, warsztaty w podgrupach oraz bezpłatne indywidualne porady specjalistów. W CIS organizowane są także zajęcia integracyjno-aktywizujące w postaci wspólnych imprez, pikników, spotkań z ciekawymi ludźmi, zajęć edukacyjnych (podstawy obsługi komputera, kursy pierwszej pomocy).

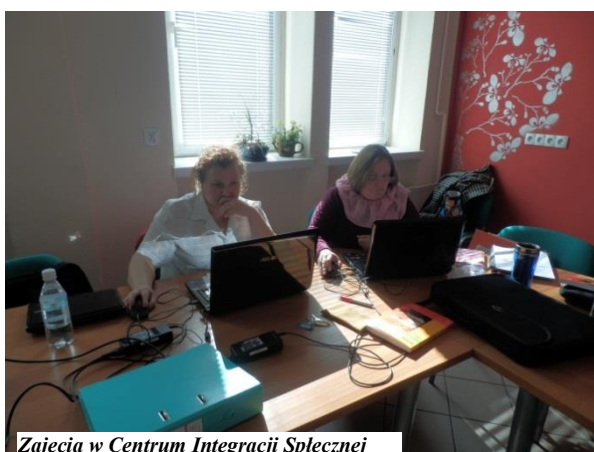
Wielu uczestników przechodzi w CIS-ie prawdziwe metamorfozy. Zaczynają dbać o czystość, trzeźwość i powierzone narzędzia. Dbają o podtrzymywanie kontaktów społecznych i towarzyskich. Wielu, dzięki powrotowi do umiejętności pełnienia ról społecznych i zawodowych, odzyskało dzieci, które do tej pory przebywały w domach dziecka i rodzinach zastępczych.

W 2012 r. Stowarzyszenie „Współlistnienie” zakupiło budynek, który umożliwi sprawne organizowanie zajęć i warsztatów. Dzięki projektom dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej Centrum ma możliwość wyposażenia pracowni w nowoczesny i profesjonalny sprzęt niezbędny do realizacji specjalistycznych warsztatów (gastronomia, rękodzieło artystyczne). Tym samym coraz większa liczba uczestników ma możliwość zdobywać wiedzę i doświadczenie niezbędne do wykonywania danego zawodu.

Aktualne informacje na temat Centrum działalności można śledzić na stronie: www.facebook.com/cis.lobez

**CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ul. Strzegomska 49,
53-611 Wrocław tel.: (71) 782 35 11, mail:
sekretariat@cis.wroclaw.pl**

Centrum Integracji Społecznej zostało powołane przez Prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza 15 listopada 2005 roku jako gospodarstwo pomocnicze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu (zarządzenie nr 6942/05). Podstawą

Zajęcia w Centrum Integracji Społecznej

prawną funkcjonowania Centrum jest Ustawa

o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003. W związku z likwidacją gospodarstw pomocniczych z dniem 31 grudnia 2010r., Centrum Integracji Społecznej z dniem 1 stycznia 2011r. zmieniło formę organizacyjno-prawną na samorządowy zakład budżetowy (uchwała Rady Miejskiej

Wrocławia nr LV/1694/10 z dnia 14.10.2010r.). Działalność Centrum uzupełnia funkcjonujący we Wrocławiu system pomocy bezrobotnym o nowe skuteczne i kompleksowe podejście, realizowane we współpracy z instytucjami rynku pracy.

Zadaniem Centrum jest aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wielotorowe, kompleksowe wsparcie skierowane do tej grupy realizowane jest poprzez warsztaty podnoszące kwalifikacje zawodowe oraz

zajęcia, których celem jest reintegracja społeczna. Prowadzone są również warsztaty nabywania umiejętności poruszania się po rynku pracy. Kierunki szkoleń zawodowych każdorazowo stanowią odpowiedź na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy. Centrum opuścili absolwenci przygotowani do pracy zawodach: opiekun osoby zależnej, sprzedawca handlowiec, nowoczesna obsługa

biura i sekretariatu, bukieciarz – florysta, konserwator i wielu innych.

W okresie funkcjonowania Centrum pozyskało dofinansowanie do 20 projektów ze źródeł unijnych oraz krajowych. Ze wsparcia oferowanego przez Centrum skorzystało już ponad 1,5 tysiąca mieszkańców Wrocławia.

Za swoją działalność Centrum uzyskało liczne nagrody i wyróżnienia m.in.: Nagrodę Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w ramach Dobrych Praktyk EFS 2011 – Najlepsza inwestycja w człowieka za realizację projektu „Moda na pracę”, II miejsce w kategorii LODOŁAMACZ – INSTYTUCJA - za

szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia, wyróżnienie Ministra Pracy i Polityki Społecznej za "inicjatywność i nowatorskie metody pracy na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej, dobrą współpracę pomiędzy instytucjami pomocy społecznej oraz za rozwiązywanie problemów społecznych" w kategorii "Dobra Praktyka Aktywnych Form Pomocy za 2012r.", gratulacje Ministra Pracy i Polityki Społecznej dla jednego z najdłużej działających spośród Centrów Integracji Społecznej.

Osiąganie sukcesów nie byłoby możliwe bez szczególnego zaangażowania kadry

Centrum w proces reintegracji. Otwartość i gotowość niesienia pomocy oraz ukazywanie nowych dróg w sferze prywatnej jak i zawodowej jest pozytywnie odbierane i oceniane przez uczestników i daje motywację do zmiany swojego życia. Wieloletnia współpraca z instytucjami oraz podmiotami ekonomii społecznej działającymi na rzecz osób zagrożonych

wykluczeniem społecznym pozwoliła by Centrum stało się filarem procesu aktywnej integracji mieszkańców Wrocławia.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W BYSTRZYCY KŁODZKIEJ ul. 1-go Maja 1, 57-500 Bystrzyca Kłodzka, tel.74 8114043, cis.byst@op.pl, <http://www.cis.pknet.pl/cis>

Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej rozpoczęło swoją działalność od września 2004 roku na podstawie decyzji przyznania statusu przez Marszałka Województwa

Warsztaty ogrodnicze

Dolnośląskiego. Centrum Integracji Społecznej to instytucja, która jako pierwsza wyszła naprzeciw problemowi bezrobocia na terenie Województwa Dolnośląskiego i jest szansą na godne życie dla ludzi wykluczonych ze społeczności lokalnej. Obecnie prawie co 4 mieszkańiec gminy nie ma pracy a stopa bezrobocia na koniec grudnia 2012 roku wynosiła 26,1 %

w Powiecie Kłodzkim.

Zasadniczym zadaniem Centrum jest realizowanie pełnego zakresu programu zatrudnienia socjalnego umożliwiające walkę z ubóstwem i społecznym wykluczeniem. Realizacja programu ma ostatecznie zapewnić usamodzielnienie osób dotkniętych dysfunkcjami, zagrożonych lub podlegających wykluczeniu społecznemu, a tym samym

uniezależnienie ich od instytucji pomocowych, około 42 % mieszkańców gminy korzysta ze świadczeń pomocy społecznej.

W Centrum Integracji Społecznej od 2004 roku do listopada 2013 roku program reintegracji społecznej i zawodowej zrealizowało i ukończyło egzaminem 597 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, którzy uczestniczyli w zajęciach w poszczególnych warsztatach pod nadzorem instruktorów nauki zawodu.

Praktyczna nauka zawodu prowadzona jest w następujących warsztatach:

Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej jest wpisane do rejestru instytucji szkoleniowych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu.

Centrum Integracji Społecznej od 2009 r. w partnerstwie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej realizuje projekt systemowy, finansowany z EFS w ramach PO KL Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, w którym co rok bierze udział 50 osób długotrwale bezrobotnych. Centrum realizuje projekty konkursowe z Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich”,

Poddziałanie 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” tytuł projektu „Niepełnosprawni – pełnosprawni w pracy” oraz w ramach PO KL Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Poddziałanie 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” tytuł projektu „Szansa dla Bystrzycy Kłodzkiej”. W ramach projektów brało udział 371 osób długotrwale bezrobotnych. Ponadto CIS prowadzi działania na rzecz wsparcia osób bezrobotnych poprzez organizowanie zatrudnienia wspieranego tj. staży, prace interwencyjne i roboty publicznych dla osób

długotrwale bezrobotnych w trudnej sytuacji ekonomicznej. Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej jest członkiem Rady ds. Ekonomii Społecznej i Dolnośląskiego Forum Pomocy Społecznej, Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej oraz współpracuje z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej, Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy i lokalnymi podmiotami ES.

Prace warsztatu stolarskiego

STOWARZYSZENIE

INTEGRACYJNE

WSPÓLNOTY BARKA, Chudobczyce 27, 64-423

Lubosz, tel.(0-61) 29-35-004 siwbarka@interia.pl

W roku 1989 założona została Fundacja Pomocy

Wzajemnej Barka, z pierwszą siedzibą w dawnej szkole podstawowej we Władysławowie,

gmina Lwówek. Działania organizacji głównie skupiały się na pomocy osobom bezdomnym, a także wsparciu w pozyskiwaniu pracy i aktywizacji osób nieporadnych życiowo. W latach kolejnych tworzyła ona kolejne podmioty zajmujące się niesieniem pomocy najuboższym ludziom. W latach 90-tych działania swoje poszerzyła o popegerowskie budynki, w których żyli we

Kurs obsługi wózków widłowych

wspólnocie ludzie bezdomni jednocześnie prowadząc gospodarstwo rolne w Chudobczycach. Działania te nabrały tempa i w 2005 roku utworzyło się samopomocowe Stowarzyszenie

integracyjne Wspólnoty Barka, w dalszym ciągu działające w oparciu o misję pomocową dla najsłabszych grup społecznych. Stowarzyszenie prowadzi dom wspólnoty dla 70 osób bezdomnych, działania aktywizujące oraz reintegrację społeczno – zawodową. Organizacja głównie świadczy pomoc osobom bezdomnym, po opuszczeniu ZK, w trakcie realizacji programu usamodzielnienia w zakładach poprawczych, starszym, niepełnosprawnym w stopniu lekkim, uzależnionym od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Przy wspólnocie prowadzony jest klub integracyjny (z kawiarenką internetową i biblioteką) oraz gospodarstwo rolne prowadzone metodą ekologiczną.

Piknik dla rodzin uczestników CIS

Stowarzyszenie to w roku 2007 wystąpiło do Wojewody o nadanie statusu CIS jednak swoje działania rozpoczęło dopiero 1 lutego 2010 roku z powodu trudności w pozyskaniu środków na działalność. W dniu rozpoczęcia działalności Centrum ciągle nie posiadało

Targi przedsiębiorczości – uczestnicy

żadnego dofinansowania, jedynie obiecaną dotację Marszałka na pierwsze wyposażenie tylko i wyłącznie jednego warsztatu gastronomicznego w sprzęt, którą otrzymało w przeciągu pół roku. Działalność Centrum jest

specyficzna z uwagi na to, że zarówno uczestnikami jak i instruktorami są osoby zamieszkujące we wspólnocie dla osób bezdomnych. Każda edycja Centrum liczy 30 uczestników.

Centrum prowadzi 4 warsztaty:

- ogólnobudowlany – warsztat ten sezonowo jest zawieszany, ale głównie skupia się na drobnych pracach remontowo wykończeniowych w budynkach w obrębie CIS-u oraz u prywatnych zleceniodawców, także na zlecenia samorządu lub przedsiębiorców

- gospodarczy – warsztat jest głównie nastawiony na zlecenia w postaci porządkowania pasów przydrożnych, sprzątania śmieci, recyklingu, dbania o tereny zielone, pozyskiwanie drewna z lasu, wykaszanie oraz wiele innych. Ponadto członkowie warsztatu oddelegowani są do pracy w gospodarstwie rolnym przy zwierzętach: kozy, owce, świnie, kury, króliki; a także do uprawy blisko 450 ha ziemi
- gastronomiczno – hotelarski nakierowany na przygotowywanie posiłków dla mieszkańców wspólnoty dla osób bezdomnych, ale także wsparcie działań spółdzielni socjalnej, która wyrosła z działań Barki, prowadzi ona hotelik dla wizyt studyjnych odwiedzających Wielkopolskę, uczestnicy warsztatu mają możliwość nabywać umiejętności w postaci obsługi klientów w hoteliku, sprzątania go i przygotowywania dla nowych klientów, a także podawania posiłków
- ogrodniczy – warsztat prowadzi ogród ekologiczny, w którym uprawia 27 gatunków warzyw w formie ekologicznej.

**CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM, Al. 3-go maja
73, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, tel./fax: 41 247-12-
79, www.cis.ostrowiec.biz.pl**

Centrum Integracji Społecznej powstało w 2010 r. przy Fundacji Pomocna Dłoń, której fundatorem była Agencja Rozwoju Lokalnego sp. z o.o. 14 grudnia 2010 roku dokonano uroczystego aktu podpisania listu intencyjnego na rzecz podejmowania współdziałania, w celu wspierania w organizacji i działaniu Centrum Integracji Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim. Podmioty zaangażowane: Urząd Miasta w Ostrowcu Św., Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św., Gazeta Ostrowiecka, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. , Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św. oraz „Fundacja Pomocna Dłoń”

Centrum jest odpowiedzią na coraz większą liczbę osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym w powiecie ostrowieckim. Naszym głównym celem jest aktywizacja lokalnego środowiska społecznego, a w szczególności działania na rzecz osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, bezdomnych, uzależnionych od alkoholu po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, zwalnianych z zakładów karnych i wyrównanie szans społecznych i zawodowych tych osób.

Centrum Integracji Społecznej przy „Fundacji Pomocna Dłoń” w Ostrowcu Świętokrzyskim realizuje założony zakres programu zatrudnienia socjalnego poprzez reintegrację społeczną i zawodową. Reintegracja zawodowa prowadzona jest w następujących grupach zawodowych: stolarz, kucharz, pracownik remontowo-budowlany, spawacz, cukiernik z obsługą cateringową, pracownik gospodarczy, rękodzielnik, brukarz, opiekun osób zależnych. W 2011 roku objęto wsparciem łącznie 98 osób, w 2012 było ich już 203.

W 2013r. Fundacja znalazła się gronie 3 nagrodzonych organizacji w ramach ogólnopolskiego konkursu „Krajowi Liderzy Innowacji i Rozwoju” za działalność prowadzoną w 2012 roku m.in. za prowadzenie CIS. W listopadzie 2012 Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Fundację zostało wyróżnione przez wojewodę świętokrzyskiego za swoją działalność jako jedyne w województwie.

Zajęcia w Centrum

W 2012 roku jednostka kontrolowana była przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach. W toku przeprowadzonej kontroli, ustalono, iż Centrum Integracji Społecznej przy „Fundacji Pomocna Dłoń” prowadzi skuteczną reintegrację społeczno-zawodową, oferując swoim klientom bogaty wachlarz warsztatów zawodowych.

Uczestnicy o Centrum:

„Nowe umiejętności pozwoliły mi znaleźć zatrudnienie. Bardzo chwale sobie zajęcia z obsługi komputera, pierwszej pomocy, poradnictwo obywatelskie oraz zajęcia z doradcą zawodowym, pracownikiem socjalnym i psychologiem. Dobre słowo należy się kadrze Centrum za profesjonalizm i miłą atmosferę.”

„Nigdy nie zapomnę panującej w Centrum atmosfery, każdy jest ważny i równo traktowany, nie ma faworyzacji. Bardzo ważnym elementem było to że jako osoba bezrobotna wyszłam

Zajęcia w Centrum

z domu i mogłam przebywać wśród ludzi. Przekonałam, się że nie tylko ja mam problemy, że można sobie w wielu sytuacjach poradzić, wystarczy tylko chcieć.”

CENTRUM INETGRACJI W STASZOWIE ul. Parkowa 6, 28-200 Staszów
świętokrzyskie, cis.staszow@wp.pl www.cisstaszow.cba.pl

Utworzenie Centrum

W marcu 2005 Wojewoda Świętokrzyski na wniosek Pana Romualda Garczewskiego - Burmistrza Miasta i Gminy Staszów, przyznał status Centrum Integracji Społecznej w Staszowie, jako jednostce realizującej reintegrację zawodową i społeczną. Po wykonaniu prac remontowych mających na celu przystosowanie pomieszczeń do potrzeb jednostki, we wrześniu 2005r zostało utworzone gospodarstwo pomocnicze przy Ośrodku Pomocy Społecznej pod nazwą Centrum Integracji Społecznej w Staszowie, które z dniem 01.01.2011r. zostało przekształcone w samorządowy zakład budżetowy Gminy Staszów.

Staszowskie Centrum realizuje zadania z zakresu reintegracji zawodowej w pięciu warsztatach zawodowych tj.: warsztat krawiecki, warsztat opieki nad osobą starszą chorą i niepełnosprawną, warsztat remontowo-porządkowy, warsztat ogrodniczo-porządkowy, warsztat opieki nad dzieckiem. Reintegracja zawodowa realizowana jest przy współudziale lokalnych pracodawców tj. Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Placówki Oświatowo- Wychowawcze itp. u których uczestnicy zajęć odbywają zajęcia z reintegracji zawodowej. Osobami odpowiedzialnymi za proces reintegracji zawodowej są instruktorzy i specjaliści reintegracji zawodowej oraz opiekunowie zakładów pracy.

Centrum posiada własną szwalnię, w której znajduje się 7 stanowisk maszynowych

Suknie uszyte na zlecenie przez warsztat krawiecki

i jedno stanowisko do prasowania. Pracownia krawiecka świadczy usługi krawieckie polegające na szyciu, naprawie i przeróbce odzieży współczesnej i historycznej oraz szyje wyrobu gotowe.

Ponadto Centrum organizuje dla uczestników zajęć doraźne szkolenia i kursy zawodowe np. z zakresu obsługi kas fiskalnych, komputera i programów komputerowych, wizażu itp.

Zadania z zakresu reintegracji społecznej są realizowane w formie zajęć grupowych

prowadzonych przez pracownika socjalnego, specjalistę ds. uzależnień, prawnika, psychologa i doradcę zawodowego oraz w formie poradnictwa indywidualnego. Zajęcia te

mają na celu: naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, naukę radzenia sobie ze stresem i sytuacjami konfliktowymi, nabycie umiejętności skutecznego i efektywnego poruszania się po rynku pracy.

Staszowski CIS, realizuje także *działania o charakterze integracyjnym* w formie spotkań i wycieczek integracyjno - edukacyjnych do teatru, w góry, które są elementem programu wyrównującego szanse osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z osobami nie podlegającymi wykluczeniu.

Głównymi odbiorcami usług reintegracji zawodowej i społecznej są osoby długotrwale bezrobotne, jak również osoby uzależnione po przebytej terapii w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego oraz osoby opuszczające zakłady karne.

Działalność Centrum jest finansowana ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, środków funduszu pracy, środków Unii Europejskiej w ramach EFS, dochodów z prowadzonej działalności handlowej i usługowej.

Sadzenie drzewek przy Zalewie nad Czarną

Nagrody i wyróżnienia :

- 1) w czerwcu 2010r, nagrodzone statuetką „Świętokrzyskiego Superprojektu” przez Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego w Kielcach;
- 2) w listopadzie 2011r, wyróżnione listem gratulacyjnym przez Wojewodę Świętokrzyskiego;
- 3) w październiku 2013r, wyróżnione listem gratulacyjnym przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej .

Gala Świętokrzyski Superprojekt

Otwarcie Siedziby CIS

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W SKARŻYSKU – KAMIENNEJ

ul. Prusa 3a, 26-110 Skarżysko-Kamienna, tel. 41 25
23 240, <http://cis-skarzysko.pl>

Centrum Integracji Społecznej w Skarżysku - Kamiennej uzyskało status centrum integracji społecznej decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 05. 05. 2008 r., a powołane zostało

Uczestnicy CIS podczas zajęć

w swoim dorobku siedem zakończonych edycji programu zatrudnienia socjalnego i trzy edycje w trakcie realizacji, w ramach których do zajęć przystąpiło łącznie 208 uczestników, a 116 osób ukończyło program pozytywnie.

Na działalność statutową jednostka pozyskała łącznie blisko trzy miliony złotych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, który stanowi najważniejsze źródło finansowania jednostki. Dzięki zasobom

Uczestnicy CIS podczas zajęć

W ramach warsztatów przyuczających do pracy w zawodzie CIS realizuje z powodzeniem zadania z zakresu gospodarki komunalnej zlecone przez Gminę Skarżysko-Kamienna, jak

06.10.2008 roku Zarządzeniem Prezydenta Miasta Skarżysko-Kamienna w formie gospodarstwa pomocniczego. Od 01.01.2011r zostało przekształcone w samorządowy zakład budżetowy na mocy Uchwały Rady Miasta Skarżysko-Kamienna.

W piątym roku działalności CIS ma

Siedziba CIS

dobrze wyposażone pracownie i sale dydaktyczne przystosowane do prowadzenia zajęć dla około 50 uczestników), CIS jest przygotowany do prowadzenia reintegracji zawodowej w 9 różnych warsztatach, a także do prowadzenia wielobranżowej działalności usługowej, handlowej i wytwórczej.

również zlecenia lokalnych instytucji, firm, osób prywatnych w branży ogrodniczej, remontowej, krawieckiej i gastronomicznej.

Jako jedyny CIS w Polsce odpowiada za zarządzanie i utrzymanie cmentarza komunalnego, co stanowi całkowicie nowy obszar działalności usługowej, a jednocześnie wciąż otwarty i różnorodny front prac dla uczestników CIS.

CIS jest podmiotem rozpoznawalnym, nie tylko wśród pracowników pomocy i integracji społecznej, ale również wśród lokalnych przedsiębiorców i szerokiej

społeczności lokalnej. Odgrywa istotną rolę nie tylko jako współrealizator działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, ale przede wszystkim jako inicjator szeroko pojętej zmiany. CIS jako miejsce, które przyciąga ludzi gotowych do zmiany własnego życia i miejsce stymulujące motywację do zmiany, u tych którzy jeszcze do niej nie dojrżeli - to najtrafniejsza definicja jednostki.

Kolejnym ważnym przedsięwzięciem planowanym w najbliższej przyszłości jest utworzenie wielobranżowej spółdzielni socjalnej na bazie zasobów wypracowanych przez CIS, jako naturalnej kontynuacji rozpoczętego 5 lat temu procesu zmiany.

**Centrum Integracji Społecznej
w Pucku**

Centrum Integracji Społecznej W Pucku, 84 – 100 Puck, ul. Armii Wojska Polskiego 1A, e-mail: biuro@cispuck.pl www.cispuck.pl

Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Lokalną Grupę Działania „Małe Morze” w Pucku posiada status centrum integracji społecznej nadany przez Wojewodę Pomorskiego decyzją z dnia 18.11.2011 r. CIS w Pucku wspiera osoby długotrwale bezrobotne, uzależnione od alkoholu, narkotyków, osoby niepełnosprawne; znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej z terenu całego powiatu puckiego.

Centrum pomaga swoim uczestnikom nabyć nowe umiejętności zawodowe, przyucza do zawodu, podwyższa ich kwalifikacje, pomaga znaleźć pracę lub rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Uczestnicy Centrum uczą się podstaw przedsiębiorczości i sposobów aktywnego poszukiwania pracy, nowego zawodu na kursach zawodowych oraz odbywają praktyki na stażach u pracodawców dobranych indywidualnie z bazy pracodawców utworzonej przez CIS. Staże trwają od 4 miesięcy do 1,5 roku w zależności od potrzeb.

W trakcie pobytu w CIS uczestnicy przez kilka bądź kilkanaście miesięcy otrzymują wiele korzyści materialnych, w tym m. in. świadczenia integracyjne (w okresie właściwym 100% zasiłku dla bezrobotnych), ubezpieczenia emerytalno-rentowe, nieodpłatne posiłki, badania lekarskie medycyny pracy, zwrot kosztu dojazdu na zajęcia, szkolenie bhp, opiekę nad dziećmi uczestników w świetlicy środowiskowej.

W ciągu półtora roku działania Centrum Integracji Społecznej w Pucku udzieliło wsparcia 123 osobom, w tym przeszkolono na kursach: opiekun medyczny, magazynier, robotnik budowlany, sprzedawca, opiekun w żłobku, recepcjonistka, robotnik drogowy, opiekun osoby starszej z językiem niemieckim.

Aktualnie 34 osoby są w trakcie staży zawodowych odbywających się w zakładach pracy powiatu puckiego. Do tej pory spośród absolwentów CIS - 56 osób podjęło zatrudnienie w formie umowy o pracę , umowy zlecenia lub własnej działalności gospodarczej.

Ponadto dodatkowo 35 osób, nie będących uczestnikami CIS, skorzystało z pośrednictwa pracy Centrum , uzyskało pomoc w poszukiwaniu ofert pracy.

Centrum współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy oraz ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu puckiego.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „PRYZYSTAŃ”
W ŁAPACH, 18-100 Łapy, ul. Leśnikowska 54, tel. 85 814 2324, pow. białostocki, woj. podlaskie, www.cislapy.pl

CIS w Łapach powstało w połowie 2012 r. z inicjatywy Prezesa Fundacji Vita Familiae z Łomży, Ks. kan. Krzysztofa Jurczaka, Proboszcza Parafii pw. Św. Krzyża w Łapach – niezwykle aktywnego społecznika, który w konkursie „Proboszcz Roku” 2013 r. uzyskał drugie miejsce w kraju – oraz dzięki pomocy wielu ludzi dobrej woli. Pomysł został szczegółowo opracowany we współpracy Fundacji i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach. Fundacja złożyła wniosek w trybie konkursowym na

dofinansowanie ze środków unijnych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wniosek uzyskał akceptację Zarządu Województwa Podlaskiego i otrzymał wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego. Od 1.12.2012 r. grupa 20 pierwszych uczestników przystąpiła do

Fot. CIS „Przystań” w Łapach

pracy i zajęć w I edycji Projektu (do 30.11.2013 r.). Od 1.12.2013 r. rozpoczęła się II roczna edycja – tym razem w Projekcie udział bierze 25 uczestników. Podczas I edycji kilkoro uczestników znalazło już zatrudnienie poza CIS, w tym także na zasadzie zatrudnienia wspieranego. Centrum od razu stało się jedną z ważnych inicjatyw w mieście, które ma ogromnie trudną sytuację

na lokalnym rynku pracy z powodu zamknięcia w latach 2008-2009 dwóch największych zakładów pracy: Cukrowni Łapy (2008) i Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego (2009) i gdy, niemal z dnia na dzień, bez pracy pozostało ponad tysiąc osób. CIS wykonuje szereg działań na rzecz samorządu gminnego i innych instytucji publicznych, choć na razie funkcjonuje bez dofinansowania gminnego.

Do CIS przyjmowane są osoby długotrwale bezrobotne (mieszkańcy gminy). Celem Centrum jest zwiększenie ich szans na zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Uczestnicy otrzymują kompleksowe wsparcie obejmujące reintegrację zawodową (pracując 3 dni w tygodniu) z reintegracją społeczną (2 dni w tyg.). Zajęcia są prowadzone po min. 6,5 godziny w 5 grupach po 5 osób. Są to grupy zawodowe: gastronomiczno-opiekuńcza, gastronomiczno-opiekuńczo-porządkowa, ekologiczno-ogrodnicza, rękodzielniczo-porządkowa, remontowo-porządkowa. Każda grupa ma swego instruktora zawodu. W ramach reintegracji zawodowej oprócz

Fot. CIS „Przystań” w Łapach

pracy i praktyk u przedsiębiorców prowadzone jest poradnictwo zawodowe i szkolenia. Reintegracja społeczna odbywa się poprzez warsztaty grupowe prowadzone przez psychologa, pracownika socjalnego, coacha, szkolenia z zakresu prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej, z udzielania pierwszej pomocy, obsługi komputera i in., a także indywidualne poradnictwo, spotkania integracyjne (kino, teatr, kręgle, basen itp.).

**KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PRZY MIEJSKIM
CENTRUM POMOCY SPOŁECZNEJ W PABIANICACH,**
Pabianice, ul. Partyzancka 31, tel. 42 2154211 opiispab@wp.pl
www.opiis.com.pl

Klub Integracji Społecznej powstał 1 stycznia 2014 roku na mocy uchwały Rady Miejskiej w Pabianicach nr XVII/135/03 z dnia 29 października 2003 o powołaniu Klubu Integracji społecznej w strukturach MCPS.

Uczestnicy Klubu podczas zajęć i spotkań

Klub działa w ramach Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej.

Pracownikami KIS są: inspektor reintegracji zawodowej, psycholog, doradca zawodowy, pracownik socjalny.

Oferta Klubu Integracji Społecznej skierowana jest do osób bezrobotnych, podopiecznych Miejskiego Centrum Pomocy

Społecznej, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym w ramach kontraktu socjalnego zawieranego z pracownikiem socjalnym.

Główne cele Klubu Integracji Społecznej to:

1. Reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego;
2. Minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia;
3. Aktywizacja zawodowa (kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości) przez udział w projekcie prac społecznie użytecznych;
4. Kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych;
5. Kształtowanie postawy samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia oraz poruszania się po rynku pracy;
6. Udzielanie informacji osobom bezrobotnym o możliwościach zatrudnienia;
7. Rekrutacja osób bezrobotnych do robót publicznych i prac społecznie użytecznych;

Uczestnicy Klubu podczas zajęć i spotkań

8. Ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Pabianicach;
9. Współpraca z Biurem Projektowym MCPS w ramach projektu systemowego EFS „Drogowskaz Przemiana.”

Zajęcia w Klubie Integracji Społecznej mają formę zarówno spotkań indywidualnych jak

Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej podczas zajęć

i grupowych. W ramach zajęć indywidualnych odbywa się przede wszystkim kontakt z psychologiem, pracownikiem socjalnym i doradcą zawodowym. Zajęcia grupowe to szkolenia zawodowe, BHP, grupy wsparcia, grupy samopomocowe. Naszych uczestników uczymy tworzenia dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny),

przygotowujemy do rozmowy kwalifikacyjnej, uczymy metod aktywnego poszukiwania pracy, budujemy motywację do znalezienia pracy.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy pozwala wspólnie realizować projekt prac społecznie użytecznych oraz na bieżąco udostępniamy aktualne oferty szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe. Współpracujemy z innymi podmiotami zajmującymi się aktywizacją zawodową (m. in. firmy pośrednictwa pracy, organizacje pozarządowe). Udostępniamy aktualne oferty szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe.

Klub Integracji Społecznej niejednokrotnie bierze udział w konkursach przeprowadzanych między innymi przez

Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej podczas zajęć

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W konkursie „Prace społecznie użyteczne – dobra praktyka samorządu gmin” z ponad dwustu zgłoszeń z terenu całego kraju nasz wniosek znalazł się wśród dwudziestu nagrodzonych. W innym konkursie: „Prace społecznie użyteczne – wzorce,” po rekomendacji Regionalnego Centrum Polityki Społecznej (wybrano trzy propozycje z województwa) Ministerstwo zleciło Gminie Miejskiej Pabianice zadanie przeszkolenia trzydziestu gmin województwa łódzkiego w tym zakresie.

Wśród wielu projektów realizowanych w KIS są:

1. „Prace społecznie użyteczne – dobra praktyka samorządu gminy” 2006 rok;
2. „Organizacja prac społecznie użytecznych – wzorce” – wizyta studyjna dla przedstawicieli gmin z województwa łódzkiego 2006 rok;
3. „Prace społecznie użyteczne na rzecz budownictwa socjalnego” 2007 rok;
4. „Klub Integracji Społecznej partnerem samorządu gminy w pracach społecznie użytecznych” 2008/2009 rok;
5. „Klub Integracji Społecznej animatorem lokalnej przedsiębiorczości społecznej” 2009 rok;
6. „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych.” 2010/2011;
7. „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych.” 2013/2014;

W roku 2008 Klub Integracji Społecznej w Pabianicach został wyróżniony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Dobre praktyki aktywnych form pomocy”.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
W MIĘDZYCHODZIE, Ul. Słowackiego 11, 64-400 Międzychód, kis-miedzychod@wp.pl,
www.miedzychod.pl (zakładka KIS)

Klub Integracji Społecznej funkcjonuje w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej od marca 2004 roku. Aktualnie liczy 165 członków,

w samym 2013 roku w programie zatrudnienia socjalnego uczestniczyło 130 osób. Kadre Klubu stanowią specjaliści z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, specjaliści terapii uzależnień, psycholog, pracownik socjalny.

Partnerami Klubu są między innymi: Wielkopolski Bank Żywności,

Stowarzyszenie Klubu Integracji Społecznej „Empatia”, Klub Samotnej Matki (Klub Rodzica), powstająca Spółdzielnia Socjalna, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (Katedra Metod Ochrony Roślin), Nadleśnictwo Międzychód, Międzychodzki Ośrodek Sportu Turystyki i Rekreacji.

Klub realizuje szereg programów skierowanych do osób marginalizowanych: :

1. Prace społecznie – użyteczne, tzw. „40-stki”, jako program całoroczny;
2. Roboty Publiczne;
3. Programy stażowe we współpracy z PUP: dla osób powyżej 50 r.ż., dla osób do 30 r.ż., dla osób ze stopniem niepełnosprawności;
4. Prace specjalne na podstawie umów zleceń – realizowane w całości ze środków gminy;
5. Nieodpłatne prace społecznie użyteczne kierowane dla osób skazanych prawomocnym wyrokiem sądu.

Główne obszary, którymi gospodaruje Klub Integracji Społecznej to przede wszystkim tereny zieleni i inne przestrzenie publiczne (na terenie miasta i gminy), pomoc w utrzymaniu

czystości na terenie szkół, przedszkoli, ośrodków czasowych i turystycznych, Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach,- pomoc w utrzymaniu czystości dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych na terenie miasta i gminy, utrzymanie czystości na terenach wiejskich, obsługa imprez plenerowych (techniczna), utrzymanie ładu na terenach miejsc pamięci narodowej.

Ważniejsze osiągnięcia i wyróżnienia:

- II nagroda w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Architektów i Urbanistów Polskich na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce (praca zespołowa);
- I nagroda Ministra Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich na najlepiej zagospodarowane środki unijne na obszarach wiejskich – budowa i doposażenie Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach (praca zespołowa)
- podziękowania i wyróżnienia z ogólnopolskich konferencji na temat zieleni za sposób utrzymania i budowy terenów zieleni na terenach miejskich
- udział przedstawiciela KIS-u jako eksperta w standaryzacji usług świadczonych przez KIS CIS ZAZ – organizowanych przez Instytut Spraw Publicznych na zlecenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej

- zorganizowanie konferencji o charakterze regionalnym z udziałem specjalistów d.s. zieleni na temat możliwości wykorzystania potencjału ludzkiego KIS w utrzymaniu publicznych terenów zieleni.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARŻYSKU – KAMIENNEJ

Powołany uchwałą Rady Miasta w kwietniu 2004 r. W czerwcu 2004 r. na podstawie uchwały Rady Miasta w sprawie uchwalenia statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ujęty w zakresie zadań własnych MOPS. KIS MOPS we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi jest jedną z tzw. miękkich form przeciwdziałania bezrobociu. Uczestnikami programów realizowanych w KIS są osoby bezrobotne i ich rodziny objęte pomocą MOPS, a w szczególności osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawni posiadający zdolność do pracy w określonych warunkach, alkoholicy w trakcie terapii lub po leczeniu oraz osoby współuzależnione.

Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej w Skarżysku Kamiennej

Głównym celem KIS jest reintegracja społeczna i zawodowa podopiecznych MOPS w Skarżysku – Kamiennej. Reintegracja społeczna prowadzona jest poprzez: organizowanie samopomocowych grup wsparcia o charakterze integracyjnym i prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych.

Reintegracja zawodowa prowadzona jest poprzez: diagnozę predyspozycji i badanie

preferencji zawodowych, kształtowanie postawy pro-aktywnej, organizowanie zajęć z zakresu podstawowej obsługi komputera i Internetu.

W KIS wsparcia udzielają specjaliści: pracownik socjalny, psycholog, doradca zawodowy, profilaktyk uzależnień oraz prawnik.

Od 2004r. w KIS realizowane są projekty gminne, ministerialne i unijne. Na szczególną uwagę zasługuje fakt dobrej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Skarżysku - Kamiennej na rzecz wspólnych adresatów naszych działań oraz wspólnej realizacji projektów. Od 2006 r. KIS zajmuje się organizacją prac społecznie użytecznych.

Prace organizowane są w 27 jednostkach gminnych m.in. w szkołach, przedszkolach, ośrodkach wychowawczych, jednostkach pomocy społecznej, szpitalu, domu kultury, muzeum, ośrodkach sportowych i organizacjach pozarządowych prowadzących świetlice środowiskowe. W 2013 r. na prace społecznie użyteczne zostało skierowane 154 osoby bezrobotne. Od ponad 15 lat MOPS współpracuje z Oddziałem Miejskim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w zakresie pracy na rzecz dzieci i ich rodzin, a od 2004 r. w pomieszczeniach KIS prowadzone jest **Integracyjne Ognisko Wychowawcze TPD** dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Oferta skierowana jest do dzieci w wieku szkolnym i gimnazjalnym.

Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej w Skarżysku Kamiennym

Do świetlicy uczęszczają też dzieci niepełnosprawne.

W siedzibie KIS aktywnie działa **Stowarzyszenie Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Chcieć znaczy móc”**. Od 2005 r. w KIS mieści się także **Punkt Interwencji Kryzysowej**, do którego zgłaszają się osoby z problemami przeżywanych kryzysów życiowych, głównie związanych z przemocą domową, alkoholizmem oraz z chorobami psychicznymi. W PIK osoby mogą skorzystać z pomocy prawnika, psychologa i pracownika socjalnego. Klub Integracji Społecznej od 2009 prowadzi Lokalny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

KIS PRZY MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W RADOMIU

Działalność Klubu Integracji Społecznej rozpoczęła się od VI 2005 roku. Na

Uczestnicy podczas zajęć

uruchomienie Klubu Ośrodek, jako jedyny na Mazowszu, otrzymał dotację z Ministerstwa Polityki Społecznej w wysokości 15.000 zł. Klub zlokalizowany jest w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu przy ul. Limanowskiego 134. Na potrzeby Klubu

zostały zaadaptowane trzy pomieszczenia w budynku tutejszego Ośrodka. Klub Integracji Społecznej działa w ramach Zespołu Strategii, Doradztwa Metodycznego i Integracji

Społecznej i jest prowadzony przez dwóch pracowników tego zespołu. W realizacji projektu Ośrodek jest wspierany przez lokalnych partnerów, czyli instytucje i organizacje, które na mocy pisemnego porozumienia są zaangażowane w realizację działań klubu. Do 2013 roku

odbyło się IX edycji Klubu. W okresie od X 2007 roku do VI 2013 roku w zajęciach Klubu uczestniczyło łącznie 161 osób. Głównym celem działań podejmowanych w Klubie jest zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego, poprzez aktywizację społeczną i zawodową. Wśród celów szczegółowych należy wymienić:

- kształtowanie lub zwiększanie aktywności społecznej poprzez podejmowanie przez uczestników działań wolontarystycznych, obywatelskich, samopomocowych, wzajemną wymianę usług, itp.,
- podnoszenie wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania codziennych problemów, w przypadku osób bezrobotnych także w zakresie aktywnego poszukiwania pracy,
- zwiększenie wiedzy w zakresie przysługujących obywatelom praw i uprawnień,
- włączanie beneficjentów w życie społeczne oraz przygotowanie ich do korzystania z dostępnej infrastruktury,
- kształtowanie nawyków w zakresie korzystania z istniejącej infrastruktury socjalnej, kulturalnej, edukacyjnej, itp.,
- minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia, poprzez udzielnie wsparcia psychologicznego indywidualnego oraz grupowego, poprzez podniesienie samooceny i wiary w siebie, wyposażenie w wiedzę i umiejętności w zakresie radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego, komunikacji, zwalczania stresu, realizowane poprzez indywidualne wsparcie, warsztaty, samokształcenie oraz grupy samopomocowe,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości, poprzez regularny udział w zajęciach Klubu,
- przygotowanie do powrotu na rynek pracy, poprzez warsztaty z zakresu aktywnego poruszania się po rynku pracy,

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PRZY MOPS W STAŁOWEJ WOLI (KIS)

tel. 15 842 50 97, e-mail: kis.stalowawola@poczta.onet.pl

Klub Integracji Społecznej powstał w czerwcu 2005 roku w odpowiedzi na dynamicznie postępujące w naszym rejonie zjawisko bezrobocia i umocowany został w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, w Dziale Pomocy Środowiskowej. Podstawą do utworzenia Klubu w Stalowej Woli były m.in. ustawa o zatrudnieniu socjalnym i ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, których

Warsztaty psychologiczne – Ulanów „Integracja i komunikacja interpersonalna”, Grupa IV uczestniczek KIS w Stalowej Woli

uchwalenie dawało możliwości wykorzystania nowych rozwiązań prawnych służących aktywizacji osób bezrobotnych, szczególnie tych długotrwale. Głównym celem Klubu Integracji Społecznej w Stalowej Woli jest stworzenie możliwości powrotu do zatrudnienia oraz aktywnego życia społecznego, przygotowanie osób bezrobotnych z terenu Stalowej Woli do

efektywnego poszukiwania pracy, wyzbycia się bierności, poprzez ich uczestnictwo w różnych zajęciach psychologicznych i z zakresu Klubu Pracy. A także pomoc w wyjściu z izolacji i osamotnienia.

Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej w Stalowej Woli to głównie osoby długotrwale bezrobotne z różnymi problemami min. uzależnieniem, przemocą domową, z problemem bezdomności oraz po opuszczeniu zakładu karnego, z wykształceniem od podstawowego do wyższego z przewagą jednak wykształcenia podstawowego. Osoby te zagrożone są wykluczeniem społecznym i w sposób wyjątkowy dyskryminowane na rynku pracy

Warsztaty psychologiczne – Kazimierz Dolny

ze względu na swoją przeszłość i brak społecznego zaufania. W ciągu roku kalendarzowego organizowane są dwie edycje Klubu (16 - 18 osobowe). Uczestnictwo w działaniach KIS jest dobrowolne. W ramach działań Klubu prowadzone są różne bloki mające na celu reintegrację społeczną i zawodową (edukacja i psychoedukacja, poradnictwo, samokształcenie i samopomoc, spędzanie czasu wolnego, zatrudnienie)

Uczestnicy KIS w trakcie trwania programu mają możliwość skorzystania z różnego rodzaju szkoleń i kursów zawodowych zgodnie z ich oczekiwaniami i preferencjami zawodowymi. Na bardzo szeroką skalę prowadzona jest psychoedukacja w formie warsztatowej w celu

Warsztaty „Od pomysłu do realizacji” Planowanie strategiczne – Stalowa Wola Grupa I uczestniczek KIS w Stalowej Woli

wyeliminowania źródeł, objawów i skutków psychologiczno – społecznych związanych z długotrwałym bezrobociem. Uczestnicy w trakcie trwania programu objęci są kompleksowym wsparciem pracownika socjalnego, mogą również korzystać z porad prawnych, psychologicznych, doradcy zawodowego, terapeuty ds. uzależnień, pomocą służą także wolontariusze o różnych

specjalnościach w zależności od oczekiwań jakie zgłaszają uczestnicy Klubu Integracji Społecznej. Ponadto przez cały czas trwania programu organizowane są spotkania grup, w trakcie których omawiane są dotychczasowe zrealizowane działania, plany na przyszłość, uczestnicy dzielą się swoimi sukcesami i troskami (załączek grup samopomocowych). Uzupełnieniem powyższych działań są spotkania integracyjne uczestników KIS i ich rodzin, różne wspólne formy spędzania wolnego czasu (np. wyjście do kina, aerobik, siłownia itp.).

Zajęcia odbywają się w dni robocze tygodnia według ustalonego harmonogramu na sali konferencyjnej w budynku MOPS w Stalowej Woli. Program Klubu Integracji Społecznej w Stalowej Woli w okresie od czerwca 2005 roku do sierpnia 2013 roku ukończyło 370 osób, w tym 264 kobiet. Odbyło się XIX edycji Klubu, trwających średnio 4 – 5 miesięcy.

Karnawałowy Bal Przebierańców Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Tęcza” Grupa I, II i III KIS

W trakcie kilkumiesięcznego uczestnictwa poszczególnych grup w Klubie zauważono u uczestników:

- podniesienie samooceny i rozwój umiejętności interpersonalnych grupy osób wykluczonych z rynku pracy oraz zmianę postaw (otwartość, pewność siebie, uczestnicy potrafią sprecyzować swoje potrzeby i oczekiwania w sposób realny, indywidualnie i w grupie poszukują rozwiązań na własną aktywność zawodową);

- większe dbanie o swój wizerunek;
- podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych w wyniku odbycia kursów i szkoleń;
- zwiększenie aktywności społecznej uczestników KIS;
- poprawę sytuacji ekonomicznej uczestników KIS i ich rodzin poprzez uzyskanie okresowego lub stałego zatrudnienia;
- większa chęć uczestnictwa w innych działaniach wspierających aktywizację zawodową jak np. projekt systemowy.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

W WEJHEROWIE przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie działa od 27 października 2005 roku.

W ramach swej działalności świadczy pomoc osobom i ich rodzinom w:

1. odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej,
2. podniesieniu kwalifikacji zawodowych,
3. powrocie do pełnienia ról społecznych,
4. aktywizacji zawodowej zmierzającej do tworzenia własnych miejsc pracy.

Celem działalności Klubu jest:

- Promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej,
- Przygotowanie osób do zatrudnienia,
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,

Budynek Ośrodka

Mops wejście

- Minimalizowanie skutków bezrobocia,
- Pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W PUŁAWACH

Klub Integracji Społecznej w Puławach powołany został jako odrębna sekcja Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach uchwałą Rady Miasta Puławy nr XXXIX/352/05 z dnia 3 listopada 2005 r. od 2012 roku, po zmianie struktury organizacyjnej MOPS Klub Integracji Społecznej osadzony jest w dziale Integracji i Pomocy Specjalistycznej MOPS.

Działania KIS, zgodnie z Ustawą o zatrudnieniu socjalnym, skierowane są do osób długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta Puławy korzystających ze wsparcia miejscowego MOPS. Zasady uczestnictwa w KIS określa odrębny regulamin nadany przez dyrektora MOPS. W Klubie Integracji Społecznej zatrudnieni są lider KIS, pracownik socjalny, psycholog, pracownik administracyjno – biurowy. Pracownicy KIS pracują równocześnie jako Zespół Projektowy realizujący projekt systemowy „Aktywni - niezależni” współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Uczestnikami Projektu systemowego (łącznie z rokiem 2013) było 300 osób.

W KIS poza działaniami wynikającymi z realizowanego projektu systemowego współfinansowanego z Unii Europejskiej realizowane są poza projektowe formy wsparcia w których bierze udział 20 -30 osób rocznie. Od chwili wejścia w życie ustawy o zatrudnieniu socjalnym w KIS znalazły również swoje miejsce osoby realizujące programy zatrudnienia tymczasowego, w liczbie 20 osób w pierwszym i 40 w każdym kolejnym roku

funkcjonowania KIS. W 2013 roku w Klubie Integracji Społecznej prowadzone są zajęcia dla 28 osób w dwóch niezależnych edycjach.

Przez lata działania KIS oferta pomocy proponowana osobom bezrobotnym ulegała stopniowej modyfikacji i profesjonalizacji działań. Misją Klubu jest promocja aktywnej polityki społecznej i wsparcie osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Celem podejmowanych działań jest:

1. Wspieranie potencjału umożliwiającego osobom zagrożonym marginalizacją wyjście z sytuacji kryzysowej i włączenie się w życie społeczności lokalnej;
2. Pomoc w zdobyciu umiejętności niezbędnych do korzystania ze społecznego i instytucjonalnego wsparcia;
3. Wspieranie rozwoju osobistego uczestników – pomoc w budowaniu poczucia własnej wartości w oparciu o realnie posiadane zasoby oraz wspieranie zmiany postawy z biernej – roszczeniowej na postawę aktywnego uczestnictwa;
4. Pomoc w radzeniu sobie z kryzysem związanym z długotrwałym pozostawianiem bez pracy i pomoc w zdobyciu umiejętności zawodowych, które pomogą w wejściu na lokalny rynek pracy.

Osoby objęte działaniami KIS kierowane są do Klubu przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy, mogą również zgłaszać się bezpośrednio do specjalisty pracy socjalnej KIS. Warunkiem uczestnictwa w KIS jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. Okres uczestnictwa w KIS jest ustalany indywidualnie z każdym z uczestników, nie może być jednak krótszy niż 6 miesięcy. Zakończenie uczestnictwa w Klubie może zostać potwierdzone zaświadczeniem wydawanym na wniosek osoby i zachowuje ważność w terminie 4 miesięcy od daty wystawienia. Osoby, które ukończyły program otrzymują status absolwenta Klubu Integracji Społecznej.

Zajęcia w KIS prowadzone są zgodnie z harmonogramem i obejmują kilka modułów.

I. Warsztaty integracyjne

Celem zajęć jest: – Podniesienie kompetencji psychospołecznych – wzmocnienie samooceny i poczucia własnej wartości, wzrost wiary we własne możliwości i umiejętności,

nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi, zwiększenie umiejętności komunikowania się i zarządzania czasem.

II. Reintegracja zawodowa

Celem zajęć jest nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, nabycie umiejętności prezentowania się przy rozmowach rekrutacyjnych, zwiększenie wiedzy i umiejętności korzystania z usług instytucji rynku pracy.

III. Reintegracja społeczna

Celem zajęć jest nabycie umiejętności konstruktywnego spędzania czasu wolnego i poszerzenie wiedzy z zakresu ofert spędzania czasu wolnego, promocja zdrowego stylu życia i rozwój zainteresowań, poszerzenie wiedzy z zakresu mechanizmów uzależnień i oferty pomocowej dla rodzin z problemami uzależnień i przemocy.

Działania towarzyszące to:

- indywidualne poradnictwo psychologiczne;
- wsparcie pracownika socjalnego;
- poradnictwo psychologiczno –zawodowe;
- spotkania integracyjne – np. grill, wyjście do kina.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W KLUCZACH przy ulicy Zawierciańskiej 12

Od czerwca 2006 r. przy OPS Klucze funkcjonuje Klub Integracji Społecznej, utworzony w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu

Uczestnicy KIS podczas zajęć

Społecznemu” pod patronatem Ministerstwa i Polityki Społecznej. Został on powołany na podstawie zarządzenia Kierownika OPS dnia 28.12.2006 r. Jest to miejsce spotkań nie tylko osób bezrobotnych, które poszukują pracy, własnego rozwoju, które chcą podnieść swoje kwalifikacje i poznać osoby w podobnej sytuacji życiowej. To miejsce, gdzie uzyskasz wsparcie i motywację.

W kolejnych latach OPS realizował kolejne projekty pod patronatem MPiPS- „Klub Integracji Społecznej animatorem lokalnej przedsiębiorczości społecznej”, „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem OPS i PUP

w realizacji kontraktów socjalnych”. W ramach realizowanych projektów podjęto szereg działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej uczestników (ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania do założenia własnej działalności gospodarczej lub spółdzielni socjalnej), jak również działań samopomocowych. W ramach działań Klubu realizowane są następujące aktywności:

- spotkania indywidualne i zajęcia grupowe w ramach pilotażu „Holownikowa usługa aktywizacji zawodowej” organizowany przez WUP w Krakowie; KIS posiada dwóch trenerów zatrudnienia wspieranego;

- grupy samopomocowe (dla osób samotnych, wdów, dla osób uzależnionych i doznających przemocy);

- wsparcie w zorganizowaniu pomocy prawnej, psychologicznej;
- pomoc w uzyskaniu informacji dotyczących instytucji, punktów, w których można uzyskać wsparcie;

- udział w warsztatach związanych z nabywaniem umiejętności społecznych, jak komunikacja czy asertywność, ale przede wszystkim poszukiwaniem pracy;

- spotkania indywidualne i grupowe ze specjalistami: trenerami zatrudnienia wspieranego, doradcami zawodowymi z różnych jednostek, pośrednikami pracy;

- różnego rodzaju moduły szkoleniowe, stażowe, edukacyjne projekty pilotażowe realizowane we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy, Powiatowym Urzędem Pracy, Ochotniczym Hufcem Pracy w Kluczach, Wspólnotą Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, organizacjami pozarządowymi, Spółdzielnią Socjalną „OPOKA”.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JANOWIE LUBELSKIM

www: <http://www.jsnphumanus.pl/jsnp/>, ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 23 Janów Lubelski

Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy „HUMANUS” w Janowie Lubelskim powstało w lipcu 2003 r. Naszym celem jest „Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych oraz stwarzanie im warunków umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w lokalnej społeczności”. Jedną z form działalności Stowarzyszenia jest Klub Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej

Korzenie KIS-u w Janowie Lubelskim sięgają roku 2006. Wówczas Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”. Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy “Humanus” było partnerem w tym projekcie. Od **2008** roku Stowarzyszenie prowadzi KIS samodzielnie. Natomiast od stycznia **2009** roku KIS działa jako część dużej jednostki organizacyjnej Stowarzyszenia - **Centrum Aktywności Społecznej w Janowie Lubelskim**

W klubie zajęcia są prowadzone według autorskiego programu, na który składają się m.in. zajęcia z zakresu:

1. REINTEGRACJI SPOŁECZNEJ:

Warsztaty integracyjne, Akademia Motywacji, Szkolenie „NOWA JA” - zajęcia z elementami wizażu i stylizacji, Poradnictwo rodzinne (psychologiczne, pedagogiczne i prawne);

2. REINTEGRACJI ZAWODOWEJ:

Doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe, Szkolenia: „PUP partnerem w powrocie na otwarty rynek pracy”, „ABC obsługi komputera”, „Ekonomia społeczna Twoją Szansą”.

Ponadto klubowicze mają możliwość skorzystania z komputera w pracowni komputerowej, w tym z internetu oraz mają zapewnioną darmową opiekę nad osobami zależnymi – zajęcia organizowane przez Świetlicę Środowiskową „Stokrotka”.

Klub jest także organizatorem robót publicznych, staży i prac społecznie użytecznych.

Ogólnokrajowe Targi Aktywnych Form Pomocy to przykład działań Klubu o zasięgu ogólnopolskim, które dały początek tworzeniu ogólnopolskich i lokalnych platform współpracy zarówno podmiotów zatrudnienia socjalnego jak i pozostałych, zaliczanych do sektora ekonomii społecznej.

Pierwsze Ogólnokrajowe Targi Aktywnych Form Pomocy w Nadrzeczcu k/ Biłgoraja w 2010 r., zorganizowało Stowarzyszenie w partnerstwie z Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Biłgoraju, Centrum Ekonomii Społecznej w Lublinie oraz Polskim Towarzystwem Polityki Społecznej - Oddział w Lublinie. Sukcesem tego przedsięwzięcia było zainicjowanie powstania w Polsce Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej, pierwszej oddolnie tworzonej platformy współpracy podmiotów otoczenia ekonomii społecznej.

Mając na wadze znaczenie otoczenia podmiotów ekonomii społecznej, które realizują usługi reintegracji społecznej i zawodowej wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, JSNP Humanus było organizatorem spotkania w Białobrzegach k/Legionowa, 14 października 2011 roku, na którym został powołany KONWENT CENTRÓW I KLUBÓW INTEGRACJI SPOŁECZNEJ. Konwent CIS/KIS to forum wymiany doświadczeń, wypracowywania wspólnych stanowisk i prezentowania propozycji rozwiązań systemowych w kluczowych sprawach dotyczących problematyki świadczenia usług reintegracji społecznej i zawodowej, współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, urzędami pracy oraz organizacjami pozarządowymi.

W ślad za forum ogólnokrajowym 23 listopada 2011 roku zostało zawarte **Porozumienie o partnerskiej współpracy na rzecz rozwoju problemów społecznych na terenie województwa lubelskiego - LUBELSKIE PARTNERSTWO KLUBÓW INTEGRACJI SPOŁECZNEJ.** Przedmiotem zawartego porozumienia było zawiązanie Partnerstwa na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, rozwiązywania problemów społecznych, w tym w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, zatrudnienia

socjalnego i wspieranego na terenie województwa lubelskiego. Powyższe przedsięwzięcie stanowi wprowadzenie do utworzenia na terenie województwa lubelskiego Konwentu Centrów i Klubów Integracji Społecznej Lubelszczyzny.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W KONINIE

Klub Integracji Społecznej uruchomiony został 1 czerwca 2006r na podstawie Zarządzenia Nr 415/IV/2006 Prezydenta Miasta Konina z dnia 18.05.2006 roku i działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. Jego zadaniem jest przede wszystkim aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Programy i projekty realizowane w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie:

Pracownicy Klubu

1. Pierwsze działania realizowane w Klubie Integracji Społecznej możliwe były dzięki wsparciu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu „Wzmocnienie roli Klubów Integracji Społecznej, jako instytucjonalnych, aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu” oraz pomocy władz miasta Konina. Realizacja w roku 2006.
2. „Program zajęć dla osób bezrobotnych uczestniczących w zajęciach w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie”. Realizacja w roku 2007.
3. „Program zajęć dla kobiet dotkniętych problemem przemocy domowej realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie”. Realizacja w latach 2007-2010.
4. „Program zajęć dla osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym uczestniczących w zajęciach w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie”. Realizacja w latach 2008 – 2010.
5. Od roku 2008 w Klubie Integracji Społecznej realizowane są zajęcia z zakresu aktywnej integracji dla osób bezrobotnych i niepełnosprawnych w projekcie „Wykorzystaj swoją szansę!” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

6. Projekt konkursowy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Klub Integracji

Społecznej animatorem lokalnej przedsiębiorczości społecznej” w ramach realizacji programu „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”. Projekt skierowany do kobiet pozostających bez zatrudnienia, dotkniętych problemem przemocy domowej. Realizacja w roku 2009.

7. „Program zajęć dla matek samotnie wychowujących dzieci realizowany w Klubie

Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. Realizacja w latach 2010- 2012.

8. „ZŁOTA JESIEŃ ŻYCIA”- „Program zajęć dla seniorów z terenu miasta Konina realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie”. Realizacja w latach 2011r. – nadal.

Ponadto w Klubie Integracji Społecznej poza działaniami realizowanymi w ramach programów i projektów oferujemy: bezpłatne porady prawne, pomoc w sporządzaniu pism urzędowych, CV, listów motywacyjnych, indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, bezpłatną naukę języka angielskiego, bezpłatną naukę języka niemieckiego, warsztaty komputerowe, możliwość skorzystania z Internetu, pracę socjalną, poradnictwo socjalne.

Od 2012 r. w Klubie mają miejsce cykliczne spotkania Rady Seniorów Miasta Konina.

Pracownicy Klubu Integracji Społecznej zajmują się obsługą administracyjną Rady.

W bieżącym roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie - Klub Integracji Społecznej otrzymał wyróżnienie Ministra Pracy i Polityki Społecznej tytułem „Dobra praktyka aktywnych form

pomocy”. Nagroda została przyznana za inicjatywność i nowatorskie metody pracy na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej, dobrą współpracę pomiędzy instytucjami pomocy społecznej oraz za rozwiązywanie problemów społecznych. Wyróżnienie otrzymały jedynie dwa Kluby z całej Polski.

W poszczególnych latach z oferty Klubu Integracji Społecznej skorzystało: rok 2006 - 66 osób, rok 2007 - 141 osób, rok 2008 – 215 osób, rok 2009 – 319 osób, rok 2010 – 296 osób, rok 2011 – 385 osób, rok 2012 – 395 osób.

STOWARZYSZENIE „NOWA SZANSA” W ZAMOŚCIU
Klub Integracji Społecznej, ul. Św. Piątka 24 w Zamościu,
tel./fax 84 6385907, e-mail: kazik1301@wp.pl, agab_29@wp.pl

Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu (SNSwZ) z siedzibą w Zamościu wpisano do KRS 17 maja 2006 r. Jest organizacją pozarządową, prowadzi działalność statutową, usługową w sferze pożytku publicznego oraz realizuje zadania przedsiębiorców jako podwykonawca. Założyli je bezrobotni

razem z pracownikami zamojskich instytucji i pomocy społecznej, by przeciwdziałać bezrobociu i wykluczeniu społecznemu. Osiąganie celów Stowarzyszenie realizuje m.in. poprzez prowadzenie Klubu Integracji Społecznej (KIS- jedn. zatrudnienia socjalnego), Ośrodka Wsparcia Spółdzielczości Socjalnej na Lubelszczyźnie. Działalność Klubu jest wspierana przez Prezydenta Miasta Zamość, który został wpisany do rejestru Wojewody Lubelskiego

23 maja 2012 i należy do Ogólnopolskiego Konwentu CIS/KIS.

Osoby, których dotknęło bezrobocie, stają się bezradne, część poszukuje pomocy w urzędzie pracy, pomocy społecznej. Przez informacje/ skierowania od partnerów MCPR i PUP w Zamościu trafiają do Stowarzyszenia. Po okresie adaptacji z ochotą uczestniczą w różnorodnych działaniach, które umożliwiają im aktywną integrację w lokalnym środowisku i powrocie na trudny zamojski rynek pracy. KIS Zamość wypracował zasadę: Integracja społeczna przez pracę a nie roszczenia.

Jeden z uczestników wypowiada się do lokalnej gazety: „Dziś nie żałuję, że tu przyszedłem. Człowiekowi z pracą lepiej się żyje”- podkreśla.

KIS w procesie reintegracji społeczno-zawodowej aktywizuje kolejne grupy osób zagrożonych wykluczenia społecznie, osobom indywidualnym i ich rodzinom udziela pomocy. Oferuje uczestnikom (z kontraktami socjalnymi) zajęcia edukacyjno-integracyjne. O charakterze

samopomocowym, warsztaty motywacyjne, pomoc w odnalezieniu się w różnych rolach społecznych z zakresu ekonomii społecznej oraz doradztwo psychologiczne i zawodowe.

Bezrobotni pracują nad sobą, zajęcia ze specjalistami uczą ich kontaktów z pracodawcami, pozytywnego myślenia, zachęcają do rozwijania i podnoszenia poziomu kompetencji społeczno - zawodowych, podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności. Uczestnicy w ramach prac społecznie użytecznych, m.in. uporządkowali place zabaw, boiska, chodniki na zamojskich osiedlach.

Warsztaty w Klubie

Realizując zasadę: *Integracja społeczna przez pracę a nie roszczenia* w Klubie prowadzimy formy zatrudnienia wspieranego: staże we współpracy z urzędem pracy oraz

Uczestnicy podczas prac społecznie użytecznych

prace społecznie użyteczne (corocznie średnio 20 uczestników je wykonuje, otrzymując świadczenia pieniężne), co przyczynia się do podniesienia poziomu aktywności zawodowej i zwiększenia dochodów budżetów domowych uczestników i ich rodzin. Pośredniczy w podejmowaniu pracy dorywczej uczestników u małych przedsiębiorców, np. opieka nad dzieckiem,

zbiór warzyw, owoców. Byli uczestnicy/ absolwenci KIS uzyskują bieżącą pomoc, np. rekomendacje, pisanie podań, CV, porady prawne.

W kolejnych edycjach uczestnicy Klubu biorą czynny udział w lokalnych wydarzeniach społecznych i rekreacji. Wyjeżdżają na wizyty studyjne by osobiście poznać praktyki Podmiotów ekonomii społecznej (Bystrzyca Kłodzka, Wałbrzych, Wrocław, Bałtów, Krężnica Jara).

Stowarzyszenie współpracuje z przedsiębiorstwami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi: Urzędem Miasta Zamość, MCPR i PUP w Zamościu, zamojskimi osiedlami, Fundacją Rozwoju Lubelszczyzny, Stowarzyszeniami: „Jesteśmy z Tobą - Bądź z Nami”, Zamojskim Centrum Wolontariatu oraz Spółdzielniami Socjalnymi: Casus i Partner w celach partnerskiej realizacji zadań publicznych z łączeniem potencjałów, nabywaniem nowych

doświadczeń i osiągania tzw. wartości dodanej. Pomaga szkołom w wypracowywaniu koncepcji projektowych, pisaniu i rozliczaniu projektów. Rezultatami współpracy są rekomendacje dla części osób wspieranych, które w efekcie prowadzą do zatrudnienia lub samozatrudnienia.

Corocznie 10 uczestnik./absolwentów KIS jest zatrudniana przez SNSwZ na pełnym etacie (okresowo do 3 miesięcy) przy oczyszczaniu opasek przyjezdniowych ulic Zamościa we współpracy z PGK Sp. z o.o. w Zamościu. Kolejny rok w wyniku oddolnej inicjatywy podjętej z tym przedsiębiorstwem dbamy o czystość na Zamojskiej Starówce (maj-wrzesień).

W wyniku realizacji zadań publicznych i statutowych, średnio-rocznie 15-18% uczestników/absolwentów uzyskuje pełnoetatowe zatrudnienie u pracodawców.

Uczestnicy podczas prac społecznie użytecznych

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W ŚREMIE

Śremski Klub Integracji Społecznej usytuowany jest w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej. Funkcjonuje od 11.09.2006 r., a od 25.02.2013 r. jest Klubem zarejestrowanym w Wielkopolskim Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

Do głównych zadań należy świadczenie usług,

które wpisują się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych

Praktyki zawodowe

wykluczeniem społecznym i ze względu na swoją sytuację życiową nie będących w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb oraz uczestniczyć prawidłowo w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym. Głównymi beneficjentami są osoby bezdomne, długotrwale bezrobotne, uzależnione, zaburzone psychicznie, niepełnosprawne, zwalniane z zakładów

karnych.

Uczestnicy są objęci kontraktem socjalnym. Spisanie kontraktu poprzedzone jest wnikliwą diagnozą potrzeb i deficytów środowiska, w którym żyje klient, a także ustaleniem przyczyn trudnej sytuacji, możliwości i ograniczeń osoby zwracającej się o pomoc.

W Klubie Integracji Społecznej realizowane są zadania wynikające z założeń projektu systemowego „Aktywność się opłaca”, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach aktywnej integracji Uczestnicy biorą udział w zajęciach z psychologiem, specjalistą do spraw reintegracji zawodowej i trenerem grup samopomocowych, oferowana jest możliwość skorzystania z specjalistycznego poradnictwa w punkcie konsultacyjnym (m.in. prawnik, specjalista ds. uzależnień, terapeuta rodzinny, trener kompetencji życiowych). Dodatkowe wsparcia dla Uczestników świadczą Trenerzy rodziny oraz Trenerzy osoby niesamodzielnej.

Warsztaty w Klubie

Dla poszczególnych grup są przygotowane specjalistyczne warsztaty np. warsztaty praktyczno-edukacyjne „Gastronomia-Ekonomia”, terapia zajęciowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi, warsztaty choreograficzne, warsztaty z zakresu gospodarowania budżetem domowym, warsztaty edukacyjne „Jakość i styl życia” oraz „Letnia szkoła rodzica”, warsztaty dotyczące równości płci, warsztaty terapeutyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, warsztaty „Jak założyć spółdzielnię socjalną” połączone z wyjazdami studyjnymi.

Od początku działalności reintegracją zawodową i społeczną objęto 546 osób, z czego 178 osób aktualnie uczestniczy w zajęciach.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

W ALEKSANDROWIE ŁÓDZKIM Ośrodek Pomocy

Społecznej, 95-070 Aleksandrów Łódzki ul. Piotrkowska 4/6,

tel/fax 42 712 16 11 e-mail: mops-al@wp.pl www.mops-aleksandrow.pl

Klub Integracji Społecznej (KIS) w Aleksandrowie Łódzkim od maja 2007 roku działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) w Aleksandrowie Łódzkim. Dzięki dotacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS)

Uroczyste zakończenie programu

na dofinansowanie projektu „Klub Integracji Społecznej w środowisku wiejskim” można było rozpocząć program reintegracji społecznej i zawodowej na wiejskich terenach popegeerowskich, realizowany od 31.05.2007r. do 31.05.2008 r. W tym okresie w KIS stosowano trzy metody pracy: indywidualnego przypadku, grupową i środowiskową. Prowadzono zajęcia mające

przygotować do podjęcia zatrudnienia (doradztwo zawodowe, trening komunikacji interpersonalnej), pomóc w znalezieniu pracy (pośrednictwo pracy), przyczynić się do efektywnego rozwiązywania problemu alkoholowego w rodzinie (edukacja nt. uzależnień) oraz Ochronkę dla dzieci. Zorganizowano i przeprowadzono, także spotkania edukacyjne, takie jak: kurs komputerowy, zajęcia z florystą, zajęcia z socjologiem nt. interakcji społecznych i nierówności społecznych. Uczestnicy KIS aktywnie brali udział w plenerowych imprezach o charakterze środowiskowym. W ramach programu dla środowisk wiejskich w pierwszym półroczu KIS mieścił we wsi Beldów 38 gm. Aleksandrów Łódzki, a w drugim półroczu przy ul. Skłodowskiej-Curie 1, w Aleksandrowie Łódzkim.

Klub Mieszkańców Pabianicka 83

Od 01.06.2008 r. KIS jest dotowany ze środków własnych gminy Aleksandrów Łódzki. Zmienił także siedzibę i w okresie 01.06.2008 r. – 28.02.2012 r. spotkania odbywały się przy ul. Warszawskiej 10 w Aleksandrowie Łódzkim. Wówczas kontynuowano zajęcia

zatrudnieniowe, edukacyjne, terapeutyczne, samopomocowe i integracyjne. Stosowano dwie metody pracy: indywidualnego przypadku oraz grupową. Przy KIS utworzono: 1) Klub Mieszkańców Pabianicka 83 na osiedlu domów socjalnych w Aleksandrowie Łódzkim; 2)

Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób mających problemy dotyczące uzależnień, przemocy w rodzinie oraz dla osób w kryzysie.

Od 01.03.2012 r. KIS ponownie zmienia siedzibę i mieści przy ul. Piotrkowskiej 4/6 w Aleksandrowie Łódzkim. Działalność KIS zachowuje ciągłość merytoryczną ale w głównej mierze

prowadzone jest indywidualne doradztwo zawodowe oraz według potrzeb środowiskowych indywidualne poradnictwo i terapia psychologiczna. Realizowane są skierowania do prac społecznie użytecznych, do udziału w projekcie systemowym w tym do Centrum Integracji Społecznej

Poddziałanie 7.1.1 POKL Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, do udziału w projekcie na rzecz budownictwa socjalnego – edycja 2012 współfinansowanym przez MPiPS w latach 2012-2013, gdzie partnerem

KIS jest Dział Pomocy Środowiskowej OPS w Aleksandrowie Łódzkim oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu. Od 09/2013 r. w ramach wolontariatu rozpoczęto grupowe zajęcia integracyjne dla dzieci uczestników Klubu.

KIS w Aleksandrowie Łódzkim realizując reintegrację społeczno-zawodową przyczynia się do podwyższenia kompetencji społecznych i do zwiększenia możliwości zatrudnieniowych na rynku pracy dla osób uczestniczących w działaniach aktywizacyjnych.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PRZY ŚWIĘTOKRZYSKIM KLUBIE ABSTYNENTÓW „RAJ” W KIELCACH

Klub Integracji Społecznej został powołany przez Zarząd Świętokrzyskiego Klubu Abstynentów „RAJ” uchwałą z dnia 21 sierpnia 2007 roku, ale dopiero od 2008 roku wprowadziliśmy prowadzenie warsztatów edukacyjno – aktywizujących dla osób uzależnionych od alkoholu po przebytej terapii odwykowej, współzależnionych, oraz niepełnosprawnych, bezrobotnych pozostających w ciężkiej sytuacji materialnej i zawodowej. Szkolenia realizujemy dzięki pozyskiwanym środkom

Uczestnicy KIS

z funduszy Urzędu Miasta Kielce rok rocznie w okresie od lutego do czerwca oraz od września do grudnia danego roku.

Od początku działalności podpisaliśmy Porozumienia o współpracy z MOPR-em w Kielcach, Zakładami Lecznictwa Odwykowego, Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym i Miejskim Urzędem Pracy, Państwową Inspekcją Pracy, Ochotniczym Hufcem Pracy, Spółdzielnią Socjalną „Ares” i „SMAKOSZ” oraz PCK. Jesteśmy założycielami Regionalnego Związku Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich jak również współzałożycielami Krajowej Rady Ruchu Abstynenckiego z siedzibą w Warszawie.

Od 2008 roku przeprowadziliśmy już 18 cykli szkoleniowych, w których udział wzięło ponad 500 beneficjentów.

W trakcie, tych warsztatów część uczestników znalazło pracę, a kilkoro osób postanowiło otworzyć własną samodzielną działalność gospodarczą, ale mimo prób mamy problemy z założeniem spółdzielni socjalnej.

Zajęcia w Klubie

Miejszem realizacji szkoleń i warsztatów jest siedziba ŚKA „RAJ”, które użycza pomieszczeń dla szkoleń KIS-u odbywających się w ramach reintegracji społecznej i zawodowej.

W ramach zajęć odbywają się spotkania z doradcą zawodowym, konsultacje z terapeutami, psychologami, pracownikiem socjalnym i prawnikiem, szkolenia mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i określenie predyspozycji do wykonywania danego zawodu oraz aktywną pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy. Szkolimy w pisaniu CV, listów motywacyjnych, jak prowadzić rozmowę z przyszłym pracodawcą, co zawarte jest w kodeksie pracy, jakie prawa i obowiązki ma pracownik, aby podjąć samodzielną działalność gospodarczą lub założyć spółdzielnię socjalną.

Klub współpracuje z działającymi spółdzielniami socjalnymi „ARES”, „Smakosz”. Uczestnicy po zakończonym szkoleniu mogą w dalszym ciągu korzystać z urządzeń klubowych takich jak siłownia, sala komputerowa z internetem, wszelkiego rodzaju imprez integracyjnych.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY RODZINIE W ZABRZU, Klub Integracji Społecznej MOPR Zabrze ,Plac Krakowski 4, 41-800 Zabrze , tel. 32 2750693 fax 2753044, kis@mopr.zabrze.pl

KIS w Zabrzu powstał w maju 2008r. w związku z przystąpieniem przez MOPR do realizacji projektu systemowego „Reintegracja, Aktywność, Praca program na rzecz aktywizacji społeczno zawodowej w Gminie Zabrze”. Było to związane z możliwością sfinansowania prac adaptacyjno -dostosowawczych siedziby Klubu oraz bieżącej działalności KIS ze środków EFS. Realizacja w/w projektu, a tym samym środki na działalność Klubu są przewidziane do czerwca 2015r.

W Klubie jest zatrudnionych dwóch psychologów, dwóch konsultantów ds. doradztwa zawodowego, dwóch pracowników socjalnych, dwóch pracowników administracyjnych oraz kierownik. Ponadto w ramach umów-zleceń współpracuje również prawnik i położna. Klub realizuje swoje podstawowe zadania tj. reintegrację społeczną oraz zawodową zgodnie z Ustawą o zatrudnieniu socjalnym. W Klubie prowadzone są zajęcia grupowe, konsultacje indywidualne, działania integracyjne oraz realizowany jest program prac społecznie-użytecznych.

KIS stwarza warunki do szerszego korzystania przez uczestników z dóbr kultury i instytucji znajdujących się na terenie miasta. Uczestnicy mają możliwość skorzystania z oferty wyjazdów integracyjnych, wyjść do kina, teatru czy muzeum. W ramach reintegracji zawodowej rocznie 150 osób bezrobotnych, bierze udział w programie prac społecznie-użytecznych, które są wykonywane zarówno w jednostkach samorządowych jak i w organizacjach pozarządowych zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na

rzecz społeczności lokalnej. KIS współpracuje z lokalnymi agencjami pracy oferującymi uczestnikom możliwość zatrudnienia, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Zakładem Aktywności Zawodowej. Uczestnicy zajęć mają możliwość nabycia lub podwyższenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w ofercie kilkunastu kursów zawodowych o tematyce dostosowanej do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Rocznie w zajęciach KIS bierze udział ponad 320 uczestników, w większości są to osoby bezrobotne realizujące kontrakty socjalne, uczestnicy Programów Aktywności Lokalnej realizowanych w dwóch dzielnicach Zabrze oraz uczestnicy realizujący Program na rzecz aktywności społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych. Po ukończeniu zajęć KIS około 25% uczestników podejmuje różnego rodzaju aktywność zawodową od staży, praktyk po zatrudnienie na otwartym rynku pracy. W okresie od 2008 do 2013r. KIS przeszkolił 1896 uczestników.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BYTOMIU

Klub Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu został powołany uchwałą Nr XXXVI/478/08 Rady Miejskiej w Bytomiu w dniu 29 października 2008 roku. W strukturach MOPR w Bytomiu Klub Integracji Społecznej rozpoczął działalność w dniu 1 marca 2009 roku.

Budynek, w którym zlokalizowany jest KIS w Bytomiu

Zadaniem KIS-u jest minimalizowanie wśród mieszkańców Bytomia skutków bezrobocia, promowanie aktywności i przedsiębiorczości, przygotowanie do podjęcia zatrudnienia, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, pomoc w wychodzeniu z izolacji społecznej. Działania powyższe realizowane są przez kadrę specjalistów w trakcie zajęć szkoleniowo-edukacyjnych prowadzonych dla uczestników (przykładowa tematyka: zagadnienia dotyczące aktywnych metod poszukiwania pracy, pomoc w zdefiniowaniu mocnych i słabych stron uczestników – w celu przygotowania do przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, przygotowanie przez uczestników zajęć swoich dokumentów aplikacyjnych, nabycie umiejętności gospodarowania swoim budżetem domowym, pokazanie

możliwości powrotu lub zaistnienia na rynku pracy, aspekty prawne z zakresu prawa pracy, zajęcia aktywizujące w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu, warsztaty wizażu i autoprezentacji, zagadnienia dotyczące kreowania własnej sylwetki. Aby zminimalizować wykluczenie informatyczne naszych klientów realizujemy zajęcia w pracowni komputerowej z zakresu podstaw obsługi komputera (w tym: budowa komputera, systemy operacyjne, edytory tekstu, tworzenie dokumentów tekstowych, Internet, przeglądarki internetowe, poczta elektroniczna, zakładanie konta, obsługa programu pocztowego, wysyłanie i odbieranie listów).

Zajęcia w KIS prowadzą również przedstawiciele Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bytomiu, Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu, Opery Śląskiej w Bytomiu.

Ponadto w KIS prowadzone są prace społecznie użyteczne, szeroko rozumiane poradnictwo realizowane przez: psychologa, specjalistę reintegracji zawodowej, specjalistę pracy z rodziną, konsultanta ds. uzależnień, konsultanta prawnego, psychoterapeutę. Realizujemy również zadania dofinansowywane ze środków zewnętrznych - corocznie pozyskujemy

środki finansowe na realizację zadania publicznego pod nazwą: *Gminne programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego* w ramach programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”, ponadto w tym roku realizujemy w partnerstwie z Komendą Miejską Policji w Bytomiu III edycję projektu pod nazwą *Prawo ochronnym parasolem dziecka*.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w ramach wewnętrznej struktury Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim. ul. Cekanowska 5 wspiera osoby bezrobotne oraz zagrożone marginalizacją społeczną i zawodową z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego., korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

KIS rozpoczął swą działalność od 30.01.2009r. z dniem 27.09.2012 r. uzyskał wpis do rejestru klubów integracji społecznej o numerze 2 (zgodnie z decyzją Wojewody Łódzkiego – PS - I9420.2.2012.JC).

Klub udziela wsparcia osobom i ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych. Działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych.

W 2009 r. - od marca do sierpnia w KIS zostały przeprowadzone warsztaty projektu „Wsparcie” w ramach Poddziałania 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, który był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego z zakresu psychologii, doradztwa zawodowego oraz prawa.

Od początku działalności w Klubie Integracji Społecznej prowadzone są następujące działania:

- Porady psychologiczne, porady prawnicze, grupy wsparcia;
- Organizowanie i nadzorowanie prac społecznie użytecznych, których celem jest pomoc osobom bezrobotnym przez ich aktywizację na rynku pracy;
- Udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na Rodzinę” od 2011r. - organizacja Pikniku Rodzinnego raz w roku;
- Od 2012 r. rozpoczęto edukację dla rodziców klientów MOPS poprzez organizowanie cyklicznych spotkań z terapeutą mających na celu promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich;
- Propagowanie postaw prorodzinnych wśród beneficjentów Ośrodka – karnety wstępu do skansenu Rzeki Pilicy i Grot Nagórzyckich;
- Cykl spotkań edukacyjnych terapeuty z młodzieżą szkół gimnazjalnych min.: „Cyberprzemoc”, „Poszukiwanie zasobów w grupie. Wskazanie wartości i mocnych stron indywidualnych i grupy” itp.;
- Organizacja spotkań dla klientów MOPS z przedstawicielem Centrum Nauki i Biznesu „Żak”, celem była motywacja klientów do podjęcia bezpłatnej nauki;
- Koordynacja działań Klubu Seniora „Pasja” powołanego we wrześniu 2012 r.

Od 2013 r. KIS rozszerzył swoją działalność o cykl warsztatów terapeuty z pensjonariuszami „Dому dziennego pobytu działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim. Prowadzenie konsultacji indywidualnych.

Działania KIS intensywnie wspiera Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tomaszowa. Ponadto Klub Integracji Społecznej ściśle współpracuje z lokalnymi partnerami m.in. Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem

Sportu i Rekreacji, Miejskim Ośrodkiem Kultury „Tkacz”, Dzielnicowym Ośrodkiem Kultury realizując wspólne cele w służbie społeczności lokalnej.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PRZY MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W MIELCU (KIS MOPS Mielec), 39-300 Mielec, ul. Pogodna 2, tel. : 17 773 9217

KIS MOPS Mielec jest sekcją Działu Specjalistycznej Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, działa

od 2009 roku.

Zasady rekrutacji określa „Regulamin rekrutacji i uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mielcu”.

Uczestnicy Klubu mogą otrzymać wsparcie w formie:

– pomocy psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego,

Siedziba KIS

- spotkań z doradcą zawodowym,
- treningów kompetencji społecznych w tym treningu poruszania się po rynku pracy,
- terapii (głównie w formie RTZ i EMDR),
- szkoleń zawodowych,
- kursów komputerowych,
- działań o charakterze integracyjnym, kulturalnym i sportowym.

KIS korzysta z pracy wolontariuszy realizujących zajęcia edukacyjne.

Najczęściej poruszane zagadnienia to:

- promocja zdrowia (udzielanie pierwszej pomocy, profilaktyka nowotworowa, przeciwdziałanie uzależnieniom, prowadzenie zdrowego stylu życia),
- promocja ekonomii społecznej,

Zajęcia w KIS

- spotkania edukacyjne z osobami rekrutującymi pracowników „Potrzeby i oczekiwania pracodawców”.

osób oraz 290 osób z „otoczenia”

Nasze hasło to: **Kapitał Integracja Samorealizacja**

KIS posiada salę szkoleniową oraz pracownię komputerową wyposażoną w 12 stanowisk.

Siedziba Klubu jest otoczona ogrodem w którym znajduje się plac zabaw dla dzieci, odpowiednio zagospodarowane stanowisko „ogniskowo-grillowe” oraz boisko sportowe.

Istotą działalności KIS jest współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mielcu oraz realizacja dla jego klientów działań o charakterze: edukacyjnym, terapeutycznym i środowiskowym w ramach projektu systemowego pt.: „Czas na aktywność w gminie miejskiej Mielec” współfinansowanego ze środków EFS. Z usług KIS skorzystało już 298

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W SZPROTAWIE

Klub Integracji Społecznej w Szprotawie został powołany w styczniu 2010 roku i jest elementem wewnętrznej struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie. Mieści się przy ul. Krasińskiego 23 w Szprotawie.

Zajęcia z liderem KIS

Podstawowym celem Klubu jest świadczenie usług, które wpisują się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Usługi te są realizowane poprzez kompleksowe działania zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, rozumianego jako szeroko pojęta profilaktyka, aktywizacja zawodowa i pomoc w osobistym rozwoju.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie od kilku lat bierze aktywny udział

Spotkanie w KIS

w przeciwdziałaniu problemowi bezrobocia na terenie gminy. W tym celu w Klubie utworzono stanowisko Lidera KIS oraz Instruktora reintegracji zawodowej, których zadaniem jest pomoc klientom Ośrodka w aktywnym udziale na rynku pracy .

Uczestnikami Klubu są osoby, klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie a także uczestnicy projektu pt. „Aktywna

integracja – alternatywa na lepsze jutro” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

W ramach Klubu realizowane są następujące formy wsparcia:

- praca z osobami bezrobotnymi - warsztaty motywacyjne oraz aktywizacja zawodowa,
- przygotowywanie osoby bezrobotnej do kontaktu z pracodawcą,
- prowadzenie indywidualnych i grupowych zajęć dla osób bezrobotnych, przygotowujących do powrotu na rynek pracy,
- prace społecznie użyteczne we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Żaganiu,

Klub Integracji Społecznej umożliwia wszystkim zainteresowanym:

- dostęp do aktualnych ofert pracy,
- samodzielne korzystanie z komputera z bezpłatnym dostępem do Internetu, drukarki, skanera, telefonu, w celu

Sala komputerowa

Kurs kasa fiskalna

poszukiwania pracy,

- dostęp do informacji niezbędnych do samodzielnego przygotowania aplikacji zawodowych oraz pomoc w ich sporządzeniu,
- dostęp do informacji na temat funkcjonujących w regionie zakładów pracy, powstających firm i ich reorganizacji,
- uzyskanie pomocy w przygotowaniu pism urzędowych,
- uzyskanie informacji na temat aktualnych ofert jednostek szkolących i edukacyjnych.

Klubu współpracuje z firmami szkoleniowymi prowadzącymi kursy zawodowe dla naszych klientów a także z organizacjami pozarządowymi.

**STOWARZYSZENIE WSPIERANIA
AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ „STELLA”
W DUBIENCE 22-145 Dubienka, ul Zawalna 21.**

www.swasstella.pl mail: poczta@swasstella.pl

Stowarzyszenie Wspierania Aktywności

Społecznej „Stella” zostało założone w grudniu 2010 roku, wpis do KRS uzyskało w kwietniu 2011 roku. Głównymi celami/działaniami Stowarzyszenia są .:

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz upowszechnianie idei pomocy

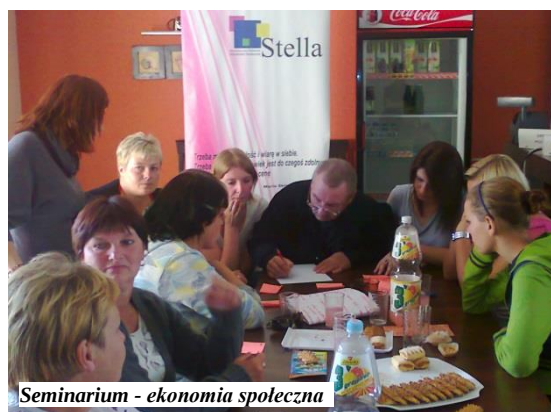

osobom pokrzywdzonym, ubogim, bezrobotnym, bezdomnym, niepełnosprawnym oraz wszystkim tym, którzy pragną odzyskać nadzieję i godnie żyć;

- Działania na rzecz swobodnego dostępu do informacji niezbędnej dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego;
- Wyrównywanie szans kobiet w dostępie do rynku pracy i zatrudnienia;
- Prowadzenie Klubu Inegracji Społecznej.

SWAS Stella jest współautorem koncepcji stworzenia ogólnopolskiej platformy współpracy podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz inicjatorem Lubelskiego Partnerstwa Klubów Integracji Społecznej. W ścisłej współpracy z CIS Chełm oraz ośrodkami pomocy społecznej powiatu chełmskiego realizuje zadania w ramach kilku projektów EFS w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (POKL Priorytet VII, działanie 7.3 i 7.2, poddziałanie 7.2.1)

Jest realizatorem zadania publicznego Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem OPS i PUP w realizacji kontraktów socjalnych, w ramach programu MPiPS „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu” – edycja 2011-2012, edycja 2012 – 2013 polegające na nawiązaniu współpracy klubu z ośrodkami pomocy społecznej i urzędem pracy. Przedstawiciele Stowarzyszenia są członkami Rady Programowej Konwentu CIS/KIS.

Seminarium - ekonomia społeczna

Od maja 2011 roku Stowarzyszenie prowadzi na terenie powiatu chełmskiego jednostki zatrudnienia socjalnego - Kluby Integracji Społecznej na terenie gmin: Wierzbica, Dubienka, Żmudź (powiat chełmski) i świadczy usługi reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób pozostających bez pracy.

Dlaczego warto korzystać z usług Klubu Integracji Społecznej na terenie każdej gminy?

1. Tworzymy miejsce aktywizacji i spotkań osób z problemem bezrobocia, bezradności,

Piknik w Wierzbicy

wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających z pomocy społecznej ze specjalistami z różnych dziedzin (psychologa, prawnika, lekarza, doradców zawodowych, trenerów pracy, ekonomistów), których głównym celem jest pomoc w trudnej sytuacji, tworzenie grup wsparcia, jak również poradnictwo indywidualne.

2. Prowadzimy warsztaty reintegracji zawodowej dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy i możliwości klientów, często we współpracy z pracodawcami.
3. Prowadzimy warsztaty reintegracji społecznej mające na celu wzmocnienie poczucia własnej wartości, naukę przezwyciężania trudności, pokonywania stresu, wzmocnienia kompetencji społecznych.
4. Absolwenci KIS mogą podejmować zatrudnienie wspierane, tworzyć podmioty ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne)

Uczestniczka grupy KIS pisze ...

*KIS jest częścią życia naszego,
nie do końca doskonałego...
Bez pracy sama beznadzieja,
lecz na zmiany jest nadzieja.
W końcu wyszliśmy do ludzi
i nam w domach się nie nudzi.
Integracja w grupie się stworzyła
I nas łączy przyjaźń zażyła.
Zajęcia prowadzone są doskonale,
bardzo interesująco i dla nas zrozumiale.
Chętnie na nie przychodzimy
I w ogóle nie marudzimy*

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W ŁAPACH

**Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” w Łapach ul.
Leśnikowska 54, 18-100 Łapy, tel. 8571568 13**

Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” funkcjonujący w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach, współfinansowany ze środków EFS, rozpoczął swoją działalność w styczniu 2013 roku.

Zadaniem Klubu jest zwiększenie aktywności społeczno- zawodowej 53 osób z terenu gminy Łapy, zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Formuła Klubu ma umożliwić jego uczestnikom wzrost aktywności życiowej, wyzwolenie się z bierności, jak również uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami, z którymi borykają się na co dzień osoby długotrwale bezrobotne.

Warsztaty zawodowe

Klub Integracji Społecznej w Łapach spełnia wiele funkcji tj.: organizuje szkolenia i kursy podnoszące lub uzupełniające kwalifikacje zawodowe, oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej, pomoc psychologiczną, pomoc prawną, udostępnia fachową bibliotekę, nieodpłatny dostęp do prasy, jak również pomoc w przygotowaniu profesjonalnych

aplikacji zawodowych.

W Klubie prowadzone są zajęcia grupowe oraz indywidualna praca z klientem. Każdy z uczestników jest diagnozowany przez psychologa i doradcę zawodowego przy współpracy z pracownikiem socjalnym, w celu dokładnego określenia jego potrzeb, deficytów oraz sytuacji życiowej. Beneficjenci są kwalifikowani do uczestnictwa w warsztatach obejmujących taką tematykę jak: samoocena, dokumenty aplikacyjne, rozmowa kwalifikacyjna, radzenie sobie ze stresem, komunikacja społeczna, autoprezentacja, wyuczona bezradność, prawo pracy.

Kursy zawodowe dobierane są odpowiednio do preferencji i możliwości zawodowych

Reintegracja społeczna

uczestników, a także zidentyfikowanego przez pracowników KIS zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. W roku 2013 są to: „Monter instalacji i urządzeń sanitarnych”, „Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie”, „Brukarz”, „Księgowości, kadry i płace”, „Opiekunka osób starszych i z zaburzeniami psychicznymi”, „Kasjer-sprzedawca”, Prawo jazdy kat C. Przed

rozpoczęciem każdego z kursów uczestnicy zobowiązani są wykonać badania w zakresie medycyny pracy.

W Klubie Integracji Społecznej funkcjonują cztery grupy samokształceniowe prowadzone przez animatorów. Uczestnicy mają możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego w formie zajęć sportowych, rekreacyjnych (np. wyjazdy na kręgle), wyjścia do instytucji kulturalnych (wyjazdy do kina i teatru). Celem prowadzonych zajęć jest pobudzenie samodzielności uczestników KIS, ponieważ współuczestniczą oni w przygotowywaniu zajęć

edukacyjnych z zagadnień społecznych, ekonomicznych, kulturowych i wielu innych. Zakres programowy spotkań dostosowany jest do problemów z jakimi borykają się uczestnicy tj. nieumiejętność gospodarowania pieniędzmi, relacje wewnątrzrodzinne, uzależnienia, problemy występujące na terenie gm. Łapy, w tym zwłaszcza problem bezrobocia.

W Klubie Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” istnieje możliwość skorzystania z porad psychologa, prawnika, doradcy zawodowego, pracownika socjalnego. Ponadto

Reintegracja zawodowa w Klubie

zapraszani są specjaliści z różnych dziedzin, w zależności od zgłaszanych przez uczestników potrzeb, np. radni, dietetycy, lokalni przedsiębiorcy, pracownicy PUP, księża.

Uczestnicy KIS otrzymują również wsparcie finansowe.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ przy Stowarzyszeniu Kobiet Gminy Sawin, ul Chutecka 12, 22-107 Sawin, tel. 82 5673445, www.skgs.sawin.pl

Stowarzyszenie Kobiet Gminy Sawin jest organizacją pozarządową powstałą w 2002 roku.

Pomysł na utworzenie tej organizacji zrodził się 8 marca 2001 roku podczas spotkania zorganizowanego w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie z okazji Dnia Kobiet. Zgromadzone na spotkaniu panie wyraziły chęć podjęcia działań na rzecz środowiska lokalnego i zrzeszenia się w organizacji i tak od dziesięciu lat Stowarzyszenie prowadzi swoje działania na terenie Gminy. Głównym celem działania stowarzyszenia jest: aktywizacja i promocja kobiet, integracja środowiska kobiecego, profilaktyka i promocja zdrowia kobiet, pogłębianie wiedzy i świadomości na temat ich roli i miejsca w społeczeństwie oraz promocja i wspieranie wszechstronnego rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Sawin, między innymi bazy wypoczynkowo – turystycznej regionu. W cele działalności doskonale wpisują się działania najmłodszego

dziecka Stowarzyszenia – Klubu Integracji Społecznej, który idealnie uzupełnia dotychczasową ofertę SKGS.

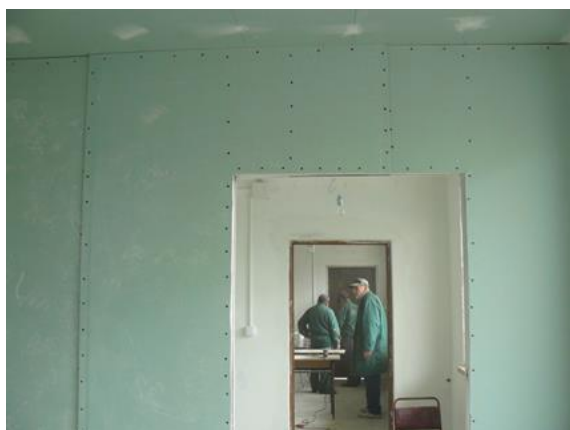
Uczestnicy KIS podczas zajęć zawodowych, efekty pracy

Dziesięć lat działalności to przede wszystkim realizacja projektów skierowane do osób niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży, osób starszych. Projektów o charakterze edukacyjny (prowadzenie różnych kół zainteresowań, warsztatów dziennikarskich, konkursów itp.), kulturalny (wyjazdy do kina, muzeów i teatru,

spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy poezji ludowej, warsztaty tradycyjnych wyrobów itp.) integracyjny (organizowanie spotkań integracyjnych – ogniska, jasełka, wyjazdy, obchody dnia osoby niepełnosprawnej itp.) i prozdrowotny (pogadanki profilaktyczne, gry, zabawy i konkursy o charakterze profilaktycznym itp.) oraz aktywizacja społeczna i zawodowa różnych grup społecznych. Potrzeby zauważone w Gminie, a w szczególności problem osób bezrobotnych były impulsem do utworzenia jednostki zatrudnienia socjalnego – Klubu Integracji Społecznej, który wpisuje się również w dalsze planowane działania Stowarzyszenia takie jak: działania aktywizacyjne na rzecz społeczności lokalnej, rozwój społeczno – gospodarczy gminy Sawin, aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców gminy, wsparcie społeczno – zawodowe mieszkańców z grup ryzyka oraz z wykluczenia społecznego.

Działania KIS uzupełnia realizowany wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej

w Sawinie projekt pt.: „KIERUNEK: AKTYWNOŚĆ!” współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Projekt skierowany jest do 15 osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia lub długotrwałego bezrobocia, pozostających w rejestrach PUP przez okres 12 miesięcy

w ostatnich 2 latach z wyłączeniem okresowo odbycia stażu i przygotowania zawodowego

w miejscu pracy, z terenu Gminy Sawin w szczególności korzystających z pomocy społecznej. Głównym celem projektu jest ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego wśród osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej poprzez podjęcie współpracy pomiędzy instytucjami: Klubem Integracji Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy

Społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy w realizacji kontraktów socjalnych.

W ramach projektu zostały zaplanowane następujące działania reintegracyjne: indywidualne poradnictwo zawodowe i socjalne (spotkania z pracownikiem socjalnym i z doradcą zawodowym), kursy zawodowe: opiekunka osób starszych, pracownik remontowo – budowlany.

Ważną rolę w KIS pełnią grupy samopomocowe. Podczas spotkań uczestnicy mogą wymienić się swoimi doświadczeniami. Spotkania m.in. zaspokoją psychologiczną potrzebę bliskiego kontaktu z innymi, integrację, budowania bliskich relacji, planowania własnej przyszłości, myślenia twórczego

Kadrę KIS tworzą: psycholog, pedagog, doradca zawodowy, pracownik socjalny, informatyk.